

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
Εγκληματολογικές και ποινικές προσεγγίσεις της
διαφθοράς, του οικονομικού και του οργανωμένου
εγκλήματος

Διπλωματική Εργασία

**«Νομοθετικές και νομολογιακές εξελίξεις της ποινικής
αντιμετώπισης της διαφθοράς, από τη θέσπιση του Ποινικού
Κώδικα έως και σήμερα»**

ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΑΜ: 512653

Επιτροπή Επίβλεψης Πτυχιακής / Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής:
«Βικτωρ Τσίλωνης»

Συν-Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:
Αθανασία Διονυσοπούλου

Μέλος Σ.Ε.Π. Ε.Α.Π.

Μέλος Σ.Ε.Π. Ε.Α.Π.

Πάτρα, Ιανουάριος 2024

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του μεταπτυχιακού φοιτητή Ιωάννη Παναγόπουλου, που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα την παρούσα εργασία Δρ. Βίκτωρα Τσιλώνη για τη σημαντική συμβολή του στην εκπόνησή της.

Περίληψη

Τα εγκλήματα διαφθοράς, αφορούν κυρίως την ακεραιότητα άσκησης της δημόσιας εξουσίας. Αποτελούν κοινωνικό φαινόμενο με ρίζες που ξεκινούν ακόμη και από αρχαϊκές δομές εξουσίας. Στην σημερινή εποχή εξελίσσονται σαν ποινικό φαινόμενο ραγδαία και αφορούν, όσο εξαπλώνεται η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και οι διακρατικές σχέσεις μεγάλων ιδιωτικών φορέων – επιχειρήσεων, σημαντικό αριθμό οικονομικών φορέων συναλλασσομένων σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο. Αποτελούν ταυτόχρονα μέσο υλοποίησης ακόμη και του οικονομικού, αλλά και του οργανωμένου εγκλήματος. Είναι εγκλήματα, που ξεπερνούν το εθνικό επίπεδο και με την βοήθεια της εξέλιξης της τεχνολογίας εξαπλώνονται σε παγκόσμιο επίπεδο. Λόγω της φύσης και του σκοπού των αναγκαστικά συμπλέκονται με τις νόμιμες επιχειρήσεις, την πραγματική οικονομία, αλλά και την πολιτική εξουσία.

Η αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου αποτελεί τα τελευταία χρόνια σκοπό, όχι μόνον των εθνικών κυβερνήσεων, αλλά λόγω της παγκοσμιοποίησης του φαινομένου και των διεθνών οργανισμών, που διατυπώνουν σχετικές διατάξεις ποινικού δικαίου και προτείνουν μέτρα πρόληψης του .

Κεντρικό αντικείμενο της εργασίας είναι αφενός μεν η παρουσίαση των διατάξεων της ποινικής νομοθεσίας, όπως αυτές αποτυπώνονται στο ισχύον εκάστοτε κείμενο κώδικα ποινικού δικαίου , από τότε που ο τελευταίος χρονολογικά νομοθετήθηκε στην Ελλάδα και μετεξελίχθηκε μέχρι σήμερα και αφετέρου το πώς τα φαινόμενα της διαφθοράς αντιμετωπίστηκαν τα ανάλογα χρονικά διαστήματα, από τα ελληνικά δικαστήρια με την διαμόρφωση σχετικής νομολογίας.

Αναλυτικότερα: η εργασία αποτελείται από οκτώ κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο αναφερόμαστε συνοπτικά στην διαχρονική πορεία από το 1950 έως σήμερα του ΠΚ στην Ελλάδα και σε μια γενική αναφορά των διατάξεων, που αναφέρονται στα εγκλήματα διαφθοράς και στο πώς αυτά διαχρονικά εξελίχθησαν σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, προσδιορίζουμε την έννοια της διαφθοράς ,τις διακρίσεις και κατηγοριοποιήσεις της σε γενικό επίπεδο των εγκλημάτων της, τόσο στον δημόσιο ,όσον και στον ιδιωτικό τομέα, αλλά και σε διεθνές επίπεδο .

Στο τρίτο κεφάλαιο προσδιορίζουμε τη σύνδεση εγκλημάτων διαφθοράς με άλλες εγκληματικές πράξεις του ΠΚ.

Στο τέταρτο κεφάλαιο τονίζουμε την σχέση των εγκλημάτων διαφθοράς με το οργανωμένο έγκλημα και την εγκληματική οργάνωση.

Στο πέμπτο κεφάλαιο καταγράφουμε τις διεθνείς συμβάσεις, στις οποίες συμμετέχει η Ελλάδα ,που αναφέρονται στα εγκλήματα διαφθοράς, και την επιρροή τους στην εξέλιξη του περιεχομένου των εγκλημάτων διαφθοράς του Ελληνικού ΠΚ .

Στο έκτο κεφάλαιο, που με το επόμενο αποτελούν το κύριο αντικείμενο της εργασίας γίνεται αναλυτική παρουσίαση των βασικών εγκλημάτων διαφθοράς στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, μέσα από την διαχρονική εξέλιξη των διατάξεων του ΠΚ, με ταυτόχρονη αναφορά στο προστατευόμενο έννομο αγαθό και παράλληλη αξιολόγηση και παρατηρήσεις της νομοθετικής εξέλιξης.

Στο έβδομο κεφάλαιο, ασχολούμεθα επισταμένως και λεπτομερώς με το επίσης κυρίως θέμα της παρούσης εργασίας, δηλαδή με την εξέλιξη της νομολογίας για τη διαφθορά στην Ελλάδα κατά την τελευταία τριακονταετία και κυρίως κατά την τελευταία δεκαετία.

Τέλος, στο όγδοο κεφάλαιο, καταγράφουμε συμπεράσματα από την παραταθείσα ανάλυση της εγκληματικής έννοιας της διαφθοράς αλλά και προτάσεις για καλύτερη αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Λέξεις – Κλειδιά

Ποινικός Κώδικας, διαφθορά, δωροδοκία, δωροληψία, υπάλληλος, πολιτικά πρόσωπα ,δικαστές, δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, προστατευόμενο αγαθό- ακεραιότητα και αχρημάτιστο της δημόσιας υπηρεσίας-, συρρέοντα εγκλήματα

«Legislative and jurisprudential developments of the criminal treatment of corruption, from the enactment of the Penal Code until today »

«Ioannis Panagopoulos»

LLM Dissertation for the partial fulfillment of the requirements of the Master in Criminological and Penal Perspectives on Corruption, Economic and Organised Crime (PED).

Abstract

Corruption crimes mainly concern the integrity on exercising public authority. These are a social phenomenon with roots that go back even to archaic power structures. In today's era, they are developing rapidly as a criminal phenomenon and they concern a significant number of economic entities dealing at national and supranational level, especially as the globalization of the economy and the transnational relations of large private entities - businesses spread.

They are at the same time a means of implementing economic and organized crime as well. They are crimes that go beyond the national level and with the help of technology development they are spreading on a global level. Due to their nature and purpose they are necessarily intertwined with legal businesses, the real economy as well as political power. Dealing with this phenomenon has been the goal in recent years, not only of national governments but -due to the global spread of this phenomenon, of international organizations that formulate relevant provisions of Penal Law and propose measures to prevent it.

The central subject of the paper is, on the one hand, the presentation of the provisions of the criminal legislation, as they are reflected in the current text of the Penal code, since it

was first legislated in Greece and evolved until today, And on the other hand, how the phenomena of corruption have been dealt with, by the Greek courts with the formation of relevant jurisprudence.

In more detail the work consists of eight chapters.

In the first chapter, we briefly refer to the historical course from 1950 to today of the Penal Code in Greece and to a general reference of the provisions that refer to corruption crimes and how they have evolved over time at the national and international level.

In the second chapter, we define the concept of corruption, its different levles and general categories of its crimes involved, both in the public and private sectors, but also at the international level.

In the third chapter we determine the connection of corruption crimes with other criminal acts of the Penal Code.

In the fourth chapter we highlight the relationship between corruption crimes and organized crime as well as criminal organization.

In the fifth chapter we record the international conventions, Greece has ratified , that refer to corruption crimes, and their influence on the evolution of the content of corruption crimes of the Greek Penal Code.

In the sixth chapter, which together with the next ones constitute the main subject of the paper, an analytical presentation of the main corruption crimes in the public and private sector is made, through the temporal evolution of the provisions of the Criminal Code, with simultaneous reference to the protected legal good and parallel evaluation and observations of legislative development.

In the seventh chapter, we deal carefully and in detail with the also main subject of this dissertation , i.e., with the evolution of the jurisprudence on corruption in Greece during the last thirty years and especially during the last decade.

Finally, in the eighth chapter, we draw conclusions from the prolonged analysis of the criminal concept of corruption, and propose measures for a better treatment of corruption.

Keywords

Criminal Law Code, corruption, bribery, official, Political persons, judges, public and private sector, protected good of integrity and integrity of public service, concurrent crimes.

Περιεχόμενα

Περίληψη	σελ.iv
Λέξεις κλειδιά	σελ.v
Abstract	σελ.vi
Keywords	σελ.vii
Πίνακας Περιεχομένων	σελ.viii
Συντομογραφίες & ακρωνύμια	σελ.xi
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ.1
1ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ο ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΡΕΙΑ	σελ 4
1.Η θέσπιση ποινικού δικαίου και του ΠΚ στην Ελλάδα	σελ.4
1.1 Γενική εικόνα	σελ.4
1.2 Βασικές νομοθετικές αλλαγές του π.ΠΚ για εγκλήματα διαφθοράς	σελ.4
1.3 Παρατηρήσεις μεταβολών σε επίπεδο εθνικού δικαίου	σελ.5
1.4 Παρατηρήσεις μεταβολών σε επίπεδο διεθνούς Δικαίου	σελ.6
2ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ	σελ.8
2.1 Η έννοια της διαφθοράς και η εγκληματική της διάσταση	σελ.8
2.2 Διαφθορά και οικονομικό έγκλημα	σελ.9
2.3 Η Γένεση του Οικονομικού εγκλήματος	σελ.9
2.4 Περιεχόμενο του οικονομικού εγκλήματος	σελ.10
2.5 Έννοια του εγκλήματος του Λευκού Κολάρου	σελ.10
2.6 Κατηγορίες εγκλημάτων διαφθοράς στον ΠΚ	σελ.11
2.7 Εγκλήματα διαφθοράς στον δημόσιο τομέα	σελ.12
2.8 Εγκλήματα διαφθοράς στον Ιδιωτικό τομέα	σελ.12
2.9 Εγκλήματα διαφθοράς υπαλλήλων Διεθνών Οργανισμών	σελ.12
3ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ	σελ.13
3.Συρροή δωροληψίας – δωροδοκίας με άλλες εγκληματικές πράξεις.	σελ.13
3.1Συσχετισμος με την απιστία (άρθρο 390 ν.ΠΚ)	σελ.13
3.2 Συσχετισμός με την εκβίαση(άρθρο 385ν. ΠΚ)	σελ.14
3.3 Συσχετισμός με την απάτη(άρθρο 386 ν.ΠΚ)	σελ.14
3.4 Συσχετισμός με την παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 ν.ΠΚ)--	σελ.15
3.5 Συσχετισμός με ψευδή βεβαίωση ,νόθευση κλπ (άρθ. 242 νΠΚ)--	σελ.15
4ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ :ΤΟ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ	σελ.16
4.1Ενοια και –στόχος	σελ.16
4.2 : Εγκληματική οργάνωση (άρθρο 187 ΠΚ)	σελ.16
4.3 Αξιόποινη υποστήριξη (άρθρο 187B§3 ΠΚ)	σελ.16
4.4 Προϋποθέσεις συσχετισμού διαφθοράς με εγκληματική οργάνωση. Νομικές συνέπειες του συσχετισμού των	σελ.17
5ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ :ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	σελ.18
5.1 Διεθνείς συμβάσεις και εγκλήματα διαφθοράς	σελ.18
5.2 Η από 23-05-1999 σύμβαση ΟΟΣΑ για δωροδοκία	σελ.18
5.3 Η σύμβαση Συμβουλίου της Ευρώπης	σελ.19

5.4 Η σύμβαση ΕΕ κατά της διαφθοράς κοινοτικών υπαλλήλων	σελ.19
5.4.1 Η από 26-07-1995 σύμβαση της ΕΕ	σελ.20
5.5 Η από 31-10-2003 σύμβαση του ΟΗΕ	σελ.20
5.6 Παρατηρήσεις για τις διατάξεις ποινικού δικαίου κατά της διαφθοράς που αναφέρονται στις διεθνείς συμβάσεις.	σελ.20

6^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΠΚ

6. Τυποποιημένα στον ΠΚ εγκλήματα διαφθοράς	σελ.22
6. 1 Δωροληψία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159 ΠΚ	σελ.22
6.1.1 Το άρθρο 159 στο ν.ΠΚ	σελ.22
6.1.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.23
6.1.3 Το άρθρο 159 στον π.ΠΚ	σελ.24
6.1.4 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.25
6.2 Δωροδοκία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159 ^Α ν.ΠΚ)	σελ.25
6.2.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.26
6.2.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.26
6.3 Δωροδοκία εκλογέα (άρθρο 165 ΠΚ)	σελ.27
6.3.1 Τι όριζε ο π.ΠΚ	σελ.28
6.3.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.28
6.3.3 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.28
6.4 Αθέμιτη επιρροή σε δικαστικούς λειτουργούς (άρ. 167 ^Α ΠΚ)	σελ.29
6.4.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.29
6.4.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.29
6.5 Δωροληψία Δημόσιου υπαλλήλου (άρθρο 235 ΠΚ)	σελ.30
6.5.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό δωροληψίας – δωροδοκίας υπαλλήλου στον δημόσιο τομέα	σελ.31
6.5.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.32
6.6 Δωροδοκία δημόσιου υπαλλήλου (άρθρο 236 ΠΚ)	σελ.32
6.6.1 Οι απειλούμενες ποινές	σελ.33
6.6.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.34
6.6.3 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.34
6.7 Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών (άρ. 237 ΠΚ)	σελ.34
6.7.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.35
6.7.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.35
6.8 Γενικές παρατηρήσεις για τα εγκλήματα διαφθοράς πολιτικών προσώπων και υπαλλήλων δημοσίου τομέα	σελ.37
6.8.1 Κακουργηματικός χαρακτήρας εγκλημάτων διαφθοράς στον ΠΚ57	σελ.37
6.8.2 Εγκλήματα διαφθοράς υπαλλήλων Διεθνών Οργανισμών	σελ.38
6.8.3 Άλλες ποινικοποιημένες μορφές διαφθοράς	σελ.39
6.8.4 Η έννοια του υπαλλήλου του άρθρου 237B ν.ΠΚ	σελ.39
6.9 Εμπορία επιρροής – Μεσάζοντες (άρθρο 237Α ΠΚ)	σελ.39
6.9.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.40
6.9.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.40
6.10 Παρεπόμενες ποινές (άρθρο 263 νΠΚ)	σελ.40
6.10.1 Ευνοϊκά μέτρα (άρθρο 263 ^Α ΠΚ),	σελ.42
6.10.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.42
6.10.3 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.42
6.11 Δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα (άρθρο 396 ΠΚ	σελ.43

6.11.1 Τα πρόσωπα του εγκλήματος 398 νΠΚ	σελ.44
6.11.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό	σελ.44
6.11.3 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις	σελ.45
6.12 Δωροδοκία – δωροληψία υπαλλήλων Διεθνών οργανισμών	σελ.46
6.12.1 Έννομο αγαθό δωροληψίας – δωροδοκίας υπαλλήλων ΕΕ – ΔΟ	σελ.46
7° ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ.	σελ.47
7. Εισαγωγή –γενική άποψη	σελ.47
7.1 Τρόπος έρευνας και αξιολόγησης Δικαστικών αποφάσεων	σελ.47
7.2 Είδος και περιεχόμενο της εγκληματικής πράξης διαφθοράς	σελ.48
7.2.1 Δωροληψία υπαλλήλου παθητική δωροδοκία (άρθρο 235 ΠΚ)	σελ.49
7.2.2 Δωροδοκία υπαλλήλου (άρθρο 236 ΠΚ)	σελ.71
7.2.3 Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών (άρ. 237 ΠΚ)	σελ.76
7.2.4 Εμπορία επιρροής – Μεσάζοντες (άρθρο 237Α ΠΚ)	σελ.78
7.2.5 Ευνοϊκά μέτρα (άρθρο 263 ^Α ΠΚ)	σελ.78
7.2.6 Δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα (άρ. 396ΠΚ)	σελ.79
7.2.7 Δωροληψία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159 ΠΚ)	σελ.79
7.2.8 Δωροδοκία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159Α ΠΚ)	σελ.79
7.2.9 Δωροδοκία εκλογέα (άρθρο 165 ΠΚ)	σελ.80
7.2.10 Αθέμιτη επιρροή σε δικαστικούς λειτουργούς (άρ.167Α ΠΚ)	σελ.80
7.3 Ιδιότητα του παθητικά (κυρίως), αλλά και ενεργητικά δωροδοκούμενου προσώπου	σελ.80
7.4 Τρόπος ή μέσον υλοποίησης της διαφθοράς	σελ.82
7.5 Συρροή βασικών πράξεων διαφθοράς της δωροληψίας – δωροδοκίας, με άλλες εγκληματικές πράξεις	σελ.83
7.6 Σχέση δωροδοκίας με ΟΕ	σελ.89
7.7 Ερμηνευτικές προσεγγίσεις της νομολογίας στα κείμενα του ποινικού νόμου	σελ.90
7.8 Σύνοψη του περιεχομένου της έρευνας στην νομολογία	σελ.96
8° ΚΕΦΑΛΑΙΟ Επίλογος και Συμπεράσματα της εγκληματικής έννοιας και διακρίσεων της διαφθοράς αλλά και προτάσεις για καλύτερη αντιμετώπιση της διαφθοράς.	σελ.98
Βιβλιογραφικές Αναφορές - Πηγές	σελ.101
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
1. Ποινική Δικαιοσύνη 1998 έως 2022,	σελ.105
2. Ποινικός λόγος από 2001 - 2014 Πράξη και Λόγος από 2011 - 2023	σελ.111
3. Ποινική νομολογία έκδοση Ι. Ζαχαρόπουλος έτη 1980-1990, 1991-1995 και 1996 -2000.	σελ.116
4. Ποινικά Χρονικά 1999 έως 2023	σελ.126
5. κατάλογος αποφάσεων ΑΠ 2023	σελ.133

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

ΑιτΕκθ	Αιτιολογική Έκθεση
ΑΠ	Άρειος Πάγος
αρ.	Άρθρο
ΔΕΕ	Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΟ	Διεθνής Οργανισμός
ΔΥ	Δημόσιος Υπάλληλος
ΕΑΠ	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
ΕΟ	Εγκληματική οργάνωση
εδ.	Εδάφιο
Ε.Ε	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
νΠΚ	νέος Ποινικός Κώδικας [μετά τον Ν. 4619/2019]
ν.	Νόμος
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΕ	Οργανομένο Έγκλημα
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
παρ.	Παράγραφος
περ.	Περίπτωση
πΠΚ	παλιός Ποινικός Κώδικας [προ του Ν. 4619/2019]
ΠΚ	Ποινικός Κώδικας
ΠτΔ	Πρόεδρος της Δημοκρατίας
στ.	Στοιχείο
Σ	Σύνταγμα
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης
χπ	Χρηματική ποινή

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έννοια της διαφθοράς χαρακτηρίζεται από ασάφεια, γιατί αποδίδει περιληπτικά πλήθος συμπεριφορών, γεγονός που δυσχεραίνει την ποινική αντιμετώπισή της, αλλά προσδίδει δυνατότητες ευελιξίας στη διεθνοποιημένη αντεγκληματική πολιτική (Καϊάφα-Γκμπάντι, :2013). Ο επικρατέστερος διεθνής ορισμός της διαφθοράς, στο πλαίσιο του οποίου μπορούν να υπαχθούν οι τυποποιημένες σε ποινικές διατάξεις συμπεριφορές, είναι αυτός της «κατάχρησης εξουσίας προς ίδιον όφελος» (Ζιούβας, 2018, : 177). Αποτελεί πολύπλοκο φαινόμενο της κοινωνίας, με μεγάλη επικινδυνότητα και αοριστία ,τεράστια αφανή δομή και είναι φαινόμενο που εμφανίζεται από την Ελληνική αρχαιότητα (Δημόπουλος Χ.:2005).

Η διαφθορά συνίσταται στην επιρροή, που ασκούν παράνομα συμφέροντα στις λειτουργίες του κράτους υπέρ των μεσολαβούντων ή τρίτων και σε βάρος του δημόσιου τομέα και της κοινωνίας, μέσω της παροχής ανταλλαγμάτων σε υπαλλήλους που καταχρώνται της θέσης, που κατέχουν στη δημόσια διοίκηση ή των σχέσεων που τους συνδέει με αυτή. Η ίδια η διαφθορά δεν χαρακτηρίζεται από τον ποινικό νόμο ως έγκλημα, όμως αποτελεί το παραγωγικό αίτιο μιας σειράς εγκλημάτων, όπως είναι η παθητική και ενεργητική δωροδοκία, η απιστία, η παράβαση καθήκοντος και η νομιμοποίηση παρανόμως κτηθείσας περιουσίας (Ραϊκος Δ.,: 2006σελ.95 και Ρακιντζής, 2011). Ως σταθερή παράμετρος του όρου μπορεί να εκληφθεί η δωροδοκία, η οποία αποτελεί τον πυρήνα του φαινομένου.

Ωστόσο, ο χρηματισμός αποτελεί μερικότερη έννοια της διαφθοράς, ενός φαινομένου με πολύ ευρεία δυναμική (Λάζος, 2005). Η επικέντρωση σε αυτόν αφήνει εκτός ποινικού κώδικα πολιτικο-οικονομικά φαινόμενα διαπλοκής, όπως είναι η πατρωνεία, οι πελατειακές σχέσεις, η ευνοιοκρατία, των οποίων οι συνέπειες είναι μεγαλύτερες και μονιμότερες. Η εστίαση αυτή εξηγείται από την κυριαρχία της οικονομίας της παγκόσμιας αγοράς, η οποία επηρεάζει θεσμικά σε μεγάλο βαθμό την ποινική αντιμετώπιση της διαφθοράς (Καϊάφα-Γκμπάντι, 2013), καθιστώντας την ένα διακύβευμα των θεμελιωδών αρχών του φιλελεύθερου ποινικού δικαίου.

Το φαινόμενο της διαφθοράς δεν είναι νεοπαγές. Ωστόσο, στο παρελθόν αντιμετωπιζόταν περιστασιακά και μοιρολατρικά, ενώ στη σύγχρονη εποχή οι μεγάλες διαστάσεις που απέκτησε έχουν προκαλέσει την αντίδραση των κρατών και των διεθνών οργανισμών

(Τσίρης, 2011). Πράγματι, η διαφθορά αποτελεί πλέον ταυτόχρονα βασικό αίτιο και επακόλουθο της φτώχειας (Βαβούρας, Μανωλάς & Συρμαλή, 2011), καθώς προκαλεί πολύ μεγάλης έκτασης βλάβες στο κοινωνικό σύνολο, ενώ οδηγεί στον κλονισμό του ίδιου του δημοκρατικού πολιτεύματος (Κουράκης, 2005), μέσω του εκφυλισμού της λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού. Έτσι, σε διεθνές επίπεδο το ποινικό δίκαιο διευρύνει συνεχώς το πεδίο των συναλλαγών στις οποίες η προσφορά ή η αποδοχή δώρων καθίσταται ποινικώς κολάσιμη, ενώ συγχρόνως αυστηροποιείται ο νομικός χαρακτηρισμός όσων πράξεων είναι ήδη ποινικά αξιόλογες και θεσπίζονται διακεκριμένες μορφές τους (Τζαννετής Αριστ.: 2013).

Η Ελλάδα κατέχει πολύ υψηλή θέση ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε. αναφορικά με την αντίληψη σχετικά με το μέγεθος της διαφθοράς (Χλέτσος, 2011). Σύμφωνα με μετρήσεις του ευρωβαρόμετρου, 9 στους 10 πολίτες την θεωρούν ευρέως διαδεδομένη στη χώρα μας (European Commission, 2020). Μάλιστα, η GRECO έχει εκδώσει μεγάλο αριθμό συστάσεων, την πλειοψηφία των οποίων δεν ακολούθησαν ενέργειες συμμόρφωσης (GRECO, 2002). Η χώρα μας αποτελεί κλασική περίπτωση κυριαρχίας της διαφθοράς, την οποία μάλλον αντιμετωπίζει αναποτελεσματικά και προβληματικά μέσω του ποινικού δικαίου (Καϊάφα-Γκμπάντι Μ :2014).

Από εγκληματολογικής σκοπιάς και σύμφωνα με τις θέσεις της κριτικής εγκληματολογίας, οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες έχουν ως συνέπεια την ύπαρξη διακρίσεων μεταξύ των πολιτών και των φορέων ποινικοκατασταλτικού συστήματος (Βιδάλη Σ.:2017). Η κριτική εγκληματολογία προτάσσει την κοινωνική δικαιοσύνη, με έμφαση στην ταξική συγκρότηση των σύγχρονων κοινωνιών (Κουλούρης Ν.:2019 σελ34). Η εγκληματολογική αυτή προσέγγιση επεξηγεί τον λόγο της βραδύτητας και εν μέρει αναποτελεσματικότητας εξέλιξης της ελληνικής ποινικής νομοθεσίας καταπολέμησης της διαφθοράς. Από τα χρόνια του Όθωνα η Ελληνική νομοθεσία ακολουθεί τον αντιγραφικό τρόπο προσέγγισης αλλοδαπής νομοθεσίας, χωρίς προσαρμογή στις ιδιαίτερες συνθήκες της, με αποτέλεσμα την τυχαία αντιμετώπιση του φαινομένου (Ρακιντζής: 2011).

Βλέπε επίσης και Κοροβίνη, Η Νεοελληνική Φαυλοκρατία
https://biblionet.gr/titleinfo/?titleid=137784&return_url

Στη σύγχρονη εποχή, η ενσωμάτωση στην εθνική μας έννομη τάξη της σχετικής με την αντιμετώπιση της δωροδοκίας διεθνούς και ενωσιακής νομοθεσίας, έγινε με τρόπο αποσπασματικό και ανορθολογικό (Χατζηκώστας Κ: 2016 σελ.369επ.), προκαλώντας φαινόμενα παθογένειας, συστηματική αταξία και πλειοδοσία σε αυστηρότητα (η οποία επιτάχθηκε από την προσέγγιση των δικαστηρίων), αφού σε καμία περίπτωση δεν έγινε χρήση του παρεχόμενου από τις συμβάσεις δικαιώματος περιορισμού του αξιοποίνου και κατοχύρωσης θεμελιωδών δικαιωμάτων (Ανδρουλάκης Ν: 2013).

1ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ο ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΡΕΙΑ

1.Η Θέσπιση ποινικού δικαίου και του ΠΚ στην Ελλάδα

1.1 Γενική εικόνα

Το Ελληνικό Ποινικό Δίκαιο, ξεκίνησε κατά την σύσταση του Ελληνικού κράτους με την αυτούσια σχεδόν μεταφορά του Γερμανικού ποινικού κώδικα της Βαυαρίας και όλα τα επόμενα χρόνια μέχρι και την δεκαετία του 1980 ως οικονομικά εγκλήματα και ως πράξεις αντικοινωνικές γνώριζε εγκλήματα, που αφορούσαν την προσβολή της περιουσίας και εν γένει ατομικών δικαιωμάτων των πολιτών με οικονομικό περιεχόμενο, όπως τα εγκλήματα της κλοπής, της ληστείας της απάτης κλπ .

Ειδικότερα όπως αναφέρει η εισηγητική έκθεση του ποινικού κώδικα του 1950, το 1911-1913 ορίστηκε τριμελής επιτροπή σύνταξης νέου ΠΚ, που μετά από συνεχείς διακοπές και αλλαγές προσώπων ολοκλήρωσε το έργο της το 1924 ,οπότε και δημοσιεύτηκε προσχέδιο του νέου τότε ΠΚ. Ακολούθησε αλλαγή επιτροπής και αναθεώρηση διατάξεων, που δημοσιεύτηκαν το 1935 με εισηγητές του γενικού μέρους του Ν. Χωραφά και του ειδικού μέρους των Α. Μπουρόπουλου και ΣΤ. Τεγόπουλου με δημοσίευση το 1938 του σχεδίου ΠΚ.

Ως ενιαίο νομοθέτημα με περιγραφή των σημαντικότερων εγκληματικών πράξεων δημιουργήθηκε ο ποινικός κώδικας (εφεξής Π.Κ) με τον ν.1452/1950(Α. ΜπουρόπουλουΑ.:1952).

Ο ΠΚ του 1950 διατηρήθηκε με μικρές μεταρρυθμίσεις εγκληματικών διατάξεων έως το 2014 (ν.4254/1014και 4258/2014)και κυρίως το 2019(ν.4619/2019, οπότε τροποποιήθηκαν σε σημαντικό αριθμό διατάξεις του και έτσι ονομάστηκε και νέος ΠΚ.

Δυστυχώς σε πολύ λίγο χρονικό διάστημα υπήρξαν και νέες τροποποιήσεις του με τους ν.4637/2019 και 4745/2020.Δυστυχως οι τροποποιήσεις του ΠΚ συνεχίζονται αδιάκοπα.

1.2 Βασικές νομοθετικές αλλαγές του π.ΠΚ για εγκλήματα διαφθοράς.

Ο ΠΚ του 1950 προέβλεπε ως εγκλήματα διαφθοράς: **ι)άρθρο 159** ΠΚ την δωροδοκία και δωροληψία σε κάποια εκλογή ή ψηφοφορία στην βουλή βουλευτή, όπως και την δωροδόκε και δωροληψία νομαρχιακού ή δημοτικού συμβούλου κατά την συνεδρίαση αντίστοιχων συμβουλίων τοπικής αυτοδιοίκησης ή και επιτροπών **ιι) άρθρο 165** την

δωροδοκία και δωροληψία εκλογέα σε βουλευτικές ,νομαρχιακές ,δημοτικές ,κοινοτικές εκλογές, προκειμένου είτε να παραλείψει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή να το ασκήσει καθ' υπόδειξη κατ' ορισμένο τρόπο **iii) άρθρο 235 ΠΚ** την δωροληψία-δωροδοκία δημόσιου υπαλλήλου για άσκηση νόμιμης πράξης **iv) άρθρο 236ΠΚ** την δωροληψία- δωροδοκία υπαλλήλου για άσκηση παράνομης πράξης **v) άρθρο 237ΠΚ** την δωροληψία- δωροδοκία δικαστή. Σχετικά είναι τα άρθρα 263 ΠΚ για επιβολή στους καταδικασθέντας των άρθρων 235 έως 261 ΠΚ στέρησης πολιτικών δικαιωμάτων και 396ΠΚ και παρακώλυση συναγωνισμού με δώρα και υποσχέσεις.

Οι προβλεπόμενες ποινές για το άρθρο 159 ήσαν 1 έως 2 έτη, για τα άρθρα 235-236 ποινή φυλάκισης 6 μηνών και χρηματική ποινή και 237 ενός τουλάχιστον έτους.

Τα επόμενα χρόνια με τροποποιήσεις στον ΠΚ ενέταξαν στις εγκληματικές πράξεις δωροδοκία- δωροληψία πολιτικών προσώπων (υπουργοί, βουλευτές όργανα τοπικής αυτοδιοίκησης) ,δωροδοκία εκλογέα, αθέμιτη επιρροή σε δικαστικούς λειτουργούς, δωροληψία- δωροδοκία ιδιωτικού υπαλλήλου, δωροληψία – δωροδοκία δικαστικών λειτουργών , εμπορία επιρροής- μεσάζοντες κλπ.

Ταυτόχρονα το γεγονός της παγκοσμιοποίησης και της οικονομίας και η δημιουργία διεθνών οργανισμών στους οποίους μετέχει και η Ελλάδα, εμφάνισε το φαινόμενο της διαφθοράς σε διεθνές επίπεδο με αποτέλεσμα την λήψη και νομοθετικών μέτρων δίωξης της λόγω εμπλοκής και υπάλληλων ΔΟ, αλλά και μεγάλων οικονομικά επιχειρήσεων και σύνδεσε την διαφθορά με το οικονομικό έγκλημα και τα εγκλήματα του λευκού κολάρου.

1.3 Παρατηρήσεις μεταβολών σε επίπεδο εθνικού δικαίου

Αν παρατηρήσουμε την διαχρονική εξέλιξη της νομοθεσίας ,που αφορά την αντιμετώπιση των εγκλημάτων διαφθοράς με έμφαση στα εγκλήματα δωροληψίας δωροδοκίας , έχουμε να κάνουμε τις εξής επισημάνσεις:

Μέχρι το 2000 ο νομοθέτης δεν ασχολήθηκε ιδιαίτερα με εγκλήματα δωροδοκίας πολιτικών, δικαστών, εμπορικής επιρροής και του ιδιωτικού τομέα. Με τον ιδιωτικό τομέα ασχολήθηκε με τον νόμο 3560/2007. Οι εξελίξεις του θέματος σε διεθνές επίπεδο ανάγκασε τον νομοθέτη να τροποποιήσει και μάλιστα σημαντικά τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις του ΠΚ ,τόσο σε επίπεδο περιγραφής των εγκληματικών πράξεων, όσο και στην αυστηρότερη πρόβλεψη ποινών.

Σημαντικές αλλαγές έγιναν με τους νόμους 4254/2018, 4619/2019 , 4637/2019 και 4745/2020.

Οι αλλαγές ήταν ουσιαστικού αλλά και δικονομικού ποινικού δικαίου.

Οι νομοθετικές αλλαγές σε σύντομο σχετικά διάστημα σημαίνει, ότι ο νομοθέτης δεν αξιολόγησε ορθά τα προστατευόμενα έννομα αγαθά ,δεν περιέλαβε όλα τα πιθανά στοιχεία πραγμάτωσης των εγκλημάτων και των προσώπων, ώστε να αποτραπεί η τέλεση αυτών των εγκλημάτων.

Για τον λόγο αυτό υπήρξαν σημαντικές επισημάνσεις από ειδικούς ποινικολόγους και ενδεικτικά αναφέρουμε : Αναστασοπούλου Ιω.: 2013, Σπινέλλη Δ.:2013, Χατζηκώστας Κ.:2016, Συμεωνίδου- Καστανίδου Ελ.:2012, Χατζηκώστας Κ.:2014, Μυλωνόπουλος Χρ:2015.

Ευτυχώς που κάποιες παρατηρήσεις νομικών έγιναν δέκτες από τον νομοθέτη σε μεταγενέστερα νομοθετήματα .

1.4 Παρατηρήσεις μεταβολών σε επίπεδο διεθνούς Δικαίου

Τα εγκλήματα διαφθοράς που συνδέονται βασικά με τα έγκλημα δωροδοκίας – δωροληψίας έχουν αποτελέσει αντικείμενο αποφάσεων οργάνων διεθνών οργανισμών, που αρκετές έχουν μεταφερθεί σε κείμενα διεθνών συνθηκών. Ως σημαντικά τέτοια κείμενα αναφέρουμε : τη σύμβαση του ΟΟΣΑ (1997), τη Σύμβαση ποινικού Δικαίου για την διαφθορά του Συμβουλίου της Ευρώπης, τη Σύμβαση του ΟΗΕ κατά της διαφθοράς, τη Σύμβαση της ΕΕ κατά της διαφθοράς (1997) , την απόφαση πλαίσιο 2003/568 22-07-2003 της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Όλες οι πιο πάνω συμβάσεις έχουν με αντίστοιχο νόμο μεταφερθεί στην ελληνική έννομη τάξη.

Το πρόβλημα είναι ,ότι δεν υπάρχουν ενοποιημένες ρυθμίσεις και συνεπώς υπάρχει πρόβλημα στην εφαρμογή τους κατά ενιαίο τρόπο στην εσωτερική έννομη τάξη. Σημαντικό θέμα είναι επίσης η βραδύτητα ανταπόκρισης στην υλοποίησή τους από τον Έλληνα νομοθέτη.

Ειδικότερη αναφορά για τις διεθνείς συμβάσεις και την επιρροή τους στην εθνική νομοθεσία γίνεται στο 5^ο κεφάλαιο.

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

2.1 Η έννοια της διαφθοράς και η εγκληματική της διάσταση Διαφθορά είναι εκείνη η συμπεριφορά, που για προσωπικό –εταιρικό όφελος κάποιος προσβάλλει κοινωνικές αξίες και ιδίως την εμπιστοσύνη στους υπεύθυνους για την διαχείριση οικονομικών κυρίως υποθέσεων. Δεν μπορεί να δοθεί ξεκάθαρος ορισμός της (Χατζηκωστας΄:2014). Κυρίως αναφερόμεθα στα μέσα και τρόπους πραγματοποίησης της.

Αφορά σήμερα όλο το κοινωνικό σύστημα και αποτελεί μια από τις βασικότερες αιτίες θεσμικής και οικονομικής κρίσης. Αναφέρεται σε καταχρηστικές δράσεις οργάνων του κράτους αλλά και ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα και ελέγχεται όχι μόνο από Κρατικές εξουσίες αλλά και από διεθνείς φορείς.

Η ζημιά που προκαλεί, δεν έχει μόνο οικονομικό κόστος, αλλά και ευρύτερες αρνητικές επιπτώσεις, με σημαντικότερη τη μείωση της εμπιστοσύνης του πολίτη απέναντι στους θεσμούς και στο Κράτος .

Η Διαφθορά, συνήθως γνωστή, ως η κατάχρηση της δημόσιας εξουσίας για προσωπικό όφελος, υπάρχει σε όλο τον κόσμο, και είναι ευρέως διαδεδομένη. Ενώ η διαφθορά είναι γνωστό σε όλους ότι υπάρχει, η κατανόησή της για τις βλαβερές συνέπειες της έχει αυξηθεί ουσιαστικά μόνον κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Η διαφθορά έχει αποδειχθεί ότι είναι πολύ δαπανηρή για την οικονομική ανάπτυξη των χωρών.

Στρεβλώνει την εφαρμογή των νόμων και των κανονισμών, και περιορίζει την ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών. Η διαφθορά συνδέεται με κλειστές, αδιαφανείς διαδικασίες, αποκλείοντας τους πολίτες από την ανοικτή συμμετοχή στη διακυβέρνηση, αφήνοντας τους πολιτικούς και τους γραφειοκράτες λιγότερο υπόλογους .Η διαφθορά είναι συναλλαγή με κύριο αντικείμενο τα εγκλήματα δωροδοκίας, που αποτελούν αθέμιτη συναλλαγή υπό καθεστώς αδιαφάνειας και ιδιοτέλειας(Μπιτζιλέκης Ν: 2011).

Δεν υπάρχει σαφής ορισμός της διαφθοράς στην εθνική και διεθνή νομοθεσία. Αφορά κυρίως ενέργειες οργάνων του Κράτους, αλλά και επιχειρήσεων, που αντιβαίνουν τις θεσμικές και συμβατικές υποχρεώσεις τους. Αφορά όλα τα κράτη αλλά και ΔΟ(Διεθνείς

Οργανισμούς) . Η μεγαλύτερη ζημιά είναι η μείωση της εμπιστοσύνης του πολίτη στους θεσμούς και το Κράτος.

Διαφθορά στον δημόσιο τομέα υπάρχει ,όταν ο ΔΥ παραβαίνει το υπηρεσιακό καθήκον του ή δεν το εκτελεί. Δεν είναι απαραίτητη η επιδίωξη οικονομικού οφέλους. Η διαφθορά σχετίζεται με τον νόμο και το δίκαιο και αφετέρου με το ήθος και ακεραιότητα των ανθρώπων. Τον 10 αιώνα ο κινέζος φιλόσοφος Wang An-Shih παρατηρούσε, ότι η διαφθορά είναι το αποτέλεσμα κακών νόμων και κακών ανθρώπων (Καλλίρης Κ.:2022 σελ.139).

Διαφθορά υπάρχει και στην δράση ιδιωτικών επιχειρήσεων με την μορφή δωροληψίας – δωροδοκίας υπάλληλων άρθρο 396ΠΚ.

2.2 Διαφθορά και οικονομικό έγκλημα .

Το οικονομικό έγκλημα πλέον συνδέθηκε με τις επιχειρήσεις και αφορούσε πρακτικές όχι μεμονωμένων κυρίως προσώπων, αλλά των σχετικά μεγάλων εταιρειών ,που απειλούσαν την καλή λειτουργία της οικονομίας ,σημαντικών κλάδων και θεσμών.

Το οικονομικό έγκλημα αφορά πλέον αντικοινωνικές συμπεριφορές και πράξεις, που έχουν εγκληματολογικό ενδιαφέρον και κινούνται στα όρια των αξιόποινων πράξεων εκ μέρους επιχειρήσεων στα πλαίσια της δραστηριότητας των .

Στα οικονομικά εγκλήματα εντάσσονται ενδεικτικά φορολογικά και τελωνειακά αδικήματα ,πτωχευτικά αδικήματα ,χρηματιστηριακά αδικήματα ,κατά του ελεύθερου ανταγωνισμού, ηλεκτρονικά οικονομικά αδικήματα ,ξέπλυμα χρήματος, δωροδοκία ,δωροληψία, απάτη σε βάρος των συμφερόντων της ΕΕ κλπ. Έτσι κρίνεται αναγκαίο να δούμε πως ανέκλυσε με το ανωτέρω περιεχόμενο ο όρος «οικονομικό» έγκλημα.

Στα οικονομικά εγκλήματα εντάσσονται ενδεικτικά φορολογικά και τελωνειακά αδικήματα ,πτωχευτικά αδικήματα ,χρηματιστηριακά αδικήματα ,κατά του ελεύθερου ανταγωνισμού, ηλεκτρονικά οικονομικά αδικήματα ,ξέπλυμα χρήματος, δωροδοκία ,δωροληψία, απάτη σε βάρος των συμφερόντων της ΕΕ κλπ.

2.3 Η Γένεση του Οικονομικού εγκλήματος

Η επικράτηση του καπιταλιστικού συστήματος στις ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης και κυρίως στις ΗΠΑ μετά κυρίως τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, καθώς και η δημιουργία μεγάλου οικονομικού μεγέθους επιχειρήσεων με πρακτικές και δυσμενείς συνέπειες στο

κοινωνικό σύνολο, που άρχισαν να γίνονται εμφανείς και κινούνται μεταξύ νομιμότητας και ανομίας κέντρισαν το ενδιαφέρον των κοινωνιολόγων και ταυτόχρονα εγκληματολόγων.

Εκείνος που φαίνεται ότι είχε την πρωτοπορία της θεωρητικής ανάδειξης του θέματος ήταν ο αμερικανός κοινωνιολόγος Edwin Sutherland , που το 1939 ασχολήθηκε με το υψηλό κοινωνικό- οικονομικό επίπεδο του δράστη εγκλημάτων που τα ονόμασε «εγκλήματα λευκού κολάρου(περιλαιμίου)» .

2.4 Περιεχόμενο του οικονομικού εγκλήματος

Το ενδιαφέρον για τα οικονομικά εγκλήματα εστιάζεται σε οικονομικούς και πολιτικούς λόγους. Οι κυρώσεις έχουν συνήθως κατά των οικονομικών παραβατών διοικητικό χαρακτήρα καίτοι πιθανόν έχει επέλθει ουσιώδης κίνδυνος ή βλάβη του κοινωνικού συνόλου.

Δυσχέρεια αποτελεί η νομοθεσία, που είναι περιπλοκή αντιφατική και αφήνει περιθώρια στα όρια της νομιμότητας.(π.χ. χρήση παρένθετου προσώπου εξωχώριας εταιρείας, μετάθεση της έδρας σε φορολογικό παράδεισο η εμφάνιση δωροδοκίας ως δανείου.

Κατά τον Edwin Sutherland η θεωρία των διαφορικών συναναστροφών δηλαδή με όμοιους εγκληματίες είναι κίνητρο εγκληματικότητας. Σημαντικό ρόλο κατά τον Edwin Sutherland παίζει και η θεωρία της κοινωνικής αποδιοργάνωσης, δηλαδή, όταν υπάρχει γενικότερη κοινωνική παρέκκλιση από κοινώς παραδεκτά πρότυπα και στόχους.

Σε αυτή την περίπτωση οι ομάδες που προτάσσουν τους δικούς τους κανόνες έναντι των πρωταρχικών, που στηρίζουν την κοινωνία στο σύνολο της ενδέχεται να εξωθήσουν στην διάπραξη εγκλημάτων είτε προς διεκδίκηση των συμφερόντων της ομάδας αυτής είτε λόγω της υποστήριξης, που μπορούν να παράσχουν οι ομάδες αυτές, είτε λόγω της σχέσης με την πολιτική εξουσία και θεσμούς .

2.5 Έννοια του Εγκλήματος του Λευκού Κολάρου

Ένας αρχικός ορισμός της έννοιας του εγκλήματος του λευκού κολάρου είναι «το έγκλημα που διαπράττεται από άτομα κύρους κοινωνικού στα πλαίσια της «επαγγελματικής τους δραστηριότητας».

Έτσι αντελήφθη το έγκλημα του λευκού κολάρου ο διαμορφωτής αυτής της άνοιας, ο κοινωνιολόγος Edwin Sutherland. Ξεχώρισε το έγκλημα αυτό με βάση την ιδιότητα και το κοινωνικό στάτους του δράστη που τον διέκρινε από τους εγκληματίες της κατώτερης κοινωνικής τάξης αυτούς, που ονόμασαν εγκληματίες «του μπλε» κολάρου.

Διέκρινε τον τρόπο που μετεχειρίζετο η Δικαιοσύνη τα άτομα, που ανήκαν σε ανώτερους κοινωνικούς κύκλους ή τάξεις σε σχέση με τα άτομα του «μπλε κολάρου» και εντόπισε παράλληλα την παράμετρο της εξουσίας. Έδωσε σημασία εκτός από το οικονομικό μέγεθος των εγκληματιών αυτής της κατηγορίας στην κοινωνική και πολιτική δυναμική αυτών. Συνέδεσε την κοινωνιολογική αυτή τοποθέτηση και με την αντίστοιχη εγκληματολογική. Τοποθέτησε θεωρητικά το έγκλημα του λευκού κολάρου με τις θεωρητικές κατασκευές της διαφορικής συναναστροφής και της διαφοροποιημένης οργάνωσης

Το ενέταξε στην κατηγορία των εγκλημάτων των ισχυρών. Η εξουσία σαν συνδυασμός οικονομικής ισχύος και πολιτικής επιρροής διευρύνει το εγκληματικό φαινόμενο.

Μετεφέρθη το εγκληματολογικό ενδιαφέρον από τον εγκληματία άνθρωπο στο εγκληματικό φαινόμενο.

Η μη πρόβλεψη των συμπεριφορών αυτών από το ποινικό δίκαιο δεν σημαίνει ότι αίρεται ο εγκληματικός χαρακτήρας των, αλλά αντίθετα, ότι υπάρχει προσπάθεια χειραγώγησης του ποινικού νόμου από δράστες τέτοιων εγκλημάτων, που ανήκουν στην κατηγορία «των ισχυρών».

Η οικονομική εγκληματικότητα θεωρείται το κύριο πεδίο πραγμάτωσης του εγκλήματος του λευκού περιλαιμίου.

2.6 Κατηγορίες εγκλημάτων διαφθοράς στον ΠΚ

Τα εγκλήματα που αποτελούν περιπτώσεις διαφθοράς και αναφέρονται στον ποινικό κώδικα, διακρίνονται σε εγκλήματα διαφθοράς **ι)** στον δημόσιο τομέα, **ii)** στον ιδιωτικό τομέα **iii)** στους διεθνείς Οργανισμούς

Ο Δημόσιος τομέας περιλαμβάνει υπηρεσίες του Κράτους, ΟΤΑ, ΝΠΔΔ, αλλά και φορείς ανεξάρτητα νομικής μορφής στους οποίους το Κράτος ή ΟΤΑ ορίζουν την διοίκηση ή έχουν την πλειοψηφία των μετοχών(237B νΠΚ).

Ο Ιδιωτικός τομέας περιλαμβάνει τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Ειδικότερα:

2.7 Εγκλήματα διαφθοράς στον δημόσιο τομέα

Ο Ποινικός Κώδικας ως εγκλήματα διαφθοράς στον Δημόσιο τομέα αναφέρει : Δωροληψία υπαλλήλου άρθρο 235 , αμέλεια προϊσταμένου υπηρεσίες για αποτροπή δωροληψίας υπαλλήλου (αρθ.235παρ.4νΠΚ), δωροληψία- δωροδοκία Δικαστικών Λειτουργών (αρ.237 νΠΚ), δωροληψία- δωροδοκία Πολιτικών προσώπων (αρθ.159,159^A νΠ.Κ.).

Με τα εγκλήματα των ανωτέρω άρθρων συνδέεται και το έγκλημα εμπορίας επιρροής – μεσαζόντων (αρθ. 237^A νΠΚ).

Συνέπειες διάπραξης των ανωτέρω εγκλημάτων είναι η διασύνδεση των και με άλλα σχετικά εγκλήματα όπως αθέμιτου ανταγωνισμού, απιστίας, εκβίασης κλπ.

2.8 Εγκλήματα διαφθοράς στον Ιδιωτικό τομέα

Έγκλημα διαφθοράς στον ιδιωτικό τομέα είναι η δωροδοκία- δωροληψία υπαλλήλου (αρθ.396 νΠΚ).

2.9 Εγκλήματα διαφθοράς υπαλλήλων Διεθνών Οργανισμών

Στα άρθρα 235 παρ.5,236 παρ.4, 237 παρ.4 , 159 παρ.4 και 159 A παρ.4 νΠΚ, υπάρχει πρόβλεψη εφαρμογής των και για αντίστοιχες πράξεις δωροδοκίας – δωροληψίας υπαλλήλων ,μελών κοινοβουλευτικών συνελεύσεων , η τοπικού συμβουλίου ή δικαστών του Δ.Ε.Ε. και μελών του Ε.Σ. της Ε.Ε. και άλλων διεθνών και υπερεθνικών οργανισμών.

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

3. Συρροή δωροληψίας – δωροδοκίας με άλλες εγκληματικές πράξεις.

Τα βασικά εγκλήματα διαφθοράς, που εντοπίζονται κυρίως στην δωροληψία(παθητική δωροδοκία) και δωροδοκία υπαλλήλων (ενεργητική δωροδοκία)κατά την τέλεση των συσχετίζονται και συρρέουν και με άλλες συναφείς εγκληματικές πράξεις, όπως κυρίως είναι : η απιστία (αρθ.390 νΠΚ),η εκβίαση (αρθ.385νΠΚ),η απάτη(αρθ.386νΠΚ), η παράβαση καθήκοντος (αρθρ.259 νΠΚ).ψευδής βεβαίωση (αρθρ.242 ωΠΚ)κλπ.

3.1Συσχετισμος με την απιστία (άρθρο 390ΠΚ)

Το έγκλημα της απιστίας διαπράττεται όταν κάποιος κατά παράβαση των κανόνων της επιμελούς διαχείρισης προκαλεί εν γνώσει του βέβαιη ζημιά στην περιουσία αλλού της οποίας με νόμο ή δικαιοπραξία έχει την επιμέλεια ή διαχείριση ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη. Η προβλεπόμενη ποινή είναι φυλάκιση και αν η ζημιά, που προπονήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη η ποινή είναι τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή. Αν η συνολική προξενεύσει ζημιά υπερβαίνει το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων ευρώ, τότε η ποινή, είναι κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή. Σύμφωνα με το άρθρο 390 παρ.2 ΠΚ αν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του Ελληνικού Δημοσίου ή ΟΤΑ και η προκληθείσα ζημιά υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι χιλιάδες ευρώ τότε η προβλεπόμενη ποινή είναι τουλάχιστον δεκαετής κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες, ενώ η πράξη παραγράφεται μετά είκοσι έτη. Αξιοσημείωτη είναι η περίπτωση της δωροδοκίας παθητικής- ενεργητικής που συνδέεται με τον διαχειριστή επιχείρησης, όταν ιδίως χρησιμοποιούνται αφανείς πόροι (μαύρα ταμεία) ή δωροληψία μέσω επιστροφών, οπότε τίθεται θέμα παραβίασης των καθηκόντων του και σύνδεση της πράξης με το έγκλημα της απιστίας αρθ. 390ΠΚ (Τζανετής Αρισ.: 2013 σελ.568επ.).Σημαντική επίσης ήταν η συμβολή του Ν.Ανδρουλάκη στον εμπλουτισμό της έννοιας της απιστίας αρθ. 390 με την έννοια των κρατούντων κανόνων επιμέλειας και καλής διαχείρισεως(Ανδρουλάκης Ν.: 1975 ΠΧΡ ΚΕ).

3.2 Συσχετισμός με την εκβίαση(άρθρο 385 ΠΚ)

Το έγκλημα της εκβίασης διαπράττεται όταν κάποιος με σκοπό ο ίδιος ή τρίτος να αποκομίσει παράνομο περιουσιακό όφελος εξαναγκάζει άλλον με βία ή απειλή σε πράξη ή παράλειψη ή ανοχή από την οποία επέρχεται ζημιά στην περιουσία του εξαναγκαζόμενου ή άλλου. Η προβλεπόμενη ποινή είναι φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή. Αν η πράξη (άρθρο 385 παρ2 ΠΚ) τελέστηκε με σωματική βία ή απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής η ποινή είναι κάθειρξη ή ισόβια κάθειρξη σύμφωνα με το άρθρο 380 ΠΚ παρ 1,2. Αν ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε βία ή απειλή βλάβης της επιχείρησης του επαγγέλματος, του λειτουργήματος ή άλλης δραστηριότητας, που ασκεί ο εξαναγκαζόμενος ή άλλος ή προσφέρθηκε να παρέχει ή παρέχει προστασία για την αποτροπή πρόκλησης τέτοιας βλάβης από τρίτον η ποινή είναι φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή, ενώ αν την πράξη αυτή προκάλεσε πρόσωπο, που διαπράττει τέτοιες πράξεις κατ' επάγγελμα επιβάλλεται ποινή κάθειρξης έως δέκα έτη και χρηματική ποινή (άρθρο 385 παρ.3 ΠΚ)

Το άρθρο 237ΠΚ (δωροδοκία –δωροληψία δικαστών)μπορεί να συσχετιστεί με την εκβίαση , την απάτη, ψευδή βεβαίωση κλπ (Κωσταρας Αλ.:2014 σελ.501).

3.3 Συσχετισμός με την απάτη(άρθρο 386 ΠΚ)

Το έγκλημα της απάτης υπάρχει, όταν κάποιος με την εν γνώσει του παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη ή παράλειψη ή ανοχή με σκοπό τη βλάβη αυτής της περιουσίας να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος. Η προβλεπόμενη ποινή είναι φυλάκιση και αν η προκληθείσα ζημιά είναι ιδιαίτερα μεγάλη, η ποινή είναι τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή. Αν η προκληθείσα ζημιά υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι χιλιάδες ευρώ, η ποινή είναι κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή. Αν η απάτη (άρθρο 386 παρ.2νΠΚ) στρέφεται άμεσα κατά του ΝΠ ελληνικού δημόσιου ,ΝΠΔΔ ή ΟΤΑ και η προκληθείσα ζημιά υπερβαίνει το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων ευρώ η ποινή είναι κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες ,ενώ η πράξη παραγράφεται μετά είκοσι έτη.

Ακολούθως στον νΠΚ προβλέπονται και περιπτώσεις διάπραξης της απάτης με συγχρόνους τρόπους, όπως απάτη με υπολογιστή και σχετικά προγράμματα,(άρθρο 386^Α

παρ.1,2,3νΠΚ), απάτη σχετική με επιχορηγήσεις (άρθρο 386B παρ 1,2 νΠΚ) με ανάλογης πρόβλεψης ποινές και απάτη μικρής αξίας(άρθρο 387ΠΚ) σύμφωνα με την οποία, αν η απάτη των άρθρων 386 και 386^A νΠΚ είναι μικρής αξίας εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 377νΠΚ, όπου επιβάλλεται μόνο χρηματική ποινή ή ποινή κοινωφελούς εργασίας ή η πράξη μένει ατιμώρητη.

3.4 Συσχετισμός με την παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 ΠΚ)

Το έγκλημα της παράβασης καθήκοντος διαπράττεται όταν (Δημόσιος ή ΝΠΔΔ) υπάλληλος με πρόθεση παραβαίνει το καθήκον της υπηρεσίας του με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο. Η προβλεπόμενη ποινή είναι φυλάκιση έως δυο έτη ή χρηματική ποινή αν η πράξη δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη. Αν και υπάρχει διχογνωμία ως προς το αν η παράβαση καθήκοντος άρθρο 259ΠΚ αποτελεί περιεχόμενο της παθητικής δωροδοκίας εν τούτοις φαίνεται ορθότερη η άποψη, ότι η υπάρχει αληθινή συρροή του εγκλήματος της παράβασης καθήκοντος με το έγκλημα της δωροληψίας ή δωροδοκίας (Χατζηκώστας Κ.: 2016 Ποινική Δικαιοσύνη ,ετος19 σελ.376)

3.5 Συσχετισμός με την ψευδή βεβαίωση ,νόθευση κλπ (άρθρο 242 ΠΚ)

Το έγκλημα της ψευδούς βεβαίωσης διαπράττεται από υπάλληλο, που έχει αρμοδιότητα έκδοσης δημόσιου έγγραφου στο οποίο βεβαιώνει ψευδώς περιστατικό, που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες . Η ποινή είναι φυλάκιση έως τρία έτη και χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και υπάλληλος, που νοθεύει ,καταστρέφει βλάπτει ή υπεξάγει έγγραφο που του εμπιστεύτηκαν ή είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του. Αν ο υπάλληλος είχε όμως σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον αθέμιτο όφελος, που ξεπερνά το ποσό των 120.000 ευρώ η ποινή είναι κάθειρξη έως δέκα χρόνια και χρηματική ποινή. Αν οι πράξεις αυτές, που ξεπερνούν τις 120.000 ευρώ στρέφονται κατά του ελληνικού δημοσίου ,ΝΠΔΔ,ΟΤΑ ,η ποινή είναι τουλάχιστον δέκα χρόνια και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες.

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ :ΤΟ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

4.1 Έννοια και στόχος

Το οργανωμένο έγκλημα δεν ορίζεται με ακρίβεια σε κανένα ευρωπαϊκό κείμενο. Η απόδειξη για την ύπαρξη οργανωμένου εγκλήματος δυσχεραίνεται σημαντικά και θα οδηγεί κατά κανόνα σε απαλλαγή των κατηγορουμένων το αργότερο στο ακροατήριο είχε επισημανθεί σε σχετική διάσκεψη του ΟΗΕ στη Βαρσοβία το 1998 ,κάτι που δεν απέχει της πραγματικότητας στην Ελληνική έννομη τάξη(Παπαχαράλαμπος Χ.:1998). Ο Έλληνας νομοθέτης παρακολουθεί αποσπασματικά τις διεθνείς νομοθετικές πρωτοβουλίες γύρω από το ΟΕ. Ο ορισμός της εγκληματικής οργάνωσης (ΕΟ) άρθρου 187νΠΚ είναι στενότερος της κοινής δράσης του 1998. Το οργανωμένο έγκλημα σαν οργάνωση παράνομης επιχείρησης με απώτερο σκοπό το μονοπώλιο σε κάποιον τομέα εγκληματικής δραστηριότητας είναι ένας ισχυρός παίκτης στο «παιχνίδι» της διαφθοράς (Καλλίρης Κ.:2022 σελ156).

4.2 : Εγκληματική οργάνωση: η νομοτυπική της μορφή του άρθρου 187ΠΚ

Η ΕΟ αποτελεί συστατικό στοιχείο της ύπαρξης του οργανωμένου εγκλήματος(ΟΕ).

Με τον ν.4619/2019 και τους νόμους 4637/2019 ,4908/2022 το άρθρο 187 άλλαξε ριζικά. Στο187ΠΚπαρ.1 ορίζεται ως «εγκληματική οργάνωση» αυτή, που είναι επιχειρησιακά δομημένη και με διαρκή εγκληματική δράση οργάνωση των συγκροτούντων ή εντασσομένων σε αυτήν τριών ή περισσότερων προσώπων, που επιδιώκει την τέλεση περισσότερων κακουργημάτων με τιμωρία κάθειρξης δέκα ετών και χρηματική ποινή εκείνου που συγκροτεί η εντάσσεται σε αυτήν.

4.3 Αξιοποίηση υποστήριξη (άρθρο 187B§3 νΠΚ) Κατά συνέπεια για να συσχετιστεί με την ΕΟ έγκλημα διαφθοράς του ΠΚ θα πρέπει **ι)**να τιμωρείται ως κακούργημα (ελάχιστη ποινή 5 ετών) **ιι)** να τελείται από μέλος εντεταγμένο στην ΕΟ.

Από τα ανωτέρω αναφερθέντα εγκλήματα διαφθοράς του νΠΚ με ποινή κάθειρξης αλλά και δυνατότητα τέλεσης από μέλος ΕΟ τιμωρούνται :

1.Δωροδοκία ΔΥ αν η ενέργεια ή παράλειψη του αντίκειται στα καθήκοντα του (ποινή κάθειρξης έως οκτώ έτη και χρηματική ποινή (αρθ.236 νΠΚπαρ.2)

2. Δωροληψία ΔΥ αν η ενέργεια ή παράλειψη του αντίκειται στα καθήκοντα του τιμωρείται με ποινή κάθειρξης έως δέκα έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες, ενώ αν ο υπαίτιος τελεί την πράξη κατ' επάγγελμα τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες (άρθρο 235 νΠΚπαρ.2)

3. Δωροληψία και Δωροδοκία δικαστών τιμωρείται με ποινή κάθειρξης και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες (άρθρο 237νΠΚ), ενώ τιμωρείται με ποινή κάθειρξης έως δέκα έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες εκείνος που δωροδοκεί τον δικαστή.

4. Δωροληψία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159 νΠΚ). τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες μονάδες ημερησίως.

5. Δωροδοκία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159^A νΠΚ). Τιμωρείται ο δωροδοκών με κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες μονάδες ημερησίως.

6. Είναι σαφές καταρχήν, ότι δεν μπορεί να συσχετιστεί με την ΕΟ η δωροληψία (παθητική δωροδοκία) ΔΥ, πολιτικών προσώπων, διότι ο απαιτών από ΕΟ «δώρο» δεν είναι μέλος της ΕΟ. Ενδεχόμενα όμως θα μπορούσε να συσχετιστεί η «δωροληψία» με την ΕΟ αν ο ΔΥ ή πολιτικό πρόσωπο είναι μέλος της ΕΟ, όπως προέβλεπε η προηγούμενη διατύπωση του 187ΠΚ με τον ν.4072/2012. Μπορεί επίσης να συσχετιστεί το 187 ΠΚ με το άρθρο 237ΠΚ (Κωστάρας Αλ:2014 σελ.501).

4.4 Προϋποθέσεις συσχετισμού Διαφθοράς με εγκληματική οργάνωση Νομικές συνέπειες του συσχετισμού των

Όταν υπάρχει συρροή ΕΟ και εγκλήματος διαφθοράς ο ένοχος τιμωρείται και με την ποινή του μέλους ΕΟ 187νΠΚ, που συμμετέχει στην διάπραξη κακουργήματος και με την ποινή κάθειρξης του συγκεκριμένου εγκλήματος διαφθοράς που διέπραξε. Πλέον ισχύει και η παρ.187.6 νΠΚ σύμφωνα με την οποία στον δικαζόμενο για το 187 νΠΚ η έφεση δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ :ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

5.1 Διεθνείς συμβάσεις και εγκλήματα διαφθοράς

Τα εγκλήματα διαφθοράς ,που συνδέονται βασικά με τα εγκλήματα της δωροδοκίας – δωροληψίας έχουν αποτελέσει αντικείμενο αποφάσεων οργάνων διεθνών οργανισμών που αρκετές έχουν μεταφερθεί σε κείμενα διεθνών συνθηκών. Ως σημαντικά τέτοια κείμενα αναφέρουμε τη σύμβαση του ΟΟΣΑ (1997), τη Σύμβαση ποινικού Δικαίου για την διαφθορά του Συμβουλίου της Ευρώπης, τη Σύμβαση του ΟΗΕ κατά της διαφθοράς, τη Σύμβαση της ΕΕ κατά της διαφθοράς (1997) ,την απόφαση πλαίσιο 2003/568 22-07-2003 της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Όλες οι πιο πάνω συμβάσεις έχουν με αντίστοιχο νόμο μεταφερθεί όχι πάντα άμεσα στην ελληνική έννομη τάξη.

Το πρόβλημα είναι ότι δεν υπάρχουν ενοποιημένες ρυθμίσεις και συνεπώς υπάρχει πρόβλημα στην εφαρμογή τους κατά ενιαίο τρόπο στην εσωτερική έννομη τάξη. Σημαντικό είναι επίσης η βραδύτητα ανταπόκρισης στην υλοποίηση τους από τον νομοθέτη.

Συνοπτικά το περιεχόμενο των ανωτέρω διεθνών συμβάσεων , που κυρίως από τα έτη 1997 και επόμενα υπέγραψε η Ελλάδα ως μέλος σχετικών διεθνών οργανισμών και που αναφέρονται σε καταπολέμηση εγκληματικών πράξεων διαφθοράς είναι το εξής :

5.2 Η από 23-05-1997 σύμβαση του ΟΟΣΑ για Δωροδοκία αλλοδαπού Υπαλλήλου υλοποιήθηκε με τον νόμο 2656/1998 .

Η σύμβαση καταρτίστηκε στις 23-05-1997 μεταξύ των κρατών μελών του ΟΟΣΑ ,με σκοπό την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές και κυρώθηκε με τον ν. 2656/1998.

Στα άρθρα 1-3 ορίζει τις έννοιες ενεργητικής δωροδοκίας , έκθεσης πέραν του αυτουργού και των νομικών προσώπων που αυτός ανήκει , επιβολής ποινικών κυρώσεων ανάλογων εκείνων που ισχύουν για εθνικούς υπαλλήλους ,κατάσχεσης –δήμευσης δώρων κλπ θέματα, που θα αποτελέσουν περιεχόμενο της εθνικής νομοθεσίας.

Στο άρθρο 2 μέρους Β προβλέπει ο Έλληνας νομοθέτης ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους για την δωροδοκία αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού, ενώ στο άρθρο 3 για απόκρυψη δωροδοκίας αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού προβλέπεται ποινή φυλάκισης έως 3 έτη.

5.3 Η από 27-01-199 σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την διαφθορά και του πρόσθετου από 15-05-2003 πρωτοκόλλου υλοποιήθηκαν με τον νόμο **3560/2007** .

Στα άρθρα 1-38 αναφέρονται όροι - θέματα, που πρέπει κάθε εθνικός νομοθέτης να μεταφέρει στο εθνικό ποινικό δίκαιο. Ειδικότερα στα άρθρα 1-12 αναφέρονται οι όροι πολιτικών προσώπων ,αξιωματούχων ,δικαστών , η ενεργητική και παθητική δωροδοκία των εθνικών και αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών, διαιτητών, εθνικών ένορκων και υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα.

Σημαντική είναι η σύσταση ειδικής επιτροπής ελέγχου του τρόπου εφαρμογής της σύμβασης μέσα από την επιτροπή “GRECO” (Κουράκη Ν: 2013.561)

Στο Β΄ μέρος υπάρχει μεταφορά με βάση την σύμβαση αυτή στον ποινικό κώδικα της ορολογίας δημόσιων λειτουργών και αξιωματούχων, σε εφαρμογή των άρθρων 235,236,237, 238 νΠΚ στους αλλοδαπούς δημόσιους λειτουργούς ,δικαστές και Δ.Ο. Προβλέπεται αναλογική εφαρμογή άρθρου 159 νΠΚ για δωροδοκία μελών αλλοδαπής Συνέλευσης, η ποινή του 235 νΠΚ για ενεργητική και παθητική δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα, ποινή φυλάκισης 3 τουλάχιστον μηνών στην πρόσφορα άσκησης επιρροής, κλπ δικονομικές διατάξεις.

5.4 Η σύμβαση της Ε.Ε. κατά της διαφθοράς των κοινοτικών υπαλλήλων της 26-05-1997 υλοποιήθηκε με τον νόμο **2802/2000** .

Στα άρθρα 1-16 υπάρχει αναφορά ορισμών υπαλλήλων, ενεργητικής - παθητικής δωροδοκίας υπαλλήλων ,πολιτικών προσώπων, ποινική ευθύνη διευθυντών επιχειρήσεων, έκδοση κλπ δικονομικά και διοικητικά θέματα.

Στο Β΄ μέρος υπάρχει αντικατάσταση διατάξεων ΠΚ ,όπως, ορισμός ελάχιστης ποινής ενός έτους του 235 και 236ΠΚ , ορισμός των εννοιών υπαλλήλου ΕΕ, εξομοίωση των κοινοτικών υπαλλήλων και λειτουργών με τους εθνικούς στα εγκλήματα αυτά, καθορισμός ποινικής ευθύνης με φυλάκιση του διευθυντή υπηρεσίας.

Δεν υπάρχει ποινική ευθύνη υπουργών και κοινοβουλευτικών.

5.4.1 Η σύμβαση από 26-07-1995 και συνημμένα πρωτόκολλα ετών 1996 ,1997, της Ε.Ε. για προστασία των οικονομικών της συμφερόντων υλοποιήθηκαν με τον νόμο **2803/2000** .

Στα άρθρα 1-8 υπάρχει αναφορά ορισμών υπαλλήλων, ενεργητικής - παθητικής δωροδοκίας υπαλλήλων ,πολιτικών προσώπων, ποινική ευθύνη διευθυντών επιχειρήσεων, έκδοση κλπ δικονομικά και διοικητικά θέματα, που μεταφέρθηκαν για τα εγκλήματα 235,236ΠΚ με την ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους .

Ο ν.2803/2000 **καταργήθηκε** με το άρθρο 28του ν.4689/2020.

5.5 Η Κύρωση της από 31-10-2003 σύμβασης του ΟΗΕ κατά της διαφθοράς και αντικατάσταση διατάξεων ΠΚ υλοποιήθηκε με τον νόμο **3666/2008** .

5.6 Παρατηρήσεις για τις διατάξεις ποινικού δικαίου κατά της διαφθοράς που αναφέρονται στις διεθνείς συμβάσεις

Κύριος στόχος των διεθνών συμβάσεων ΟΟΣΑ, Συμβουλίου της Ευρώπης, ΕΕ, και ΟΗΕ ήταν η εφαρμογή των άρθρων 159,235, 236, 237 ΠΚ και για τους υπάλληλους ,κοινοβουλευτικούς των διεθνών αυτών οργανισμών, όπως ήδη αυτές με τον νΠΚ αναφέρονται στα άρθρα 159 παρ 4,159^Α παρ.4,235 παρ 5,236 παρ.4,237 παρ.4.

Η σύμβαση του ΟΟΣΑ προβλέπει μόνο την ενεργητική δωροδοκία υπαλλήλων , ενώ όλες οι άλλες διεθνείς συμβάσεις αναφέρονται και στην παθητική και στην ενεργητική δωροδοκία υπαλλήλων Δ.Ο. (Μυλωνόπουλος Χρ,;2015).

Οι ποινές για υπάλληλους ΔΟ και βουλευτές ΕΕ έχουν εξομοιωθεί με τις ισχύουσες αντίστοιχες στην Ελλάδα για τα εγκλήματα διαφθοράς, ενώ με την πάροδο του χρόνου παρατηρείται αυστηροποίηση και από την ποινή φυλάκισης οδηγείται το ποινικό δίκαιο σε ποινές κάθειρξης και υψηλών χρηματικών ποινών (Καϊάφα – Γκμπάντι Μ.,;2015).

Εν κατακλείδι επισημαίνουμε ότι η μεταφορά των διεθνών συμβάσεων των Διεθνών οργανισμών ,που αφορούσαν θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς περιλαμβανομένης

και της δωροδοκίας, στο Ελληνικό δίκαιο δεν έγινε πάντα με τον προτεινόμενο τρόπο και σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις έγινε με σημαντική χρονική καθυστέρηση.

Ενδεικτικό παράδειγμα είναι οι συστάσεις προς την Ελλάδα της επιτροπής (ομάδας Κρατών)του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO) (Κουράκης Νε.: 2013 σελ561).

6^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΠΚ

Τυποποιημένα στον ΠΚ εγκλήματα διαφθοράς

Τα αναφερόμενα στον ΠΚ εγκλήματα διαφθοράς αφορούν κυρίως την δωροληψία και δωροδοκία ΔΥ, υπαλλήλων ΕΕ και ΔΟ, δικαστές και κυβερνητικά- πολιτικά πρόσωπα. Ειδικότερα έχουμε :

Δωροληψία πολιτικών προσώπων άρθρου 159 νΠΚ.

Δωροδοκία πολιτικών προσώπων άρθρου 159^α νΠΚ.

Δωροληψία ΔΥ άρθρου 235 νΠΚ.

Δωροδοκία ΔΥ άρθρου 236 νΠΚ.

Δωροδοκία –Δωροληψία δικαστών άρθρου 237 νΠΚ. Ειδικότερα:

6.1 Δωροληψία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159 νΠΚ)

Τα άρθρα 159 και 159^α νΠΚ τιμωρούν αντίστοιχα την δωροληψία και δωροδοκία πολιτικών προσώπων.

Ειδικότερα:

6.1.1 Το άρθρο 159 στον νΠΚ.

Το άρθρο 159 νΠΚ καταγράφεται στο 4^ο κεφάλαιο όπου **I** αναφέρονται τα εγκλήματα κατά των πολιτειακών και πολιτικών οργανών ειδικότερα εγκλήματα κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας ,της Βουλής ,της Κυβερνήσεως και οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης , και **II** εγκλήματα κατά του εκλογικού σώματος (άρθρα 157 έως 166). Το άρθρο 159 νΠΚ ορίζεται ως δωροληψία (παθητική δωροδοκία) πολιτικών προσώπων. Τιμωρείται με κάθειρξη (5-15 έτη Μ. Μαργαρίτης-Α .Μαργαρίτη : 432) και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες το πολιτικό πρόσωπο, όπως αναφέρεται στο 159ΠΚ, που απαιτεί ή λαμβάνει άμεσα ή μέσω τρίτου για τον εαυτό του ή για άλλους οποιασδήποτε φύσης ωφελήματα σαν αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψη που αναφέρεται στα καθήκοντα του ή αντίκειται σε αυτά. Οι πράξεις είναι τετελεσμένες με την υπόσχεση, προσφορά ή αποδοχή των δώρων και δεν νοείται απόπειρα (Μ. Μαργαρίτης-Α .Μαργαρίτη : 2020 σελ.432).

Στα πολιτικά πρόσωπα δεν υπάγεται για δωροληψία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αλλά τιμωρείται με το 236 νΠΚ εκείνος που επιχειρεί να τον δωροδοκήσει (Χαραλαμπίδης Αρ. :2020 σελ.156) .

Στα πολιτικά πρόσωπα ανήκουν ο Πρωθυπουργός, υπουργοί, υφυπουργοί (προσετέθησαν), βουλευτές περιφερειάρχες, δήμαρχοι (159 παρ.1 νΠΚ). Η ίδια ποινή ισχύει για βουλευτές, ή μέλη συμβουλίων τοπικής αυτοδιοίκησης ή, επιτροπών ΟΤΑ που λαμβάνουν τέτοια ωφελήματα (Φράγκος Κ.:2020 σελ. 786), ως αντάλλαγμα την ψήφο τους για εκλογή ή ψηφοφορία (159 νΠΚ παρ.2). Τα ανωτέρω πρόσωπα τιμωρούνται με τις διατάξεις του άρθρου 235ΠΚ, αν η δωροληψία έχει μεν σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους, αλλά δεν αποτελούν άσκηση νομοθετικής, εκτελεστικής ή αυτοδιοικητικής λειτουργίας (Φράγκος Κ. :786). Ως δώρα ή ωφελήματα εκτός από χρήματα, θεωρούνται διάφορα αντικείμενα, όπως χρυσός, αυτοκίνητο, σπίτι, διορισμός σε επίσημη δημόσια θέση, κλπ. Για την υποστήριξη της κατηγορίας μπορούν ανάλογα με το πρόσωπο να παρασταθούν στο δικαστήριο ή τη βουλή, ένα κόμμα, ΟΤΑ, κλπ πρόσωπα. (Φράγκος Κ.:2020 σελ.788).

Σε περίπτωση καταδίκης ως παρεπόμενη ποινή επιβάλλεται και έκπτωση από την δημόσια θέση που κατέχει ο καταδικασθείς. (159 νΠΚ παρ.3).

Το άρθρο 159 νΠΚ παρ 1 και 2 εφαρμόζεται για δωροδοκία που τελείται **ι)** από μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος ή **ii)** από Ευρωβουλευτές ή μέλη της ευρωπαϊκής επιτροπής ή από πρωθυπουργό, μέλος κυβέρνησης, υφυπουργό, βουλευτή ή μέλος συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης άλλου κράτους (άρθρο 159 νΠΚ. παρ.4). Συμπερασματικά οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και αν η πράξη εκτελείται στην αλλοδαπή, ακόμη και αν δεν είναι αξιόποινη σύμφωνα με τους νόμους της χώρας που τελέστηκε (Μ. Μαργαρίτης-Α. Μαργαρίτη : 2020 σελ.434).

6.1.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό

Στο άρθρο 159 νΠΚ προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι η ελεύθερη άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων. Ειδικότερα προστατεύει το κύρος και την ακεραιότητα της νομοθετικής, εκτελεστικής και αυτοδιοικητικής λειτουργίας και την εμπιστοσύνη των πολιτών στους φορείς της (Χαραλαμπίδης Αρ.: ο νΠΚ κατ' άρθρο ερμηνεία σελ.1131 Νομική Βιβλιοθήκη).

6.1.3 το άρθρο 159 του π.ΠΚ

Το άρθρο 159 ήταν στο Δ κεφάλαιο του πΠΚ με τίτλο εγκλήματα κατά της ελευθέρως ασκήσεως των πολιτικών δικαιωμάτων και ειδικότερα **I. εγκλήματα κατά των πολιτικών σωμάτων** και **II. εγκλήματα κατά τις εκλογές** (άρθρα 157 έως 166). Το άρθρο 159 φέρει τον τίτλο δωροδοκία και αναφέρεται μόνο στην δωροδοκία και δωροληψία βουλευτή για τον τρόπο κατάθεσης ή αποχής της ψήφου του σε εκλογή ή ψηφοφορία στην βουλή αλλά και αντίστοιχες συμπεριφορές νομαρχιακού, δημοτικού ή κοινοτικού υπαλλήλου στα οικεία συμβούλια.

Οι ποινές για τους βουλευτές ήσαν φυλάκιση μέχρι δυο ετών και χρηματική ποινή για την καθοδηγούμενη ψήφο του και ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή για την αποχή από εκλογή ή ψηφοφορία ,και αντίστοιχες ποινές για καθοδηγούμενη ψήφο ή αποχή από ψηφοφορία για νομαρχιακούς ,δημοτικούς και κοινοτικούς συμβούλους φυλάκιση μέχρι ενός έτους και χρηματική ποινή(Μπουρόπουλου Α.:1952, Μπουρόπουλου Α.; 1960, ΒαβαρέσουΓ.:1976).Η παράγραφος 1 αναφέρεται στην ενεργητική δωροδοκία Βουλευτή από τρίτον, ενώ η παράγραφος 2 στην παθητική ,την δωροληψία που τιμωρείται αυστηρότερα. Για τους συμβούλους τοπικής αυτοδιοίκησης υπάρχει ανάλογη ενεργητική και παθητική δωροδοκία. Είναι αδιάφορο αν ο σκοπός επετεύχθη ή όχι. Απαιτείται άμεσος δόλος ,χωρίς να αποκλείεται ο ενδεχόμενος δόλος. Το δώρο μπορεί να είναι σε χρήμα ή πράγμα ή υλική ωφέλεια ανεξάρτητα μεγέθους.(Μπουρόπουλος Αγγ. :ερμηνεία ΠΚ1960. σελ 65επ.).

Η διατύπωση του 159 διατηρήθηκε από 1950 έως 1974 (ΠΚ Μπουρόπουλου Αγγ :1952,και Βαβαρέτου Γεω.:1976),και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2παρ1 ν.3666/2008,αρθρο 14 παρ.2 ν.3849/2010 ,άρθρο 25 1αν4055/2012 (Κωστάρα Αλ. :109 επ.) όπου εξομοιώθηκε ως προς την διατύπωση και τις ποινές η δωροληψία –δωροδοκία βουλευτών νομαρχιακών ,δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων με ποινή φυλάκισης, ενώ αν η αξία της δωροδοκίας –δωροληψίας ξεπερνά τις 120.000 ευρώ η ποινή είναι κάθειρξη μέχρι 10 ετών. Το άρθρο 159 αντικαταστάθηκε με τον νέο ΠΚ .ν.4637/2019, και εν συνεχεία τροποποιήθηκε . με ν.4855/2021.

6.1.4 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Έως το 2014 το αρθ.159 νΠΚ περιελάμβανε ταυτόχρονα την ενεργητική και παθητική δωροδοκία. (Κωστάρας Αλεξ.:2014, σελ.110επ.). Σχετικά προηγούμενα νομοθετήματα , που επηρέασαν την διαμόρφωση του άρθρου 159 νΠΚ ήσαν οι νόμοι :3666/2008 που αφορούσε σύμβαση ΟΗΕ κατά της διαφθοράς ,3560 /2007, 2225/1994.

Στον ΠΚ ν4637/2019 διαχωρίστηκαν τα είδη της δωροδοκίας και το 159 ΠΚ περιλαμβάνει την παθητική δωροδοκία –δωροληψία, ενώ η ενεργητική δωροδοκία περιλαμβάνεται στο άρθρο 159^α νΠΚ.

Στον νΠΚ εκτός από τους πολιτικούς ,βουλευτές και μέλη οργάνων ΟΤΑ περιλαμβάνονται μέλη κοινοβουλευτικών οργάνων διεθνών οργανισμών και του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και της επιτροπής της Ε.Ε. αλλά και μέλη Κυβέρνησης ,Κοινοβουλίου και ΟΤΑ ξένου Κράτους.

Η υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος απαιτεί άμεσο δόλο χωρίς να αποκλείεται και ο ενδεχόμενος δόλος. Δεν μπορεί να αποκλειστεί η απόπειρα και συμμετοχή-συναυτουργία στην τέλεση του ,καθώς και ο συσχετισμός με το άρθρο 386ΠΚ για την απάτη(Κωστάρας Αλεξ.:2014 ,σελ.110 επ.).Επισημαίνεται ότι η δωροληψία των ανωτέρω οργάνων, που ναι μεν σχετίζεται με τα καθήκοντα τους , αλλά όχι της εκτελεστικής ,νομοθετικής και αυτοδιοικητικής λειτουργίας τιμωρείται με το 235 νΠΚ και όχι με το 159 νΠΚ (Χαραλαμπίκης Αρ. :2020,σελ.1131).Στον π.ΠΚ για την πραγμάτωση του εγκλήματος απαιτείτο η καταβολή ή υπόσχεση σε βουλευτή δώρου, που ήταν πράγμα ή ωφέλημα, που δεν ήταν υλικό πράγμα ούτε οικονομικό (Βαβαρέτου Γ,:1976, σελ556)

6.2Δωροδοκία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159^Α νΠΚ)

Σύμφωνα με το 159^Α διαπράττεται το έγκλημα της δωροδοκίας (ενεργητική δωροδοκία) από εκείνο, που υπόσχεται ή παρέχει ωφελήματα για ενέργεια ή παράλειψη τους στα πιο πάνω πρόσωπα του 159 ή για παροχή της ψήφου τους σε εκλογή ή ψηφοφορία του 159 παρ.2. Ο δωροδοκών πολιτικό από τα ανωτέρω πρόσωπα τιμωρείται με ποινή κάθειρξης έως δέκα ετών και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες ίδια ποινή ισχύει και για δωροδοκία σε εκλογή ή ψηφοφορία βουλευτών, και μελών τοπικής αυτοδιοίκησης, ώστε ή να μην λάβει μέρος σε σχετική ψηφοφορία ή να ψηφίσει κατά ορισμένο τρόπο.

Με ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή τιμωρείται διευθυντής επιχείρησης ή άλλο υπεύθυνο πρόσωπο, που δεν έλαβε μέτρα και δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο της επιχείρησης, που είναι υπό τις εντολές του από την πράξη δωροδοκίας των ανωτέρω πολιτικών προσώπων (159^α παρ.3 νΠΚ).

Το άρθρο 159^Α παρ 1και 2 νΠΚ εφαρμόζεται για δωροδοκία που τελείται **ι)** από μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος ή **ii)** από Ευρωβουλευτές ή μέλη της ευρωπαϊκής επιτροπής ή από πρωθυπουργό ,μέλος κυβέρνησης ,υφυπουργό , βουλευτή ή μέλος συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης άλλου κράτους

6.2.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό

Στα εγκλήματα των άρθρων 159 -159^Α (δωροληψίας δωροδοκίας Πολιτικών Προσώπων) προστατευόμενο αγαθό είναι το καθήκον έντιμης και αμερόληπτης άσκησης πολιτικής εξουσίας και η προάσπιση της εμπιστοσύνης του λαού στους διοικούντες. Οι πράξεις των πολιτικών προσώπων στρέφονται και κατά της δημόσιας περιουσίας και των οικονομικών συμφερόντων του Κράτους (Σπινέλλης Δ.:2013).

6.2.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Συγκρίνοντας τις διατάξεις του π.ΠΚ με εκείνες του ν.ΠΚ διαπιστώνει κανείς, πρώτον ότι για παρά πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα το έγκλημα της δωροληψίας –δωροδοκίας πολιτικών προσώπων αφορούσε μόνο τους βουλευτές (ίσως γιατί ήσαν πιο προσδόκιμοι επηρεασμού) και δεύτερον ότι άφηνε στο απυρόβλητο Πρωθυπουργό και μέλη της Κυβέρνησης και τα μέλη των ΟΤΑ, που ίσως να παρεπέμποντο για δωροδοκία – δωροληψία των άρθρων 235-236 ΠΚ. Οι ποινές για τους βουλευτές ήσαν πλημμεληματικές . Ορθά με τις νέες διατάξεις οι ποινές είναι πολύ αυξημένες επιπέδου κάθειρξης και μεγάλης χρηματικής ποινής και υπάρχουν παρεπόμενες ποινές, που μεταξύ άλλων αφορούν και έκπτωση εκ του αξιώματος. Η παρούσα διάταξη είναι ίδια με την αντίστοιχη ν.4252/2014 όπως τροπ.με τον ν.4258/2014. Δεν περιελήφθηκε η δωροδοκία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας που αντιμετωπίζεται με το άρθρο 236ΠΚ(Μ. Μαργαρίτης-Α .Μαργαρίτη : 2020,σελ.435) Σχετικοί νόμοι με τις εγκληματικές αυτές πράξεις ήσαν μετά το 1950 οι: ν.2225/1994,ν.2802/2000,ΠΔ 47/2005,ν.3560/2007 ν.3666/2008.ν.4254/2014. Στο σημείο αυτό σχετικά με την ευθύνη

των υπουργών υφυπουργών για διάπραξη δωροδοκίας παθητικής αλλά και ενεργητικής αναφερόμεθα στο άρθρο 86 παρ.1Σ όπου προβλέπεται αρμοδιότητα της Βουλής για άσκηση ποινικής δίωξης και εκδίκασης από ειδικό δικαστήριο(Μαργαρίτη Λ: 2011).

Βέβαια στην πράξη υπάρχει σημαντικός προβληματισμός για το αν για τις πράξεις δωροδοκία –δωροληψία πολιτικών προσώπων άρθρα 159 και 159^α νΠΚ , εφαρμόζεται το άρθρο 86Σ σύμφωνα με το οποίο την ποινική δίωξη κατά υπουργών και υφυπουργών ασκεί η βουλή και την υπόθεση εκδικάζει Ειδικό Δικαστήριο με πενταετή χρόνο παραγραφής, ή υπάγονται σε δικαστήρια της τακτικής δικαιοσύνης .Βέβαια στο πρόσφατο μεταπολιτευτικό παρελθόν υπήρξε παραπομπή πρωθυπουργού και υπουργών στο ειδικό Δικαστήριο από την Βουλή, πλην όμως υπάρχει η άποψη ότι αν τα εγκλήματα αυτά είναι άσχετα με τα υπουργικά καθήκοντα τους δεν εφαρμόζεται το 86Σ (Συμεωνίδου –Καστανίδου :2011)

6.3 Δωροδοκία εκλογέα (άρθρο 165 νΠΚ)

Στον ν.ΠΚ το άρθρο 165 που αφορά την δωροδοκία εκλογέα εντάσσεται στα εγκλήματα κατά του εκλογικού σώματος . Αποτελείται από τρεις παραγράφους. Η παράγραφος 1, αναφέρεται στην ενεργητική δωροδοκία του εκλογέα ,ενώ η παράγραφος 2 στην δωροληψία (παθητική δωροδοκία) εκλογέα ώστε κατόπιν υπόσχεσης ή παροχής οιοδήποτε ωφελήματος, που δεν δικαιούται , να μην ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα ή να το ασκήσει κατ' ορισμένο τρόπο. Στην παράγραφο 2 περιλαμβάνεται και η απαίτηση του εκλογέα για την παροχή αυτών των ωφελημάτων. Ο χρόνος δωροδοκίας – δωροληψίας είναι ο ίδιος από την προκήρυξη των εκλογών έως την λήξη των ,ενώ εκτός από τις εκλογές βουλευτικές ή τοπικής αυτοδιοίκησης περιλαμβάνονται και τα δημοψηφίσματα αλλά και οι ευρωεκλογές (Χαραλαμπίκης Αρ.:2020, σελ.158). Η ποινή του δωροδοκούντος (παρ.1) είναι ποινή φυλάκισης έως τρία έτη και χρηματική ποινή ,ενώ στην περίπτωση της παρ.2, η ποινή είναι για τον δωρολήπτη εκλογέα φυλάκιση έως δυο έτη και χρηματική ποινή. Το έγκλημα του 165 συνδέεται με το άρθρο 161 νΠΚ παρ.3, όπου με την καταδίκη το δικαστήριο δύναται να επιβάλει στέρηση θέσεων και αξιωμάτων. Με την τρίτη παράγραφο τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία χρόνια και χρηματική ποινή εκείνος, που από την προκήρυξη των εκλογών έως το τέλος των υπόσχεται (δωροδοκεί),

ή κάνει δωρεά για φιλανθρωπικό σκοπό ή για εκτέλεση έργου σε : εκλογική περιφέρεια, δήμο, φιλανθρωπικό κατάστημα ,κοινωφελές ίδρυμα ή εκκλησία ως αντάλλαγμα για να υπερψηφιστεί ,καταψηφιστεί ή προτιμηθεί συγκεκριμένος υποψήφιος. Συρρέει με το έγκλημα του 386ΠΚ (Κωστάρας Αλ.:2014,σελ.125) Δεν θεωρούνται δώρα και ωφελήματα οι προεκλογικές υποσχέσεις των κομμάτων για παροχές ή η χορήγηση εισιτηρίων, η δωρεάν μετάβασης στις εκλογικές περιφέρειες , ή τα προεκλογικά γεύματα ή τα μικροδώρα ,όπως σημαίες ,μπρελόκ κλπ (Φράγκος Κ. :2020 ,σελ.795).

6.3.1 Τι όριζε ο π.ΠΚ.

Στον πΠΚ 1950 αναφέρετο ως «δωροδοκία κατά τας εκλογάς» ,και εντάσσεται στην κατηγορία «εγκλήματα κατά τας εκλογάς». Ως δωροδοκία εχαρακτηριζότο, η από τρίτον πρόταση ,παροχή ή υπόσχεση σε εκλογέα δώρων ή άλλων ωφελημάτων ,ώστε η να μην ψηφίσει ή να ψηφίσει κατά τις εκλογές κατά ορισμένο τρόπο. Ισχύει για βουλευτικές εκλογές ή εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης. Χρόνος δωροδοκίας υπελογίζετο από την προκήρυξη εκλογών έως την λήξη των. Η προβλεπόμενη ποινή ήταν φυλάκιση έως δυο χρόνια και χρηματική ποινή.

Με την ίδια ποινή τιμωρείτο και ο εκλογέας που εδέχετο η απαιτούσε δώρα.(Βαρβαρέσος Γ:1976,σελ.562).

6.3.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό

Στόχος της ποινικής αυτής διάταξης είναι η αποτροπή της νόθευσης εκλογών και δημοψηφισμάτων μέσω της αλλοίωσης της βούλησης των εκλογέων (Συμεωνιδου-Καστανιδου : 2008,σελ.178).

6.3.3 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Στον π.ΠΚ το άρθρο 165 είχε δυο παραγράφους εκ των οποίων η πρώτη προέβλεπε την δωροδοκία εκλογέα από τρίτο ενώ η δεύτερη την δωροληψία του εκλογέα . Η ποινή ήταν η ίδια: φυλάκιση έως δυο έτη και χρηματική ποινή. Στον ν.ΠΚ υπάρχουν τρεις παράγραφοι εκ των οποίων, η πρώτη τιμωρεί με ποινή φυλάκισης έως τρία έτη και χρηματική ποινή τον δωροδοκούντα τον εκλογέα ,με ποινή μικρότερη : φυλάκιση έως δυο έτη και χρηματική ποινή ο δωροληπτών εκλογέας , ενώ με την παράγραφο 3 με ποινή

φυλάκισης έως τρία έτη και χρηματική ποινή τιμωρείται ο δωροδοκών κοινωνικούς φορείς. Θεωρώ ότι η ελάχιστη ποινή θα πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία έτη, προς αποτροπή των εγκληματικών αυτών πράξεων.

6.4 Αθέμιτη επιρροή σε δικαστικούς λειτουργούς (άρθρο 167^α ν ΠΚ)

Το άρθρο 167^α ν.ΠΚ ανήκει στο Ε' Κεφάλαιο στις προσβολές κατά της Πολιτειακής εξουσίας και δεν υπήρχε στον ΠΚ του 1950. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή, εκείνος που με αθέμιτη επιρροή ή πίεση ή με απειλή επιχειρεί να επιβάλει σε δικαστικό λειτουργό, διαιτητή ή ένορκο την ενέργεια, που αναφέρεται στα καθήκοντα του ή την παράλειψη νόμιμης πράξης ή την ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένου διαδίκου. Παθητικό υποκείμενο μπορεί να είναι δικαστής οποιουδήποτε αντικειμένου-κλάδου δικαστηρίου, ενώ ενεργητικό υποκείμενο μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, διάδικος ή τρίτο πρόσωπο. Δεν απαιτείται η ενέργεια του τρίτου να έχει αποτέλεσμα. Αρκεί και η απλή προσπάθεια για να θεωρηθεί τετελεσμένο το έγκλημα (Μ. Μαργαρίτης-Α. Μαργαρίτη : 2020, σελ.446). Απαιτείται δόλος, έστω και ενδεχόμενος δόλος.

6.4.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό. Προστατευόμενο αγαθό είναι το αδέκαστο και ανεπηρέαστο της κρίσης των πιο πάνω προσώπων, που ασχολούνται με την απονομή της δικαιοσύνης και την προστασία των προσώπων απονομής της δικαιοσύνης, που υφίστανται επιθέσεις και απειλές για ευμενή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένου διαδίκου (Φράγκος Κ.:2020 σλ.808)..

6.4.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Πρόκειται για νέα διάταξη του ν.ΠΚ. Στόχος της διάταξης είναι η αποτροπή αθέμιτης επιρροής ή πίεσης στα πρόσωπα που ασχολούνται με την απονομή της δικαιοσύνης. Η ποινή είναι σχετικά υψηλή (ένα έως πέντε χρόνια). Πρόκειται για εγκληματική πράξη που εμφανίστηκε έντονα τα τελευταία χρόνια, και για τον λόγο αυτό δεν υπήρχε στις προηγούμενες διατάξεις του ΠΚ.

6.5 Δωροληψία Δημόσιου υπαλλήλου (άρθρο 235 ν.ΠΚ)

Τα άρθρα 235 -263^A νΠΚ αποτελούν το δωδέκατο κεφάλαιο που αναφέρεται στα εγκλήματα σχετικά με την υπηρεσία με ειδικότερη αναφορά είτε ι.) (άρθρα 235-238 νΠΚ) στην «χρήση της υπηρεσίας για ιδιωτικό όφελος,» είτε ιι) (άρθρα 239-263^A) στην κατάχρηση υπαλληλικής ιδιότητας.

Υπάλληλος είναι ο δημόσιος υπάλληλος όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 13 περ.α ΠΚ , καθώς και όσοι αναφέρονται στο άρθρο 237B ν ΠΚ.

Δεν έχει σημασία, αν ο υπάλληλος είναι μόνιμος ή με σύμβαση ή με ανάθεση .Σημασία έχει αν η δραστηριότητα, που του ανατέθηκε εμπίπτει στους σκοπούς, που επιδιώκονται από το Κράτος ,τους ΟΤΑ κλπ..Ενδεικτικά υπάλληλοι είναι : οι υπουργοί, οι δημόσιοι λειτουργοί οι δικαστικοί, μέλη ΔΕΠ ,μητροπολίτες, εφημέριοι, δικηγόροι ,συμβολαιογράφοι, στρατιωτικοί, δήμαρχοι, περιφερειάρχες, δημοτικοί περιφερειακοί συμβουλή ,μέλη επιμελητηρίων ,μέλη ΕΣΡ κλπ.(Χαραλαμπίδης Αρ.:2020,σελ.202)
Ειδικότερα :

ι)Δωροληψία υπαλλήλου άρθρο 235 παρ 1, (πρώην 1,2),2 και 3νΠΚ υπάρχει όταν αυτός ζητεί ή λαμβάνει άμεσα ή μέσω τρίτου για τον ίδιο ή για άλλον οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα ή αποδέχεται την υπόσχεση τέτοιου ωφελήματος για ενέργεια ή παράλειψη του σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του μελλοντική η τελειωμένη . Οι απειλούμενες ποινές για τα ανωτέρω εγκλήματα διαφθοράς έχουν με τις τελευταίες τροποποιήσεις του νΠΚ αυστηροποιηθεί όπως αναφέρεται κατωτέρω.

Με ειδική πρόβλεψη της παρ.4 του 235 νΠΚ τιμωρούνται οι προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου, αν από αμέλεια δεν απέτρεψαν πρόσωπο, που τελεί υπό τις εντολές τους να υποπέσει στο έγκλημα της δωροληψίας.

Τέλος με την παράγραφο 5, του 235 νΠΚ , οι παράγραφοι 1 και 2 του 235 νΠΚ εφαρμόζονται και σε Έλληνες ή μη λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους με οποιαδήποτε σχέση οργάνου η οργανισμού της ΕΕ, ή κάθε διεθνή η υπερεθνικό οργανισμό ή φορέα που η Ελλάδα είναι μέλος καθώς και όταν οι ανωτέρω πράξεις τελούνται από υπάλληλο Ξένης χώρας.

ii) Το άρθρο 235ν ΠΚ αναφέρεται στην δωροληψία υπαλλήλου δηλαδή στην παθητική δωροδοκία.

iii) **Οι απειλούμενες ποινές:** Προβλεπόμενες ποινές είναι γενικά φυλάκιση και χρηματική ποινή. Η ποινή διαφοροποιείται και είναι : τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή αν ο υπάλληλος ασκεί την δωροληψία κατ' επάγγελμα, ενώ αν η ενεργεία του αντίκειται στα καθήκοντα του, η ποινή είναι κάθειρξη έως δέκα χρόνια και χρηματική ποινή, ενώ αν τελεί πράξη, που αντίκειται στα καθήκοντα του κατ' επάγγελμα, η ποινή αυξάνεται και είναι κάθειρξη (χωρίς χρονικό περιορισμό) και χρηματική ποινή, έως χίλιες μονάδες ημερησίως (άρθρο 235 παρ.2 νΠΚ).

iv) Ο προϊστάμενος, επιθεωρητής, της δημόσιας υπηρεσίας, ή πρόσωπα που έχουν δικαίωμα λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε Δημόσια υπηρεσία ή ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ που από αμέλεια δεν απέτρεψε την δωροληψία, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή αν από άλλη διάταξη δεν τιμωρείται βαρύτερα (άρθρο 235 παρ.4 νΠΚ).

v) Οι ποινές των παρ.1 και 2 235ΠΚ εφαρμόζονται και για δωροδοκούμενους υπαλλήλους –λειτουργούς της ΕΕ ή ΔΟ του οποίου η Ελλάδα είναι μέλος ακόμη και αν οι πράξεις δεν είναι αξιόποινες από τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκαν.

6.5.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό δωροληψίας - δωροδοκίας υπαλλήλου στον δημόσιο τομέα

Υπάλληλος είναι εκείνος που έχει την ευθύνη για την προάσπιση της ακεραιότητας και αμεροληψίας κατά την εκτέλεση της δημόσιας υπηρεσίας και για τον λόγο αυτό ο δωροδοκός τιμωρείται με ποινές μικρότερες του δωρολήπτη.

Το προστατευόμενο έννομο αγαθό των εγκληματικών πράξεων των άρθρων 235 και 236 ΠΚ είναι η διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην καλή λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας και του κύρους του κράτους ή το «αχρημάτιστο» της δημόσιας υπηρεσίας (Χατζηκώστας Κ. στο Καϊάφα – Γκμπάντι Μ., :2014). Το άρθρο 235 προστατεύει το αχρημάτιστο της διεξαγωγής πράξεως της δημόσιας υπηρεσίας –ΟΤΑ ΝΠΔΔ (Βαβαρετου Γ :769). Σκοπός είναι η διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών (Γάφος). Είναι πολυπρόσωπο έγκλημα και ο νόμος τιμωρεί όλους τους εκατέρωθεν συμμετέχοντες (Χωραφάς Ν :374).

6.5.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Η διατύπωση του 235 νΠΚ υπάρχει στον ν1950(Μπουρόπουλος Α: 1952) και αναφέρεται ταυτόχρονα και στην παθητική και στην ενεργητική δωροδοκία, όπου το 235 πΠΚ αναφέρεται στην δωροδοκία – δωροληψία νόμιμων πράξεων, ενώ το 236 πΠΚ στην δωροδοκία –δωροληψία χάριν παράνομων πράξεων, τροποποιήθηκε με το ΝΔ 1234/1972 όπου έχουμε την διαφοροποίηση παθητικής και ενεργητικής δωροδοκίας (Βαβαρέτος Γ:1976) όπως αυτή με διαφοροποιημένο περιεχόμενο αναφέρεται στον νΠΚ. Η προβλεπόμενη ποινή υπαλλήλου για την δωροδοκία- δωροληψία χάριν νόμιμων πράξεων ήταν φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή. Η ποινή για τον δωροδοκούντα υπάλληλο ήταν μόνον χρηματική ποινή.

Επίσης κατά το προϊσχύσαν δίκαιο, αν η πράξη της παρ.1 εδ.β . του υπαλλήλου ετελείτο κατ' επάγγελμα ή συνήθεια τιμωρείτο ως κακούργημα με κάθειρξη έως δέκα έτη, ενώ στην νέα διάταξη παραμένει πλημμέλημα ,που τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών. Κακουργηματική κατά την παρ.2 ποινή είναι η αντιτιθέμενη στα καθήκοντα του υπαλλήλου πράξη και ιδιαίτερα επιβαρυντική αν τελείται κατ' επάγγελμα. Τονίζεται ότι παραμένουν εκτός ποινικής τυποποίησης οι ελάχιστης αξίας ή συμβολικές παροχές.(Χαραλαμπάκης Α:2020 σελ.201). Τονίζουμε την διαφορετική διατύπωση της παραγράφου 2. αρθρ.235 νΠΚ και παρ3αρθρ 235 νΠΚ , όπου η έννοια του υπηρεσιακού καθήκοντος ακόμη και αν αφορά άσκηση διακριτικής ευχέρειας, είναι σημαντική, και για τον λόγο αυτό η παράβαση του τιμωρείται με κάθειρξη ,ενώ στη παρ.3 τιμωρείται η αποδοχή δώρων, που συντελούν στην δημιουργία μελλοντικού κοινωνικού επηρεασμού για παράλειψη καθηκόντων του. Ο προϊστάμενος –διευθυντής είναι σαφές ότι δεν συμμετέχει στην δωροδοκία, αλλά αμελεί την επίβλεψη υφιστάμενων του. Επίσης η πρόβλεψη τιμωρίας υπάλληλων κλπ ΕΕ ή ΔΟ είναι συνέπεια διεθνών συμβάσεων φορέων και ΔΟ, που είναι μέλος η Ελλάδα, όπου και εκεί αποτελεί σημαντικό πρόβλημα διαφθοράς η Δωροδοκία –Δωροληψία υπαλλήλων. (Χαραλαμπάκης Α:2020 σελ.203,204).

6.6 Δωροδοκία δημοσίου υπαλλήλου (άρθρο 236 νΠΚ)

Δωροδοκία δημοσίου υπαλλήλου ,ως ενεργητική δωροδοκία υπάρχει, όταν τρίτος υπόσχεται ,προσφέρει η παρέχει σε υπάλληλο ο ίδιος ή μέσω τρίτου οποιασδήποτε

φύσης αθέμιτο ωφέλημα για αυτόν η τρίτον, για ενεργεία ή παράλειψη σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του μελλοντική η τελειωμένη. Η έννοια του υπαλλήλου είναι η ίδια όπως αναπτύσσεται ανωτέρω στο άρθρο 235νΠΚ.

Με την παρ.3 του 236 νΠΚ τιμωρούνται οι προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα, που έχουν εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου, αν από αμέλεια δεν απέτρεψαν πρόσωπο, που τελεί υπό τις εντολές τους να υποπέσει στο έγκλημα της ενεργητικής δωροδοκίας.

Τέλος με την παράγραφο 4 οι παράγραφοι 1 και 2 του 235ΠΚ εφαρμόζονται και σε Έλληνες ή μη λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους με οποιαδήποτε σχέση οργάνου ή οργανισμού της ΕΕ, ή κάθε διεθνή ή υπερεθνικό οργανισμό ή φορέα που η Ελλάδα είναι μέλος καθώς και όταν οι ανωτέρω πράξεις τελούνται από υπάλληλο Ξένης χώρας.

Το 235ΠΚ αναφέρεται στην δωροληψία υπαλλήλου δηλαδή στην παθητική δωροδοκία, ενώ το 236ΠΚ στην ενεργητική δωροδοκία.

Με το άρθρο 237B νΠΚ για την εφαρμογή των άρθρων 235και 236 ως υπάλληλοι θεωρούνται και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή όχι και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση σε οργανισμούς ή επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής, που ανήκουν εξ ολοκλήρου ή κατά πλειοψηφία μετοχών στο κράτος, ή ΟΤΑ ή σε ΝΠΔΔ και των οποίων τις διοικήσεις διορίζει εξ ολόκληρου ή κατά πλειοψηφία το Κράτος, ΟΤΑ, ή ΝΠΔΔ.

6.6.1 Οι απειλούμενες ποινές Προβλεπόμενες ποινές είναι γενικά η φυλάκιση 236παρ1 ΠΚ. Η ποινή διαφοροποιείται, και αν η ενέργεια του αντίκειται στα καθήκοντα του, η ποινή είναι κάθειρξη έως οκτώ χρόνια και χρηματική ποινή(άρθρο 236 παρ.2 νΠΚ).

Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο, που έχει την εξουσία λήψης απόφασης ή ελέγχου, που από αμέλεια δεν απέτρεψε την δωροδοκία υπαλλήλου προς όφελος της επιχείρησης από υπάλληλο της επιχείρησης που τελεί υπό τις διαταγές του τιμωρείται με φυλάκιση έως δυο έτη και χρηματική ποινή, αν από άλλη διάταξη δεν τιμωρείται βαρύτερα(άρθρο 236 παρ.3 νΠΚ).

Τέλος με την παράγραφο 4 οι παράγραφοι 1,2 και 3 του άρθρου 236 νΠΚ εφαρμόζονται και σε Έλληνες ή μη λειτουργούς ή άλλους υπαλλήλους με οποιαδήποτε σχέση οργάνου ή οργανισμού της ΕΕ, ή κάθε διεθνή ή υπερεθνικό οργανισμό, ή φορέα, που η Ελλάδα είναι μέλος, καθώς και όταν οι ανωτέρω πράξεις τελούνται από υπάλληλο Ξένης χώρας

που ασκεί δημόσιο λειτούργημα ή υπηρεσία για ξένη χώρα .Η Ελληνική αυτή νομοθεσία εφαρμόζεται και αν τελείται σε ξένη χώρα ακόμη και αν κατά την νομοθεσία της χώρας αυτής η πράξη δεν είναι αξιόποινη.

6.6.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό

Το προστατευόμενο έννομο αγαθό των εγκληματικών πράξεων του άρθρου 236 ΠΚ είναι επίσης η διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην καλή λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας και του κύρους του κράτους ή το «αχρημάτιστο» της δημόσιας υπηρεσίας (Χατζηκώστας Κ .στο Καϊάφα – Γκμπάντι Μ., :2014).

6.6.3 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Το άρθρο 236πΠΚ τέθηκε με τον ΝΔ 1234/1972. Τιμωρεί την ενεργητική δωροδοκία, τον δεκασμό. Οι προβλέψεις για υπαλλήλους της ΕΕ είναι αποτέλεσμα διεθνών συμβάσεων που έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία, όπως ν.2802/2000 και ν.2803/2000. Ο ν 4619/2019 προέβλεπε τιμώρηση των αντιστοιχών πράξεων, ως πλημμελήματα, ενώ στον ν4637/2019 η συμπεριφορά του δωροεodότη γίνεται και πάλι κακούργημα. Έως το έτος 1972 το άρθρο 235 αναφερόταν μόνον για νόμιμες πράξεις δωροδοκίας ,ενώ πράξεις ή παραλείψεις ως προς τα καθήκοντα του περιγράφονταν ως βαρύτερη μορφή εγκλήματος και στο αρθρ.236 ΠΚ ,διακρίσεις που καταργηθήκαν με το ΝΔ 1234/1972. Επίσης διευρύνθηκε με το άρθρο 263^Α η έννοια του υπαλλήλου και το έγκλημα της ενεργητικής δωροδοκίας είναι τελειωμένο από την στιγμή, που κάποιος δίνει, προτείνει να δώσει ή υπόσχεται ότι θα δώσει δώρα ή άλλο αντάλλαγμα σε υπάλληλο και όχι σε οικείο του για πράξη ή παράλειψη μελλοντική ή τελειωμένη, που έρχεται σε αντίθεση με τα καθήκοντα του. (Συμεωνίδου – Καστανίδου Ε.: 2008 σελ.433επ)

6.7 Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών (άρθρο 237 ν.ΠΚ)

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η αξιόποινη δωροληψία και δωροδοκία δικαστή ή διαιτητή, που για ενέργεια ή παράλειψη του μελλοντική ή τελειωμένη, σχετική με τα καθήκοντα του κατά την απονομή της δικαιοσύνης ή κατά την επίλυση διαφοράς, ζητά ή λαμβάνει άμεσα ή μέσω τρίτου για τον εαυτό του ή για άλλο οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα (δωροληψία- παθητική δωροδοκία αρθρο 237παρ1 νΠΚ)

ή αποδέχεται από τρίτο υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος (δωροδοκία- ενεργητική δωροδοκία αρθ.237παρ.2 νΠΚ).

Η προβλεπόμενη ποινή είναι κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες. Ο δωροδόκων τα ανωτέρω πρόσωπα(ενεργητική δωροδοκία) τιμωρείται με ποινή κάθειρξης έως δέκα χρόνια και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες (237παρ2ΠΚ). Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο, που έχει την εξουσία λήψης απόφασης ή ελέγχου, που από αμέλεια δεν απέτρεψε την δωροδοκία δικαστή κλπ προσώπων προς όφελος της επιχείρησης, από υπάλληλο της επιχείρησης που τελεί υπό τις διαταγές του τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή, αν από άλλη διάταξη δεν τιμωρείται βαρύτερα(237 παρ.3 νΠΚ).

Τέλος με την παγρ.4 άρθρου 237 νΠΚ οι προηγούμενες διατάξεις του 237 παρ 1,2 και 3 νΠΚ εφαρμόζονται και όταν οι πράξεις δωροληψίας –δωροδοκίας τελούνται **ι)** από μέλη του Δικαστηρίου ή ελεγκτικού συνεδρίου της ΕΕ ή **ii)** από ή προς όσους ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή διαιτητή σε διεθνή δικαστήρια, που η δικαιοδοσία τους είναι αποδεκτή από την Ελλάδα ή **iii)** από τρίτους προς δικαστές –ενόρκους- διαιτητές άλλων κρατών σχετικών δικαστικών τους καθηκόντων, που η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ή προς ημεδαπό ακόμη και αν η πράξη δεν είναι αξιόποινη κατά τους νομούς της χώρας που τελέστηκε.

6.7.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό

Στην δωροληψία – δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών(237ΠΚ) προστατευόμενο αγαθό είναι το αδέκαστο της δικαστικής λειτουργίας ώστε και οι δικαστές να συνηθίζουν στον αδιάβλητο τρόπο απονομής της δικαιοσύνης, αλλά και οι πολίτες να εμπιστεύονται την καλή λειτουργία της δικαιοσύνης (Κωσταράς Αλ.:496).

6.7.2 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Το έγκλημα της δωροδοκίας –δωροληψίας δικαστή με το ίδιο άρθρο 237 προέβλεπε και π ΠΚ του 1950. Προβλεπόμενη ποινή για τον παθητικά δωροδοκούμενο δικαστή ή διαιτητή ήταν τότε η ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους ,ενώ για εκείνον που τους δωροδοκούσε η ποινή ήταν επίσης ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών. Με το άρθρο 238 πΠΚ προβλέπετο δήμευση του δοθέντος δώρου ή της αξίας

του.(Μπουροπουλου Α: 1960σελ.103,ΒαβαρετουΓ :1976 σελ.778).Η παρ.1 συνιστούσε έγκλημα γνήσιο και για να χαρακτηριστεί ως αυτουργός ή συναυτουργός έπρεπε να έχει ιδιαίτερες ιδιότητες ή σχέσεις (υπάλληλος) , άλλως μόνο ως ηθικός αυτουργός η συνεργός μπορούσε να χαρακτηριστεί(ΧωραφαςΝ:166). Στο αδίκημα υπήγοντο και ένορκοι και στρατιωτικοί δικαστές. Ο ν.1234 /1972 που τροποποίησε επί το αυστηρότερο τα άρθρα 235, 236 ΠΚ, με ποινή φυλάκισης ενός τουλάχιστον έτους ,δεν έθιξε το άρθρο 237πΠΚ(Βαβαρέτος Γ:1976 σελ.778) . Το 237νΠΚ δεν αφορά μόνον την δικαστική κρίση επί ποινικής υποθέσεως, αλλά και άλλες δικαστικές ενέργειες, όπως άσκηση δίωξης, ανάκριση κλπ.. Δεν παίζει ρόλο το αν το ίδιο αποτέλεσμα θα υπάρχει ανεξάρτητα της δωροδοκίας, γιατί σημασία έχει το ανεπηρέαστο της δικαστικής κρίσης και ενέργειας . Αν η πράξη δεν αφορά δικαστικά αλλά άλλα ανατεθέντα καθήκοντα δεν εφαρμόζεται το 237νΠΚ αλλά το 235 νΠΚ. (Χαραλαμπίκης Αρ:2022 σελ.207).Το άρθρο 237πΠΚ , τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με τους νόμους 3327/2005, 3666/2008, 4139/2013, 4055/2012 και ισχύουν ταυτόχρονα και οι νόμοι 160/1950 και 2002/2000 .

Η προηγούμενη διατύπωση του 237πΠΚ τιμωρούσε την παθητική δωροδοκία με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή ίση με το πεντηκονταπλάσιο του ωφελήματος και μέχρι το ποσό το 150.000 ευρώ, και εάν η αξία των δώρων υπερέβαινε το ποσό των 120.000 ευρώ η ποινή ήταν κάθειρξη μέχρι δέκα έτη και χρηματική ποινή από 50.000 ευρώ μέχρι 500.000 ευρώ. Την ενεργητική δωροδοκία ο νόμος την τιμωρούσε με αντίστοιχες ποινές. Δικαστικά καθήκοντα εκτελούν όλοι οι δικαστές ανεξάρτητα του αντικειμένου, κλάδου και ύλης των καθηκόντων των ,αλλά και στρατοδίκες, και εισαγγελείς. Δεν εμπίπτουν στην διάταξη αυτή του 237ΠΚ πράξεις διοικητικής φύσης (Κωσταράς Αλ.:2014 σελ.497).Το άρθρο 237 έγινε από πλημμέλημα κακούργημα με τον ν.3327/2005. Επίσης ο ΑΠ σε όλες τις υποθέσεις παθητικής δωροδοκίας δικαστών δέχτηκε, ότι ο Δικαστής εκτός από το έγκλημα του άρθρου 237 παρ.1 τέλεσε και το έγκλημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική ενέργεια.(Χατζηκώστας Κων.: 2007) Η παρ.3 του 237 ΠΚ τροπ. με τον ν.4637/2019 ώστε να καταστεί σαφές, ότι τα διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων δεν θα πρέπει να καλύπτουν με δόλο την παραβίαση συγκεκριμένων καθηκόντων τους ,ώστε με αμέλεια τους να είναι δυνατή μια πράξη δωροδοκίας από υπάλληλο τους (Φράγκος Κ.:2020,σελ.1090).Η παθητική δωροδοκία δικαστή έχει μεγαλύτερη σημασία από την ενεργητική δωροδοκία ,γιατί σημασία έχει η

ακεραιότητα του δικαστή και για τον λόγο αυτό τιμωρείται αυστηρότερα. Στο άρθρο 237 ΠΚ δεν γίνεται διάκριση μεταξύ επηρεασμού του δικαστικού αποτελέσματος και απλής λήψης δώρου για αποτέλεσμα, που ούτως ή άλλως θα επήρχετο διότι σημασία έχει το αδέκαστο του δικαστή (Μ. Μαργαρίτης-Α. Μαργαρίτη : 2020,σελ.681). Τέλος σημαντική είναι η παρατήρηση ότι τόσο η παθητική όσον και η ενεργητική δωροδοκία δικαστή συνδέονται με την εγκληματική πράξη της εκβίασης(Δημήτρινας Γ: 2016,σελ 354επ.).Ενδιαφέρον παρουσιάζει το θέμα της αξιολόγησης των χρηματικών ποσών, που έλαβε ως δωροδοκία ο δικαστής, όπως έκρινε το βούλευμα ΑΠ 570/2006 και ειδικότερα αν το χρηματικό ποσό που απαίτησε και έλαβε ο δικαστής αποτελεί ξέπλυμα βρώμικου χρήματος ν.2331/1995 ή έγκλημα νομιμοποίησης εσόδων, που κρίθηκε ως ορθότερη ερμηνευτική προσέγγιση (Χατζηκώστας Κ:2007 ,Ποιν.Χρ.σελ.583).

6.8 Γενικές παρατηρήσεις για τα εγκλήματα δωροδοκίας πολιτικών προσώπων, δικαστών και Υπαλλήλων δημόσιου τομέα.

Είναι γεγονός ότι με τις νομοθετικές μεταβολές υπήρξε σημαντική διεύρυνση των υπαγομένων στις σχετικές διατάξεις άρθρα 159,159^α νΠΚ πολιτικών προσώπων και σημαντική αύξηση των ποινών αυτών και των δικαστών, όχι όμως και αντίστοιχη των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα σε απλές πράξεις .

6.8.1 Κακουργηματικός χαρακτήρας εγκλημάτων διαφθοράς του ΠΚ.

Πλέον οι εγκληματικές πράξεις δωροληψίας – Δωροδοκίας ΔΥ, πολιτικών προσώπων, δικαστών ,και υπαλλήλων ΔΟ θεωρούνται υπό όρους και κακουργηματικές και τιμωρούνται με αυξημένες ποινές κάθειρξης ως εξής:

Στην Δωροληψία ΔΥ ,αν η ενέργεια ή παράλειψη του αντίκειται στα καθήκοντα του, επιβάλλεται ποινή κάθειρξης έως δέκα έτη και χρηματική ποινή 235ΠΚπαρ.2.

Στην Δωροδοκία ΔΥ αν η ενέργεια ή παράλειψη του αντίκειται στα καθήκοντα του επιβάλλεται ποινή κάθειρξης έως οκτώ έτη και χρηματική ποινή 236ΠΚπαρ.2.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις των 235ΠΚπαρ2 και 236ΠΚπαρ.2 ισχύουν και για υπαλλήλους ΕΕ ή άλλου ΔΟ ή υπαλλήλου Ξένης χώρας. ακόμη και αν δεν είναι τιμωρητέες οι προϋποθέσεις α και β στην χώρα που τελέστηκαν.

Η Δωροδοκία –Δωροληψία δικαστών τιμωρείται με ποινή κάθειρξης και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες(άρθρο 237 νΠΚ) .

Η Δωροληψία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159 νΠΚ) τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες μονάδες ημερησίως.

Η Δωροδοκία πολιτικών προσώπων, (άρθρο 159^α νΠΚ) τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες μονάδες ημερησίως. Η ίδια ποινή επιβάλλεται και σε περίπτωση που η δωροδοκία αναφέρεται σε θέμα εκλογής ή ψηφοφορίας στην Βουλή συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης (159^α παρ.2 νΠΚ).

Διαφθορά από ΔΥ μπορεί να εμφανιστεί και σε άλλα εγκλήματα του ΠΚ όπως απάτη άρθρο 386, πλαστογραφία άρθρο 216 , υπεξαίρεση άρθρο 375, απιστία άρθρο 390, παράβαση καθήκοντος άρθρο 259. Στα περισσότερα από τα εγκλήματα αυτά κάθειρξη επιβάλλεται αν το ποσό της ζημιάς σε βάρος του δημοσίου υπερβαίνει τις 120.000 ευρώ.

6.8.2Εγκλήματα διαφθοράς υπαλλήλων Διεθνών Οργανισμών

Στα άρθρα 235 παρ.5,236 παρ.4, 237 παρ.4 , 159 παρ.4 και 159^α παρ.4 νΠΚ , υπάρχει πρόβλεψη εφαρμογής των και για αντίστοιχες πράξεις δωροδοκίας – δωροληψίας υπαλλήλων ,μελών κοινοβουλευτικών συνελεύσεων , η τοπικού συμβουλίου ή δικαστών του Δ.Ε.Ε. και μελών του Ε.Σ. της Ε.Ε. και άλλων διεθνών και υπερεθνικών οργανισμών.

Αυτό δικαιολογείται από το γεγονός της διακρατικής συνεργασίας και των σχέσεων των κρατών μεταξύ τους μέσω εξειδικευμένων διεθνών οργανισμών και των σημαντικών οικονομικών σχέσεων τους που υλοποιούνται μέσω επιχειρήσεων και οικονομικών συμφερόντων διακρατικής και παγκόσμιας σχέσης.

Το προστατευόμενο έννομο αγαθό δωροληψίας –δωροδοκίας υπαλλήλων Ε.Ε. και Δ.Ο. είναι η διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην καλή λειτουργία του διεθνούς Οργανισμού και του κύρους του(ΜυλωνοπουλοςΧ.:2015).

6.8.3 Άλλες ποινικοποιημένες μορφές διαφθοράς

Επίσης εγκλήματα διαφθοράς μπορούν να εμφανιστούν και σε ειδικά ποινικά νομοθετήματα που διώκουν πράξεις, που είναι αντικείμενο δράσης του οργανωμένου εγκλήματος όπως λαθρεμπόριο, διακίνηση καπνού, ναρκωτικών όπλων, καυσίμων, νομιμοποίηση παράνομων εσόδων κλπ..

6.8.4 Η έννοια του υπαλλήλου του 237β ν.ΠΚ

Με το άρθρο 237β ν.ΠΚ επικουρικά διευκρινίζεται, ότι για την εφαρμογή των άρθρων 235 και 236 ν.ΠΚ, υπάλληλοι (του Δημόσιου τομέα) θεωρούνται όσοι υπηρετούν μόνιμα ή όχι με οποιαδήποτε ιδιότητα και νομική σχέση σε οργανισμούς ή επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής, που αυτές ανήκουν εξ ολοκλήρου ή κατά πλειοψηφία των μετοχών των στο Κράτος, ή σε ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ ή των οποίων την διοίκηση διορίζει εξ ολοκλήρου ή κατά πλειοψηφία το Κράτος ή ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ.

Το ανωτέρω άρθρο καλύπτει μέρος του καταργηθέντος άρθρου 263πΠΚ (Μ. Μαργαρίτης-Α. Μαργαρίτη :2020 σελ. 686).

6.9 Εμπορία επιρροής – Μεσάζοντες (άρθρο 237Α ΠΚ)

Το έγκλημα αυτό εκφράζει μια νεώτερη αντίληψη για το εύρος του εγκλήματος της δωροληψίας- δωροδοκίας των προσώπων των άρθρων 159^α, 235 παρ.1 και 237 παρ1 νΠΚ. Αναφέρεται σε πρόσωπο, που ζητά ή λαμβάνει άμεσα ή μέσω τρίτου προσώπου, οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα για τον εαυτό του ή για άλλον ή αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος ,με αντάλλαγμα, όπως ισχυρίζεται ψευδώς ή αληθώς την αθέμιτη επιρροή, που όπως ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει, ότι υποτίθεται θα ασκήσει στα πρόσωπα των άρθρων 159^α, 235 παρ.1 και 237 παρ1 νΠΚ ώστε αυτά να προβούν σε πράξη ή παράλειψη στην άσκηση των καθηκόντων τους.

Πρόκειται δηλαδή για τρίτα πρόσωπα, που μεσολαβούν για την δωροληψία δωροδοκία των προσώπων των ανωτέρω άρθρων και ασκούν εμπορία αθέμιτης επιρροής τρίτων , ως μεσάζοντες μεταξύ δωροδοκούμενων και δωροδοκούντων. Πρόκειται για τριπρόσωπη σχέση (Φράγκος Κ.: 2020,σελ.1096). Ποινή των μεσαζόντων είναι βασικά φυλάκιση και χρηματική ποινή. Με την παράγραφο 2 του 237^α νΠΚ τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως

τρία χρόνια και χρηματική ποινή, εκείνος που προσφέρει, υπόσχεται ή παρέχει άμεσα ή μέσω τρίτου προσώπου οποιασδήποτε φύσης ωφέλημα σε εκείνον, που ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει ψευδώς ή αληθώς, ότι μπορεί να ασκήσει αθέμιτη επιρροή σε κάποιο από τα πρόσωπα των άρθρων 159^Α, 235 παρ.1 και 237 παρ1, ώστε αυτά να προβούν σε πράξη ή παράλειψη στην άσκηση των καθηκόντων τους. Είναι αδιάφορο, αν το πρόσωπο που ισχυρίζεται, ότι ασκεί εμπορία αθέμιτης επιρροής, έχει αυτή την δυνατότητα, αν η επιρροή ασκήθηκε και αν μπορεί να οδηγήσει στο σκοπούμενο αποτέλεσμα όπως άλλωστε το προβλέπει και η σχετική διεθνής σύμβαση (Μ. Μαργαρίτης -Α. Μαργαρίτη : 2020,σελ.684).

Επισημαίνουμε, ότι με το άρθρο 238 νΠΚ στις περιπτώσεις των άρθρων 235 έως και 237^α νΠΚ το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και την παρεπόμενη ποινή της δήμευσης.

6.9.1 Προστατευόμενο έννομο αγαθό

Το Έννομο αγαθό εγκλημάτων εμπορίας επιρροής – μεσαζόντων αφορά αθέμιτη επιρροή με αντικείμενο την μελλοντική εξαγορά υπαλλήλου στον τρόπο άσκησης των καθηκόντων του (Χατζηκώστας Κ. στο Καϊάφα – Γκμπάντι Μ., :2014).Στόχος της ποινικής αυτής διάταξης, είναι το αθέμιτο του επηρεασμού, όπως αναφέρεται και στην σχετική αιτιολογική έκθεση του ν.ΠΚ.

6.9.2Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Το 237^Α ΠΚ τέθηκε σε εφαρμογή για πρώτη φορά με τον ν4254/2014,και εντάσσει στην ελληνική έννομη τάξη αντίστοιχη διάταξη της σύμβασης καταπολέμησης της διαφθοράς της σύμβασης του Συμβούλιου της Ευρώπης για την διαφθορά άρθρο 12(Φράγκος Κ:20201096).Δεν υπήρχε στον πΠΚ του 1950.

6.10 Παρεπόμενες ποινές (άρθρο 263 νΠΚ)

Με το άρθρο 263νΠΚ προβλέπεται σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης του υπαιτίου των άρθρων 235,237,239,242 και 243 ως 260 ΠΚ παρεπόμενη ποινή η αυτοδίκαιη έκπτωση από την δημόσια θέση ή τα αξιώματα που κατέχει, ενώ κατά την παρ.2 άρθρου 263 εφαρμόζεται η παρεπόμενη ποινή της δήμευσης και στα εγκλήματα των άρθρων 239 έως και 260 νΠΚ.

Με το άρθρο 263^A παρ2 νΠΚ προβλέπονται ευνοϊκά μέτρα ποινής για τον υπαίτιο υπάλληλο ή συμμετοχο των πράξεων των άρθρων 236 παρ.1,2 και 3 ,237 παρ.2 ,239 έως 260 νΠΚ καθώς και του άρθρου 390 νΠΚ ,όταν με αναγγελία στην αρχή συμβάλει ουσιωδώς στην αποκάλυψη συμμετοχής υπαλλήλου στις πράξεις αυτές. Η ποινή είναι μειωμένη κατ' άρθρο 44παρ.2 νΠΚ. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει αναστολή εκτέλεσης της ποινής, ενώ το δικαστικό συμβούλιο με βούλευμα κατόπιν πρότασης του εισαγγελέα διατάσει την αναστολή ασκηθείσης ποινικής δίωξης μέχρι να επιβεβαιωθεί η αλήθεια των εισφερομένων στοιχείων.

Σύμφωνα με το 263 παρ.3 ο υπάλληλος υπαίτιος ή συνυπαίτιος των άρθρων 235 έως 260 και 390 νΠΚ, αν με αναγγελία στην αρχή συμβάλει ουσιωδώς στην αποκάλυψη συμμετοχής στις πράξεις αυτές, άλλων υπαλλήλων που έχουν ανώτερη θέση και εφόσον μεταβιβάσει στο Δημόσιο όλα τα περιουσιακά στοιχεία, που απέκτησε από τις παράνομες εγκληματικές αυτές πράξεις του, τιμωρείται όπως προβλέπει το 263^a παρ 2 νΠΚ.

Κατά την παράγραφο 4του 263^a νΠΚ αν κάποιος από τους υπαίτιους των άρθρων 235 έως 260 390 και 396 νΠΚ εισφέρει αποδεικτικά στοιχεία για την συμμετοχή στην διάπραξη αυτών των πράξεων προσώπων, που διατελούν ή διατέλεσαν μέλη της κυβερνήσεως ή υφυπουργοί , το δικαστικό συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα με βούλευμα διατάσει την αναστολή της ασκηθείσης ποινικής δίωξης, την άρση ή αντικατάσταση μέτρων δικονομικού καταναγκασμού και την άμεση παραπομπή της δικογραφίας στην βουλή. Αν η βουλή κρίνει σύμφωνα με το άρθρο 86 Σ ότι τα στοιχεία δεν είναι επαρκή για άσκηση ποινικής δίωξης κατά υπουργού ή Υφυπουργού, το Βούλευμα ανακαλείται και η ποινική δίωξη συνεχίζεται .Αν η Βουλή αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού –υφυπουργού και το ειδικό δικαστήριο προβεί σε καταδίκη ο εισφέρων τα αποδεικτικά στοιχεία τιμωρείται με μειωμένη ποινή άρθρου 44βπαρ.ΠΚ(Φράγκος Κ.:2020,σελ.1183επ.).

Κρίσιμο χρονικό σημείο για το ατιμώρητο του υπαιτίου της δωροδοκίας και δωροληψίας στον ιδιωτικό τομέα είναι η οικειοθελής αναγγελία της πράξης του ,πριν την έναρξη οιασδήποτε ανακριτικής διαδικασίας (Μ. Μαργαρίτης -Α .Μαργαρίτη : 2020,σελ.740).

6.10.1 Ευνοϊκά μέτρα (άρθρο 263^α νΠΚ)

Το άρθρο 263^α αναφέρεται στα άρθρα 236παρ.1,2και 3,237παρ.2και 3 και 296 παρ1νΠΚ και κατά τα οποία οι πράξεις των άρθρων αυτών μένουν ατιμώρητες, αν ο υπαίτιος αυτόβουλα, και πριν εξεταστεί για την πραγμάτωση αυτών των εγκληματικών πράξεων, τις αναγγείλει στον αρμόδιο εισαγγελέα ή ανακριτικό υπάλληλο και συνταχτεί σχετική έκθεση.

6.10.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό

Το 263 νΠΚ αναφέρεται στην προστασία της αντικειμενικότητας άσκησης των καθηκόντων του ευρύτερου κρατικού τομέα υπαλλήλων, και την τιμωρία των εκτός της ποινικής των καταδίκης και στην έκπτωση αξιωμάτων των, προς ικανοποίηση του κοινού περί δικαίου αισθήματος.

Το 263^α νΠΚ καθιερώνοντας το ατιμώρητο, αλλά και μέτρα ποινικής επιείκειας για υπαίτιους ενεργητικής δωροδοκίας υπαλλήλου και δικαστή, προσβλέπει στην καθιέρωση αιτίων μείωσης του φαινομένου της δωροδοκίας υπαλλήλων και δικαστών.

6.10.3 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Το άρθρο 263 νΠΚ αναφέρεται πλέον σε πέντε άρθρα ΠΚ και δεν αναφέρεται στα λοιπά υπηρεσιακά εγκλήματα, όπως η προηγούμενη διάταξη του ΠΚ και συνεπώς είναι επιεικέστερη της προηγούμενης ((Μ. Μαργαρίτης-Α .Μαργαρίτη : 2020,σελ.738).Το άρθρο 263 πΠΚ του 1950 προέβλεπε την δυνατότητα του δικαστηρίου, που επέβαλλε ποινή φυλάκισης για εγκλήματα άρθρων 235 έως 261 πΠΚ τουλάχιστον τριών μηνών, να επιβάλει επιπλέον δυνητικά και πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (Μπουρόπουλος Α.: 1960, Βαβαρέτος Γ:1976,σελ.843).

Το άρθρο 263^α νΠΚ αντιστοιχεί με το 263β άρθρο προηγούμενου ΠΚ, που είχε θεσπιστεί με τον ν3849/2010που τροπ. με τον ν.4254/2014 και ήδη καταργήθηκε. Κατά τον καθηγητή Χαραλαμπάκη Αρ.(NOB 2022,σελ.219) η κατάργηση της παρ.1του άρθρου 263^Α νΠΚ με τον ν.4855/2021 αποτελεί από τις σημαντικότερες καινοτομίες του ν.ΠΚ ,που με τις αλληπάλληλες τροποποιήσεις του, είχε προσδιορίσει σε παράλογα υπερβολικό αριθμό την έννοια του δημοσίου.

6.11 Δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα (άρθρο 396 νΠΚ)

Το άρθρο 396 νΠΚ τιμωρεί και την ενεργητική και την παθητική δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα.

Δωροληψία υπάρχει, όταν κάποιος, που εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση στον ιδιωτικό τομέα και κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας ζητά ή λαμβάνει άμεσα ή έμμεσα οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα για τον ίδιο ή για άλλον ή δέχεται υπόσχεση τέτοιου ωφελήματος ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψη του, κατά παράβαση των καθηκόντων του, όπως αυτά διαγράφονται από τον νόμο ή προκύπτουν από τη φύση της θέσης ή της υπηρεσίας του ή της σύμβασης του . Ο δράστης της παθητικής δωροδοκίας πρέπει να εργάζεται ή να παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα στον ιδιωτικό τομέα.

Προβλεπόμενη ποινή είναι φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, που δωροδοκεί τον ιδιωτικό υπάλληλο, δηλαδή εκείνος, που κατά την επιχειρηματική του δραστηριότητα υπόσχεται , προσφέρει ή παρέχει άμεσα ή έμμεσα αθέμιτο ωφέλημα σε πρόσωπο που εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες στον ιδιωτικό τομέα για τον ίδιο ή τρίτο για ενέργεια ή παράλειψη κατά παράβαση των καθηκόντων του (396παρ.2 νΠΚ).Ο όρος επιχειρηματική δραστηριότητα περιλαμβάνει κάθε δραστηριότητα, που διεξάγεται με σκοπό το κέρδος στην εμπορία αγαθών, και την παροχή υπηρεσιών ,ενώ η διατύπωση, εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες αναφέρεται στην έννοια της υποχρέωσης πίστωσης και δεν αναφέρεται μόνο σε μισθωτούς αλλά και σε συνεταίρους και συνεργάτες με σύμβαση παροχής υπηρεσιών όπως πχ σε δικηγόρους (Φράγκος Κ.:2020 σελ.1936, Χαραλαμπίκης Αρ.:2020, σελ.338).

Η ποινική δίωξη για την τέλεση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (390 νΠΚ) ασκείται αυτεπάγγελτα (Μυλωνόπουλος Χρ.:2022 σελ57).

Αν ο υπαίτιος με δική του θέληση και πριν εξεταστεί σαν ύποπτος αναγγείλει την πράξη του στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά οπότε συνάσσεται σχετική έκθεση μένει ατιμώρητος (άρθρο 396 παρ2α και 396παρ 3 νΠΚ σε συνδυασμό με το εφαρμοζόμενο αναλόγως άρθρο 263^α νΠΚ).

6.11.1 Τα πρόσωπα του εγκλήματος 396 ν.ΠΚ

Το 396 νΠΚ αναφέρεται μόνον σε υπαλλήλους ιδιωτικών επιχειρήσεων. Υποκείμενο του εγκλήματος μπορεί να είναι όποιος εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση στον ιδιωτικό τομέα, ακόμη και αν η σχέση της παροχής υπηρεσίας είναι παροδική χωρίς απαραιτήτως να είναι σύμβαση εργασίας(Μυλωνόπουλος Χρ.:2022 σελ572). Δεν υπάγονται στο άρθρο 396 νΠΚ , υπάλληλοι ΝΠΙΔ άρθρου, 236ΑΠΚ (Αναστασοπούλου Ιω:2013).

6.11.2 Προστατευόμενο έννομο αγαθό

Έννομο αγαθό δωροληψίας δωροδοκίας υπαλλήλου στον ιδιωτικό τομέα.

Στα εγκλήματα δωροληψίας – δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (396νΠΚ) προστατευόμενο αγαθό, είναι η καθαρότητα των συναλλαγών, η προστασία πίστης και εμπιστοσύνης σε ιδιωτικές συναλλαγές, η διατήρηση της ποινικής προστασίας σε τομείς που αποτελούσαν αντικείμενο κρατικών παροχών και η προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού (Φράγκος Κ.: 2020,σελ.1935).

Σκοπός είναι η προστασία της εμπιστοσύνης ,εχεμύθειας, αφοσίωσης, ακεραιότητας στις οικονομικές ή εμπορικές συναλλαγές μη στρέβλωση του ανταγωνισμού όπως φαίνεται και στα κείμενα διεθνών συμβάσεων (Αναστασοπούλου Ιω:2013).

Ως έννομο αγαθό και για το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα εμφανίζεται «η διαφάνεια και αντικειμενικότητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων» (Αναστασοπούλου Ιω:2013). Θα μπορούσε να υποστηριχτεί η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών αλλά και της ίδιας της επιχείρησης (Συμεωνίδου- Καστανίδου Ε:2012). Αξιοσημείωτες είναι οι παρατηρήσεις της Αθανασίας Διονυσοπούλου σχετικά με το προστατευόμενο έννομο αγαθό και την σχέση της παθητικής δωροδοκίας υπαλλήλου του 235 νΠΚ και ιδιωτικού υπαλλήλου στον ιδιωτικό τομέα. Επισημαίνει ότι σκοπός του αρθ. 396 νΠΚ είναι η καταπολέμηση της διαφθοράς στο επίπεδο που μεγάλες επιχειρήσεις συγκέντρωσαν μεγάλη οικονομική ισχύ, κάτι που στις ανεπτυγμένες χώρες από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα επέβαλε την θέσπιση αντίστοιχων ποινικών διατάξεων, κάτι που σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες εμφανίστηκε στην ποινική νομοθεσία μετά το 2000, όπως στην

Ελλάδα. Επισημαίνει έξη σημαντικές ομοιότητες με την παθητική δωροδοκία 235 νΠΚ, με σημαντικότερη την σύνδεση μεταξύ παροχής –ανταλλαγμάτων και ενέργειας ή παράλειψης του δωροδοκούμενου. Έμφαση δίνεται στην σχέση με την απιστία του άρθρου 390 νΠΚ και στην σχέση του κυρίου της επιχείρησης και του αντιπροσώπου. (Διονυσοπούλου Αθ.:2009 ΠΧ ΝΘ,967).

6.11.3 Η διαχρονική πορεία και παρατηρήσεις

Αφορμή της θέσπισης αυτής της ποινικής διάταξης ήταν η με τον ν3560 /2007 κύρωση της διεθνούς σύμβασης ποινικού δικαίου για την διαφθορά, η οποία διάταξη αντικαταστάθηκε με τον ν3666/2008 και στην συνέχεια ο ποινικός κώδικας στο άρθρο 396 προβλέπει και το έγκλημα της δωροληψίας –δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα. Πρόκειται για διάταξη, που δεν υπήρχε στο παρελθόν. Νομοθετήθηκε πριν με το άρθρο 5 ν. 3560/2007 σε συμμόρφωση με την σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ειδικότερα στον ν3560/2007 ποινικοποιήθηκε ι) η ενεργητική και παθητική δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα ιι) προσφορά άσκησης επιρροής ιιι) ξέπλυμα εσόδων από αδικήματα διαφθοράς ιιιι) δικαιοδοσία Ελληνικών δικαστηρίων και δικονομικές διατάξεις (Χατζηκώστας Κ.:2008 σελ.7επ.). Στο άρθρο 396νΠΚ μεταφέρθηκε το άρθρο 237B του προισχύσαντος ΠΚ. Κατά τον καθηγητή Χαραλαμπίκη Αρ(σελ339) η ένταξη του αξιόποινου της δωροληψίας – δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα προσμετρείται στα αρνητικά σημεία του νΠΚ, δεδομένου, ότι η προστασία της εύρυθμης λειτουργίας του Δημόσιου τομέα είναι απόλυτα εύλογη, ενώ στον ιδιωτικό τομέα η υπόσχεση ή η παροχή ανταλλαγμάτων αποτελεί καθημερινό σιωπηρά αποδεκτό φαινόμενο.

Παρόμοια νομικά κείμενα υπάρχουν στην Ε.Ε και στον Ο.Η.Ε (Αναστασοπούλου Ιω:2013), με τον ν4254/2014 και ν.4258/2014. Η καθηγήτρια Ελισάβετ Καστανίδου-Συμεωνίδου σε άρθρο της αναλύοντας την δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα σύμφωνα με τον ΠΚ, αφού επισημαίνει ότι προστατευόμενα έννομα αγαθά είναι η υποχρέωση πίστης, ο υγιής ανταγωνισμός και τα συμφέροντα των καταναλωτών αλλά και η επιχείρηση, αναλύοντας την ανεπάρκεια της σχετικής νομοθεσίας προτείνει ότι θα πρέπει να υπάρξει σαφής περιγραφή των καθηκόντων του εργαζομένου, περιορισμός της έννοιας του υπαλλήλου κατά το άρθρο 263^α ΠΚ και συνεπώς επαναπροσδιορισμός των προσώπων, που μπορεί να είναι υποκείμενα της δωροληψίας στον ιδιωτικό τομέα και

ανορθολογισμός των ποινικών κυρώσεων, ώστε η δωροληψία-δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα να μην ταυτίζεται με εκείνη των υπαλλήλων άρθρων 235,236 ΠΚ όπως συμβαίνει σε αρκετά Κράτη της ΕΕ(Συμεωνίδου – Καστανίδου Ε.: 2012).

6.12 Δωροδοκία- Δωροληψία υπαλλήλων Διεθνών οργανισμών

Με τα άρθρα 235 παρ.5, 236 παρ.4 νΠΚ, τιμωρείται η δωροδοκία υπαλλήλων – λειτουργών της ΕΕ ,η άλλου διεθνούς οργανισμού που η Ελλάδα είναι μέλος.

Με το άρθρο 237 παρ.4 νΠΚ τιμωρείται η δωροληψία - δωροδοκία μελών του ΔΕΕ, του Ελεγκτικού συνεδρίου της ΕΕ, και όσων ασκούν δικαστικά καθήκοντα σε διεθνή δικαστήρια.

Με τα άρθρα 159 παρ.4 και 159^α νΠΚ παρ.4, προβλέπεται αντίστοιχα η τιμωρία πράξεων δωροληψίας ,δωροδοκίας μέλους κοινοβουλευτικών Συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών στους οποίους συμμετέχει η Ελλάδα, μέλη του ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή της ευρωπαϊκής επιτροπής ή κοινοβουλίου ή συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης άλλου κράτους.

6.12.1 Έννομο αγαθό δωροληψίας δωροδοκίας υπαλλήλων Ε.Ε και Δ.Ο.

Το προστατευόμενο έννομο αγαθό των εγκληματικών πράξεων άρθρων 235 και 236 νΠΚ είναι η διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην καλή λειτουργία του διεθνούς οργανισμού και του κύρους του (Μυλωνοπουλος Χ.:2015).

7^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ.

7. Εισαγωγή –γενική άποψη

Αναμφισβήτητα από θεσπίσεως το 1950 του π.ΠΚ απασχόλησαν τα δικαστήρια και τον ΑΠ περιπτώσεις τέλεσης πράξεων που αφορούσαν περιγραφόμενα διαχρονικά εγκλήματα διαφθοράς. Ο αριθμός των δικαστικά ελεγχθέντων περιστατικών είναι πολύ μεγάλος. Το αντικείμενο με το οποίο ασχολήθηκε κάθε φορά το δικαστήριο είναι διαφορετικό. Αντικείμενο κρίσης αποτέλεσαν είτε τυπικά διαδικαστικά ,οικονομικά θέματα όπως αιτιολόγηση της εκκαλουμένης ή αναιρεσιβλήτου απόφασης είτε ουσιαστικού περιεχομένου όπως ιδιότητα του δράστη, τρόπος διάπραξης της αντικειμενικής ή υποκειμενικής υπόστασης της εγκληματικής πράξης ή συρροή της με άλλες συναφείς εγκληματικές πράξεις. Έτσι προκειμένου να υπάρξει ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα της σχετικής έρευνας στη νομολογία κυρίως του ΑΠ για την δικαστική αντιμετώπιση των περιγραφόμενων στον ΠΚ εγκλημάτων διαφθοράς ακολουθηθήκαν οι εξής περιορισμοί:

- I) Σημασία δόθηκε στο είδος της εγκληματικής πράξης διαφθοράς πχ παθητική δωροληψία υπαλλήλου αρθ. 235ν.ΠΚ
- II) Δεύτερο ενδιαφέρον σημείο έρευνας αποτέλεσε η ιδιότητα του παθητικά (κυρίως), αλλά και ενεργητικά δωροδοκούμενου προσώπου
- III) Επόμενο σημείο της έρευνας ήταν ο τρόπος ή το μέσον υλοποίησης της διαφθοράς
- IV)Θέμα ελέγχου αποτέλεσε η τυχόν ύπαρξη συρροής των βασικών πράξεων διαφθοράς της δωροληψίας – δωροδοκίας, με άλλες εγκληματικές πράξεις πχ απιστία, παράβαση καθήκοντος.

7.1 Τρόπος έρευνας και αξιολόγησης δικαστικών αποφάσεων

Η έρευνα της νομολογίας για εγκληματικές πράξεις διαφθοράς έγινε μέσα από το υλικό νομικών περιοδικών ποινικού κυρίως αντικειμένου που περιορίστηκε βασικά σε χρόνο μιας 25 ετίας , από το 2000 έως και 2023 και ειδικότερα ω εξής: Ποινικά Χρονικά 1996 έως 2023 Ποινική Δικαιοσύνη 1998 έως 2022, Ποινικός λόγος από 2001 έως 2014 , Πράξη και Λόγος από 2011 έως και 2023, Ποινική νομολογία έκδοση Ι. Ζαχαρόπουλος

έτη 1980-1990, 1991-1995 και 1996 -2000(τρεις τόμοι), και Ποινικά Χρονικά, από 1998 έως και 2023. Επισημαίνουμε ότι στην συντριπτική πλειοψηφία της η Ποινική νομολογία ετών 1980-2000 του Ι. Ζαχαρόπουλου αποτελεί αποδελτίωση της σχετικής νομολογίας των ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ. Επίσης χρησιμοποιήθηκε και σχετικός με την δωροδοκία-δωροληψία κατάλογος αποφάσεων ΑΠ που έχει ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του.

Με βάση την σχετική έρευνα στα πιο πάνω νομικά περιοδικά έγινε αρχικά καταγραφή χρονολογικά των καταχωρημένων εκεί δικαστικών αποφάσεων, που ενέπιπταν στα ανωτέρω αναφερόμενα I έως IV κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης των δικαστικών αποφάσεων της σχετικής νομολογίας με συνοπτική περίληψη της αναφερόμενης και εκδοθείσης δικαστικής απόφασης του οικείου δικαστηρίου, που ήταν κυρίως ο ΑΠ. Οι κατά τον τρόπο αυτόν καταγεγραμμένοι πίνακες δικαστικών αποφάσεων σχετικών με εγκληματικές πράξεις διαφθοράς αποτελούν πρόσθετο αυτόνομο υλικό παραπομπής της παρούσης εργασίας ως παράρτημα αυτής. Από την σύγκριση του περιεχομένου αυτών των ανά νομικό περιοδικό καταλόγων δικαστικών αποφάσεων των σχετικών με το αντικείμενο της παρούσης εργασίας, προκύπτει ότι αρκετές αναφερόμενες σε αυτούς δικαστικές αποφάσεις αποτέλεσαν αντικείμενο καταγραφής και σχολιασμού περισσότερων του ενός νομικού περιοδικού.

Στην συνέχεια γίνεται καταχώρηση των ευρημάτων των ελεγχόμενων δικαστικών αποφάσεων σε καθένα από τα ανωτέρω αναφερόμενα I έως IV κριτήρια επιλογής των. Στο τέλος γίνεται αξιολόγηση του συνολικού αποτελέσματος.

7.2 Είδος και περιεχόμενο της εγκληματικής πράξης διαφθοράς

Από την μελέτη των καταχωρημένων με τα ανωτέρω κριτήρια δικαστικών αποφάσεων πρόέκυψε ότι η πλειοψηφία των πράξεων διαφθοράς, που έλεγξαν τα δικαστήρια, αφορούσε κυρίως το έγκλημα της παθητικής δωροδοκίας και μετά της ενεργητικής δωροδοκίας. Υπήρξαν και αρκετές αποφάσεις που αφορούσαν δικαστές ιδίως ανακριτές.

Ειδικότερα τα αποτελέσματα της έρευνας των δικαστικών αποφάσεων στα 4 νομικά περιοδικά, που αποτελούν παραρτήματα της εργασίας με βάση τα ανωτέρω κριτήρια δηλαδή: α) της συχνότερα εμφανιζομένης στις δικαστικές αποφάσεις εγκληματικής πράξης διαφθοράς του ΠΚ όπως είναι πχ η παθητική δωροληψία υπαλλήλου αρθ 235ν.ΠΚ

β) της ιδιότητας του παθητικά (κυρίως), αλλά και ενεργητικά δωροδοκούμενου προσώπου

γ) του τρόπου ή του μέσου υλοποίησης της διαφθοράς

δ) της τυχόν ύπαρξης συρροής των βασικών πράξεων διαφθοράς της δωροληψίας – δωροδοκίας, με άλλες εγκληματικές πράξεις πχ απιστία, παράβαση καθήκοντος, και τυχόν σχέση με ΟΕ

ε) τις ερμηνευτικές προσεγγίσεις της νομολογίας στα κείμενα του ποινικού νόμου έχουν ως εξής ,αφού διευκρινιστεί ότι για κάθε κατηγορία ανωτέρω κριτηρίου παρατίθενται χωριστά οι καταχωρημένες δικαστικές αποφάσεις καθενός νομικού περιοδικού.

7.2.1. Δωροληψία υπαλλήλου, παθητική δωροδοκία(άρθρο 235 νΠΚ)

Η συντριπτική πλειοψηφία των δικαστικών αποφάσεων παθητικής δωροδοκίας αφορούσε δημοσίους υπαλλήλους.

Για την εγκληματική πράξη της παθητικής δωροδοκίας υπαλλήλου άρθρου 235 νΠΚ έχουν εκδοθεί και καταχωρηθεί στα πιο πάνω νομικά περιοδικά οι ακόλουθες δικαστικές αποφάσεις:

7.2.1.1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : 30 Αποφάσεις:

1. ΑΠ 6/1998 δωροδοκία παθητική :Αστυνομικός ζητά χρήματα για να διαφοροποιήσει ανακριτική του κατάθεση (ΠοινΔ/νη1998).
2. ΑΠ συμβ 411/1998 αστυνομικός λαμβάνει χρήματα (παθητική δωροδοκία) για να διαφοροποιήσει την ανακριτική κατάθεση του (ΠοινΔ/νη1998).
3. ΑΠ 534/1998 Καθηγητής ανατομίας του ΤΕΦΑΑ ζήτησε χρήματα από δυο φοιτητές που είχε εξετάσει για να βάλει προβιβάσιμο βαθμό (παθητική δωροδοκία) (ΠοινΔ/νη1998).
4. ΑΠ 185/1999 (παθητική δωροδοκία) υπάλληλος ΣΔΟΕ κατά τον έλεγχο λογιστικών βιβλίων χρυσοχόου ζητά χρήματα για να μην βάλει πρόστιμα (ΠοινΔ/νη1999).
5. **Ολ ΑΠ 6/1998** αστυνομικός ένοχος παθητικής δωροδοκίας (ΠοινΔ/νη1998).

6. ΑΠ 1179/1998 Πλοηγός κατά μακροχρόνια συνήθεια λαμβάνει δώρα από ναυτιλιακές εταιρείες χωρίς αντίδραση αρχών σχέση με νομική πλάνη (ΠοινΔ/νη 1998).
7. ΑΠ 1224/1999 δωροληψία ιατρού (ΠοινΔ/νη2000).
8. Δωροδοκία δασικού υπαλλήλου που απαίτησε χρηματικό ποσό από υπαίτιο πυρκαγιάς Τρ. Εφετείο Αθηνών 9946/1999(ΠοινΔ/νη 2000).
9. ΑΠ 1889/1999 παθητική δωροδοκία ελεγκτού Δ.Ο.Υ (Ποιν. Δ/νη2000).
10. Τρ. Εφ. Πατρών 227-229/1999 παθητική δωροδοκία αστυνομικού από δικηγόρο προκειμένου να διαφοροποιήσει την κατάθεση του (ΠοινΔ/νη 2000).
11. ΑΠ 253/2000 παθητική δωροδοκία αστυνομικού για ευνοϊκό έλεγχο υγειονομικής παράβασης ΠοινΔ/νη2000
12. ΑΠ 335/2000 παθητική δωροδοκία υπαλλήλου πολεοδομίας προϊσταμένου περιβάλλοντος (ΠοινΔ/νη 2000).
13. ΑΠ 544/2000 παθητική δωροδοκία υπαλλήλου συγκοινωνιών για ευνοϊκή εξέταση οδηγών (ΠοινΔ/νη 2000).
14. Τριμ εφετείο Πατρών 1849/1999 δωροδοκία τελωνειακού που δέχτηκε δώρα για παράλειψη ελέγχου σε αυτοκίνητο μεταφοράς λαθρομεταναστών (ΠοινΔ/νη 2000).
15. ΑΠ1692/2000 καταδίκη υπαλλήλου πολεοδομίας που απαίτησε και έλαβε χρηματικό ποσό για άδεια ηλεκτροδότησης ακινήτου (ΠοινΔ/νη 2001).
16. ΑΠ 1569/2001 παθητική δωροληψία υπαλλήλου ταμείου μετάλλων που ζήτησε χρήματα προκειμένου να περαιώσει ευνοϊκά την οφειλή του στο ταμείο (ΠοινΔ/νη 2001).
17. ΑΠ 777/2003 παθητική δωροδοκία υπαλλήλου νομαρχίας που απαίτησε και έλαβε από κατασκευαστή πολυκατοικίας για να απόσχει από ανάκληση οικοδομικής άδειας (ΠοινΔ/νη 2003).
18. Συμβ. Εφ. Αθηνών 712/2003 χειρουργός ιατρός σε δημόσιο νοσοκομείο ζήτησε αμοιβή για τετελεσμένη ενέργεια (ΠοινΔ/νη2004).

19. ΑΠ 854/ 2004 αιτιολογημένη καταδίκη δωροληψίας προϊσταμένου κτηνιατρικής Δ/σης Νομαρχίας από σφαγείς προκειμένου να παραμείνουν σε λειτουργία τα σφαγεία. (ΠοινΔ/νη 2004).
20. ΑΠ 477/2004 ορθή καταδίκη προϊσταμένου Δ.Ο.Υ για παθητική δωροδοκία από εργολήπτη δημοσίων έργων (ΠοινΔ/νη2004).
21. ΑΠ 1601/2004 ορθή καταδίκη ιατρού ΕΣΥ για παθητική δωροδοκία για χορήγηση βεβαίωσης που θα χρησιμοποιείτο σε δημόσια υπηρεσία (ΠοινΔ/νη 2004).
22. ΑΠ 1666/2004 στοιχεία παθητικής δωροδοκίας αστυνομικού για να καταθέσει ευνοϊκά στο Εφετείο (ΠοινΔ/νη 2005).
23. Τρ.Εφ Θεσσαλονίκης 1584/2007 αθώος μέλος τριμελούς επιτροπής εξέτασης οδηγών (ΠοινΔ/νη 2008).
24. ΑΠ 543/2009 αιτιολογημένη καταδίκη ιατρού ΕΣΥ για παθητική δωροδοκία. Ζήτησε και έλαβε από συγγενή ασθενούς χρηματικό ποσό για να τον εγχειρήσει. Συνελήφθη επ' αυτοφώρω με σημειωμένα χαρτονομίσματα (ΠοινΔ/νη 2009).
25. Συμβ. ΑΠ 2035/2009 Υπάλληλος υπ Δικαιοσύνης απαιτούσε και δεχόταν χρήματα από κρατούμενους και συγγενείς τους για ενέργειες και παραλείψεις στα καθήκοντα του. (ΠοινΔ/νη 2010).
26. Συμβ πλημ ΕΔΕΣΣΑΣ 22/2008 Δασολόγος Δ/σης δασών και προϊστάμενος επιτροπής ελέγχου επιδοτήσεων από ΕΕ, απείλησε να συντάξει αρνητικές εκθέσεις διότι τα υποβληθέντα δικαιολογητικά δεν ήσαν νόμιμα και έπρεπε να επιστρέψουν τα ληφθέντα χρήματα στην ΕΕ (ΠοινΔ/νη 2009).
27. Τρ. Πλημ Λάρισας 2951/2013 παθητική δωροδοκία καθηγητή ΤΕΙ που ζήτησε οικονομικά ανταλλάγματα από φοιτητές για προβιβάσιμο βαθμό (ΠοινΔ/νη 2014).
28. ΑΠ 655/2017 παθητική δωροδοκία: δήμαρχος ζητά για τον εαυτό του από πρόσωπο χρηματικά οφέλη για ενέργεια ή παράλειψη που ανάγεται στα καθήκοντα του (ΠοινΔ/νη 2018).
29. ΑΠ 364/2002 στοιχεία δωροληψίας

30. ΑΠ 1050/2002 στοιχεία παθητικής δωροδοκίας :το έγκλημα τελείται με την προσφορά.

7.2.1.2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2001- 2022 : 28 Αποφάσεις

1. ΑΠ 385/2001 Αιτιολογημένη καταδίκη εφοριακού υπαλλήλου για παθητική δωροδοκία, που έλαβε χρηματικό ποσό, για να μην περιλάβει ορισμένη επιχείρηση στο κατάλογο επιχειρήσεων που είχαν υποπέσει σε φορολογικές παραβάσεις και που έλεγξε (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2001).
2. ΑΠ 2018/2002 Μετά τον νόμο 2008/2002 η παθητική δωροδοκία είναι ανέκκλητος ΠΚ 235 .Γεωπόνος διευθυντής Δ/σης γεωργίας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Ν. Ημαθίας απαίτησε και δέχτηκε δώρα από πατέρα για την εγγραφή του γιου του στα μητρώα νέων αγροτών και αρραβωνιαστικιάς που είχε τον ίδιο λόγο. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2002).
3. ΑΠ 777/2003 υπάλληλος πολεοδομικής υπηρεσίας απαίτησε χρήματα για να μην κάνει ανάκληση πολεοδομικής άδειας (τρ. Εφ Πατρών 21378 και 2169/2001) και ζήτησε χρήματα από εμπειρικό εργολάβο οικοδομών. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2003).
4. ΑΠ 2059/2004 Δωροληψία προϊσταμένου εργατικών κατοικιών . Απαίτησε χρηματικό ποσό από κληρωθείσα ιδιώτη για να καταχωρηθεί οριστικά, η κληρωθείσα κατοικία σε περίπτωση ενστάσεων. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2004).
5. ΑΠ 1666/2004 Αστυφύλακας της ΕΛΑΣ ζήτησε χρήματα από καλλιεργητή ινδικής κάνναβης για να καταθέσει ευνοϊκά υπέρ του καλλιεργητή).
6. ΑΠ 1593/2004 ιατρός ορθοπεδικός στην ορθοπεδική κλινική Γ.Ν. Άρτας ζήτησε χρήματα από άνδρα για επέμβαση στο γόνατο της συζύγου του (παθητική δωροδοκία ΠΚ 235, 263^α). (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2004).
7. ΑΠ 859/2004 αθώα παθητικής δωροδοκίας προϊσταμένη Δ/σης κτηνιατρικής κρατικής υπηρεσίας .Ζήτησε χρήματα από εκδοροσφαγείς για μη ανάκληση άδειας σφαγείου. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2004).
8. ΑΠ 1076/2006 παθητική δωροδοκία αστυφύλακα σε έλεγχο νομιμότητας πλυντηρίου για να μην αφαιρεθεί η άδεια. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2006).

9. ΑΠ 1159/2006 Γεωπόνος που υπηρετεί στο γραφείο ανάπτυξης υπουργείου Γεωργίας απαίτησε ποσό για επιδοτήσεις που δεν δικαιούτο. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2006).
10. ΑΠ 243/2006 παθητική δωροδοκία εφοριακού προϊσταμένου Γ'Δ.Ο.Υ. Πειραιά για έλεγχο εταιρείας μηνυτή. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2006).
11. ΑΠ 1023/2007 ενεργητική δωροδοκία για να εκδοθούν άδειες εργασίας αλλοδαπού ΠΚ 235,236 242,παρ.1,2 ,263. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
12. ΑΠ 1711/2007 αρχιφύλακας απαίτησε, ως οδηγός περιπολικού χρήματα για να μην τον συλλάβει. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2001).
13. ΑΠ 1434/2007 παθητική δωροδοκία: Δημοτικός υπάλληλος για να μην βεβαιώσει σε καφενείο αυξημένο αριθμό τοποθετειθέντων τραπεζοκαθισμάτων ζήτησε χρήματα (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
14. ΑΠ 1445/2007 ιατροδικαστής ζήτησε χρήματα. Είναι παθητική δωροδοκία από πατέρα θανάωσης σε τροχαίο ώστε να βεβαιώσει αργότερο χρονικά θάνατο της με συνέπεια την θανατηφόρο καθυστέρηση του ασθενοφόρου, ώστε να ζητήσει λόγω καθυστέρησης του και θανάτου της κόρης αποζημίωση. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
15. ΑΠ 2082/2007 δωροδοκία υπαλλήλου ΚΤΕΟ , που ζήτησε χρήματα (παθητική δωροδοκία) για να εκδώσει βεβαίωση για ακατάλληλο αυτοκίνητο ΠΚ 13,235 263^α . (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
16. ΑΠ 1023 /2007 παθητική δωροδοκία ΠΚ 235 . Αναίρεση για δημοτικό υπάλληλο που ζητούσε χρήματα για έκδοση πιστοποιητικού σε μη νόμιμους αλλοδαπούς. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
17. ΑΠ 67 Ποιν ΛΟΓΟΣ 20015/2007 έλλειψη αιτιολογίας για παθητική δωροδοκία ΠΚ 235 . (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
18. Συμβ ΑΠ 1432/2008 απατη, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα (παθητική δωροδοκία) ΠΚ 187παρ.3,259,263^Α 375 αρ.1. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008).
19. ΑΠ 1975/2008 υπάλληλος δι/σης συγκοινωνιών ζήτησε ποσό για μετατροπή αδειών οδήγησης αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών από ρώσικες σε ελληνικές ΠΚ 235,263^Α . (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008).

20. ΑΠ 1369/2008 παθητική δωροδοκία ΠΚ 235 υπάλληλος ΣΔΟΕ για να καταθέσει ευνοϊκά μάρτυρας σε ποινική δίκη. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008).
21. ΑΠ 311/2009 ορθή καταδίκη υπαλλήλου τράπεζας για παθητική δωροδοκία. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2009).
22. ΑΠ 49/2014 καταδίκη εφοριακού για παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης. Ο εφοριακός ελεγκτής σε ΠΕΚ (Περιφερειακό Ελεγκτικό Κέντρο) για φορολογική παράβαση θα επέβαλλε υπέρογκο πρόστιμο σε επιχειρηματία που έτσι φοβήθηκε άρθρα 235,385ΠΚ. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2014).
23. ΑΠ /2015 Ορθή αθώωση για παθητική δωροδοκία εφοριακού γιατί δεν αξίωσε ο ίδιος χρήματα ως υπάλληλος Δ.Ο.Υ. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2015).
24. ΑΠ 1482/2018 Κατηγορούμενος εφοριακός ελεγκτής φορολογικών παραβάσεων για παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης και Β' κατηγορούμενος προϊστάμενος έφορος κατηγορούμενος για συνέργεια σε απόπειρα εκβίασης κατ' επάγγελμα. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2018).
25. ΑΠ /2015 Ορθή αθώωση για παθητική δωροδοκία εφοριακού γιατί δεν αξίωσε ο ίδιος χρήματα ως υπάλληλος Δ.Ο.Υ. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 20015).
26. ΑΠ 1482/2018 Κατηγορούμενος εφοριακός ελεγκτής φορολογικών παραβάσεων για παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης και Β' κατηγορούμενος προϊστάμενος έφορος κατηγορούμενος για συνέργεια σε απόπειρα εκβίασης κατ' επάγγελμα. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2018).
27. ΑΠ 748/2020 καταδίκη για παθητική δωροδοκία με τον ν.4619/2029 που είχε την ίδια υποκειμενική και αντικειμενική υπόσταση με τον πΠΚ. Επίκουρος καθηγητής Πανεπιστήμιου Διευθυντής κλινικής Γενικού κρατικού νοσοκομείου. Ζήτησε διαφορετικά ποσά για νέα μη αναγκαία αλλά για λόγους αισθητικής εγχείρησης είτε σε ιδιωτική κλινική είτε στο ΓΚ Νοσοκομείο. Υπήρξε προ της επέμβασης καταγγελία στις εσωτερικές υποθέσεις και προσημείωση των καταβληθέντων χρημάτων. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2020).
28. ΑΠ 1302/2022 αρθρα 235 παρ ,2, 385 παρ.1, καταδίκη σε παθητική δωροδοκία από υπαλλήλους υπουργείου σε συνδυασμό με πράξη εκβίασης κακουργηματικά σε βάρος της επιχείρησης του παθόντος με την απειλή μη επίτευξης επιδότησης

.Υπαρξη συναυτουργίας .Πλημμεληματική η πράξη που τελέστηκε υπό τις διατάξεις του πΠΚ σύμφωνα με την αρχή της αναδρομικότητας του επιεικέστερου ΠΚ. Εσφαλμένη ερμηνεία διατάξεων ΠΚ. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2022).

7.2.1.3.ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

7.2.1.3.1 τόμος 1 Αποφάσεις ετών 1980-1990 για δωροδοκία : 31 αποφάσεις

1. ΑΠ 834/1981 συμβ Ο ισχύων ΠΚ θεωρεί ενεργητική δωροδοκία την τελούμενη από οποιοδήποτε πολίτη αυτοτελή από την παθητική δωροδοκία την τελούμενη από υπάλληλο, χωρίς να θεωρεί την πρώτη ως συμμετοχή στο έγκλημα του δευτέρου (Ποιν ΧΡ. ΛΒ 120).
2. ΕΦ.Πειρ 159/1982 Η διάταξη του άρθρου 1 ν δ 1234 /1972 κατάργησε την διάκριση της δωροδοκίας χάριν νομίμων πράξεων και εκείνης χάριν παρανόμων. Με το αρθ.1νδ.1234/1972 αποτελεί γνήσιο έγκλημα περί την υπηρεσία, που μπορεί να διαπραχτεί μόνο από υπάλληλο αρθ.13 πκ σε συνδ αρθρ .263^Α ΠΚ. (Π.Χρ. ΛΒ΄ 947).
3. ΑΠ 1523/1982 συμβ. Σύμφωνα με το άρθρο 263^Α υπάλληλος θεωρείται, πέραν των αναφερόμενων στο άρθρο 13ΠΚ και ο υπηρετών μόνιμα ή προσκαίρως υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε επιχειρήσεις η οργανισμούς κοινής ωφέλειας ανήκοντος στο κράτος, Δήμο ή κοινότητα ή ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ.
4. ΑΠ444/1986 Το έγκλημα της παθητικής δωροδοκίας που προβλέπεται από την διάταξη αρθ.235 όπως τροπ.με ν.δ.1234/1972 προϋποθέτει ότι η ενέργεια η παράλειψη για την οποία ο υπάλληλος απαιτεί ή δέχεται δώρα περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας αυτού και ανάγεται στα καθήκοντα του που είτε διαγράφονται στον νόμο είτε ανατίθενται με υπηρεσιακούς κανονισμούς ,διαταγές ή οδηγίες είτε προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας συναρτώμενα με αυτήν.
5. ΑΠ 146/1987 αιτιολογημένη καταδίκη εφοριακού υπαλλήλου που απαίτησε και δέχτηκε χρηματικό ποσό για ευνοϊκή ρύθμιση φορολογικής υπόθεσης , μολονότι είχε συντάξει την έκθεση του .
6. ΑΠ/1324/1983 (ΠΧ ΛΔ266): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροληψία εφοριακού που απαίτησε χρηματικό ποσό για να βεβαιώσει μειωμένο χρηματικό ποσό.

7. ΑΠ/748/1982 (ΠΟΙΝ.ΧΡ ΛΓ 160): ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να μειωθεί το υπό του φορολογούμενου οφειλόμενο χρηματικό ποσό.
8. ΑΠ257/1987 (ΠΟΙΝ ΧΡ ΛΖ 413): ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη εφοριακού υπαλλήλου που απαίτησε χρηματικό ποσό ως δώρο προκειμένου να παραλείψει την βεβαίωση οφειλόμενου φόρου.
9. ΑΠ 266/1981(ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΑ 572): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να εκτιμήσει μικρότερη την αξία αγορασθέντος ακινήτου.
10. ΑΠ 992/1981(ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΒ 273): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να εκτιμήσει μικρότερη την αξία αγορασθέντος ακινήτου.
11. ΑΠ 941/1986 (ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΣΤ898): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να εκτιμήσει μικρότερη την αξία αγορασθέντος ακινήτου.
12. ΑΠ 302/1984(ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΔ 814): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να αποσιωπήσει τελεσθείσα φορολογική παράβαση.
13. ΑΠ 714/1981(ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΒ 39): αιτιολογημένη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να αποσιωπήσει τελεσθείσα φορολογική παράβαση.
14. ΑΠ 444/1986(ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΣΤ 642): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να αποσιωπήσει τελεσθείσα φορολογική παράβαση.
15. ΑΠ 1053/1983 (ΝΟΒ.31.1630): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να αποσιωπήσει τελεσθείσα φορολογική παράβαση που αφορά τιμολόγια πρατηρίου άρτου.
16. ΑΠ940/1981 (ΠΟΙΝ.ΧΡ ΛΒ 226): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροληψία υπαλλήλου πολεοδομίας που απαίτησε και έλαβε ποσό για θεώρηση άδειας οικοδομής.

17. ΑΠ 1644/1981 (ΠΟΙΝ.ΧΡ ΛΒ 734): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροληψία υπαλλήλου πολεοδομίας που απαίτησε και έλαβε ποσό για να μην αναγγείλει διαπιστωθείσα παράβαση ΓΟΚ.
18. ΑΠ 1222/1986 (Ποιν. Χρ. ΛΖ 43):. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη ενωμοτάρχη της χωροφυλακής, που ζήτησε και έλαβε χρήματα για να αναιρέσει προανακριτική κατάθεση του με την οποία βεβαίωνε αγορανομική παράβαση ιχθυοπώλη.
19. ΑΠ 1125/1986 (Ποιν.Χρ. ΛΣΤ 981): αναιρείται καταδικαστική απόφαση λιμενοφύλακα, λόγω εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 235 ΠΚ καθ' όσον δεν εμπίπτει στα καθήκοντα του η ευνοϊκή μαρτυρική κατάθεση του στο δικαστήριο.
20. ΑΠ 404/1983 (Ποιν. Χρ. ΛΖ 43):. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη υπαλλήλου ΙΚΑ αρμόδιου για αναστολή καταβολής οφειλομένων δόσεων που ζήτησε και έλαβε χρήματα για έκδοση παρόμοιας πράξης.
21. ΑΠ 278/1980 Ποιν. Χρ. Λ' 548 ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη υπαλλήλου ΤΕΒΕ που ζήτησε και έλαβε χρήματα για διαγραφή χρέους ασφαλισμένης που πράγματι δεν όφειλε .
22. ΑΠ 606/1987 (Ποιν. Χρ. ΛΖ 540): αναίρεση εκ πλαγίου καταδίκης υπαλλήλου ΟΤΕ που ζήτησε και έλαβε από συνδρομητή χρηματικό ποσό για ενέργεια που όφειλε να κάνει ατελώς χωρίς στην απόφαση να ορίζεται με ποιον από τους δυο δυνατούς τρόπους τέλεσε το έγκλημα.
23. ΑΠ 449/1984 (Ποιν. Χρ. ΛΔ 896):. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη ιατρού υπαλλήλου ΝΠΔΔ για διενέργεια εγχειρήσεως που ζήτησε και έλαβε χρήματα για εγχείρηση, που ήταν στα καθήκοντα του .
24. Εφ. Αθηνών 120/1984 (Ποιν. Χρ.ΛΕ 83): Δεν διαπράττει δωροδοκία χάριν νόμιμων πράξεων (235ΠΚ) διευθυντής κλινικής νοσοκομείου ΝΠΔ που ζήτησε χρήματα προκειμένου να εγχειρίσει ο ίδιος αντί του αρμόδιου χειρουργού καθόσον δεν τυγχάνει υπάλληλος άρθρου 13 και 263^{Α'} ΠΚ, ούτε συντρέχει εκβίαση άρθρου 385 παρ.1, αφού δεν εξανάγκασε δια βίας ή απειλής.
25. ΑΠ 375/1982 (Ποιν Χρ.ΛΒ 923): .Αιτιολογημένη καταδίκη αυτού που ζήτησε χρηματικό ποσό για διέλευση αυτοκινήτου άνευ σημειώματος απολυμάνσεως.

26. ΑΠ 681/1984(Ποιν Χρ.ΛΔ 1011): .Αιτιολογημένη καταδίκη αυτού που ζήτησε χρηματικό ποσό για έκδοση και παράδοση πινακίδων κυκλοφορίας αγροτικού αυτοκινήτου
27. ΑΠ 293/1982 (Ποιν Χρ.ΛΒ 891): .Αιτιολογημένη καταδίκη υπαλλήλου γραφείου συγκοινωνιών, που ζήτησε χρηματικό ποσό προκειμένου να χαρακτηρίσει το αυτοκίνητο μεγαλύτερου μίτου βάρους και να χορηγήσει άδεια κυκλοφορίας καίτοι αυτό ήταν παράνομο.
28. ΑΠ 994/1981 (Ποιν Χρ.ΛΒ 275): .Αιτιολογημένη καταδίκη αυτού που ως προϊστάμενος λογιστικής υπηρεσίας ζήτησε χρηματικό ποσό για συντάξει δικαιολογητικό ταφής απορριμμάτων του Δήμου.
29. ΑΠ 302/1988 (Ποιν Χρ.ΛΗ 527): .Αιτιολογημένη καταδίκη υπαλλήλου του ΟΑΕΔ που ζήτησε χρηματικό ποσό κατά την ψυχοτεχνική εξέταση υποψηφίων οδηγών προς επέκταση της άδειας οδηγήσεως από Γ΄σε Δ΄Κατηγορία για να βεβαιώσει ότι επέτυχαν κατά την γινόμενη εξέταση τους.
30. ΑΠ 819/1988 (Ποιν.Χρ.ΛΗ 894):. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη αστυφύλακα στην υπηρεσίας ελέγχου διαβατηρίων του αερολιμένος Αθηνών, που έλαβε ποσό για να επιτρέψει την έξοδο από την χώρα προσώπου, στο οποίο είχε απαγορευτεί η έξοδος και ταυτόχρονα αφαίρεσε από το αρχείο την κάρτα απαγόρευσης εξόδου ήτοι τελέστηκαν τα εγκλήματα δωροδοκίας και υπεξαγωγής έγγραφου.
31. ΑΠ 149/1981 (Ποιν Χρ. ΛΑ΄637):.Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για παθητική δωροδοκία και παράβαση απορρήτου του ανακοινώσαντος τα θέματα των Πανελληνίων εξετάσεων Λυκείου και δωροδοκία εκείνου που προσέφερε τα χρήματα.

7.2.1.3.2 τόμος 2 έτη 1991-1995 :13 αποφάσεις

1. ΑΠ 856/1990 (Ποιν.Χρ ΜΑ214.): Τα καθήκοντα του υπαλλήλου διαγράφονται από τον νόμο ή ανατέθηκαν από τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή τις διαταγές ή τις οδηγίες των προϊσταμένων του εξαιτίας της υπηρεσιακής του σχέσης ή προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας του.

2. ΑΠ 972/1993 (Ποιν.Χρ.ΜΓ'706.): Σημασία έχει αν η και με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου δραστηριότητα υπαλλήλου που του ανατέθηκε εμπίπτει στους γενικότερους σκοπούς που επιδιώκονται από το Κράτος ,τους Δήμους ,τις κοινότητες ή το ΝΠΔΔ.
3. ΑΠ 121/1990 (Ποιν.Χρ.Μ'976.): Αν η πράξη η παράλειψη του υπαλλήλου είναι αντίθετη προς τα καθήκοντα του ,που του έχουν ανατεθεί από τον νόμο , ή τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή και υπηρεσιακές οδηγίες και διαταγές των προϊσταμένων του, τότε έχει τελέσει το έγκλημα της δωροληψίας, δια πράξεως ή παραλείψεως, που αντίκειται στα καθήκοντα του , αν δε όχι τότε έχει τελέσει το έγκλημα αυτό δια παραλείψεως, που ανάγεται στην υπηρεσία του.
4. ΑΠ 1195/1994 (Ποιν.Χρ. ΜΔ'991):Πράξεις που βρίσκονται έξω των καθηκόντων ή της υπηρεσίας του υπαλλήλου και είναι ξένες προς αυτά δεν συνιστούν δωροδοκία έστω και αν ο υπάλληλος τις επιχειρεί με την ευκαιρία της υπηρεσίας .
5. ΑΠ 1778/1993(ΟΛ) (Ποιν.Χρ.ΜΔ'167 .):Για την στοιχειοθέτηση της δωροδοκίας, θα πρέπει τα δώρα ή ανταλλάγματα, που δεν αρμόζουν σε αυτόν να δίδονται ή και να υπάρχει υπόσχεση αυτών ,για μελλοντική ή τελειωμένη ενεργεία ή παράλειψη του υπαλλήλου χωρίς να ενδιαφέρει αν πραγματοποιήθηκε ή όχι η μέλλουσα ενεργεία ή αυτός σκοπούσε σπουδαίως να εκτελέσει την εν λόγω ενέργεια.
6. ΑΠ1675/1991 (Υπερ.Β'568.): Περιέχει πλήρη αιτιολογία η καταδίκη υπαλλήλου της ΣΤ Εφορίας Πειραιώς για δωροδοκία που απαίτησε χρηματικό ποσό για να μην προβεί σε καταγγελία και επέλθουν οι νόμιμες κυρώσεις, όταν διαπίστωσε, ότι τα τιμολόγια αγορών Αυγούστου δεν είχαν καταχωρηθεί στο βιβλίο αγορών του ελεγχόμενου καταστήματος.
7. ΑΠ 733/1994 (Ποιν.Χρ. ΜΔ'771.): Πλήρης αιτιολογία καταδίκης αστυνομικού της υπηρεσίας διαβατηρίων, που ζήτησε χρήματα για να επιτρέψει την είσοδο στην χώρα έξι αλλοδαπών και τεσσάρων γυναικών απροσδιόριστης ταυτότητας, που δεν είχαν δικαίωμα να εισέλθουν στην χώρα και που τους ζήτησε χρήματα.
8. ΑΠ 972/1993 (Ποιν.Χρ. ΜΓ'706.): Ορθώς καταδικάστηκε ιατρός διευθυντής παθολογικής κλινικής ΚΑΤ για δωροληψία διότι ως υπάλληλος απαίτησε και έλαβε ποσό, ως ανταμοιβή για τις ήδη προσφερθείσες υπηρεσίες του, αναγόμενες στον κύκλο αρμοδιότητας του ,προς την μητέρα του μηνυτή.

9. ΑΠ 827 /1990(Ποιν.Χρ. ΜΑ208) .Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη τελωνειακού, που απαίτησε χρηματικό ποσό για να εισέρθουν στην Ελλάδα ηλεκτρονικά είδη χωρίς καταβολή δασμών και φόρων.
10. ΑΠ 452/1992(Υπερ.Β'1120.): Ορθώς καταδικάστηκε προϊστάμενος γραφείου συγκοινωνιών Νομαρχίας Άμφισσας διότι ζήτησε και έλαβε χρηματικό ποσό, ως αρμόδιος για σύνταξη ψευδούς δελτίου εξέτασης υποψηφίου οδηγού αυτοκινήτου και ανέγραψε ψευδώς, ότι ο υποψήφιος δοκιμάστηκε στα σήματα, ενώ δεν εμφανίστηκε καθόλου.
11. ΑΠ 1334/1992 (Υπερ.Β'1424). Ορθά καταδικάστηκε εκείνος που ζήτησε από τον οφειλέτη χρηματικό ποσό για να μην κατασχέσει με εντολή του ΙΚΑ την κινητή και ακίνητη περιουσία του συντάσσοντας ανακριβή βεβαίωση.
12. ΑΠ1195/1994 (Ποιν.Χρ.ΜΔ'1991). Ορθή καταδίκη υπαλλήλου του ταμείου Λαϊκών αγορών, που απαίτησε και έλαβε χρηματικό ποσό από μικροπωλητές για να ενεργήσει μεσολαβητικά στην μεταφορά της σχετικής άδειας σε άλλη λαϊκή αγορά, που δεν ανήκε στην αρμοδιότητα του.
13. ΑΠ1128/193 (Ποιν.Χρ.ΜΓ'851). Ορθά καταδικάστηκε ο απαιτήσας χρηματικό ποσό για παθητική δωροδοκία με αντάλλαγμα σε επιτροπή στην οποία μετείχε με αποφασιστική ψήφο προκειμένου να γνωματεύσει θετικά στο μέλλον επηρεάζοντας και τα υπόλοιπα μέλη της , παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις στο κέντρο του μηνυτή.

7.2.1.3.3 τόμος 3 έτη 1996-2000 : 12 Αποφάσεις

1. ΑΠ 953/1995 (Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'28), και ΑΠ 1098/11995 (Ποιν.Χρ.ΜΣΤ'235).Απο την διάταξη του 235ΠΚ προκύπτει, ότι για το έγκλημα της δωροληψίας εκείνος που απαιτεί δέχεται ή προσφέρεται να δεχτεί δώρα ή άλλα ανταλλάγματα πρέπει να είναι υπάλληλος, κατά την έννοια άρθρου 13^Α ΠΚ. Πρέπει τα δώρα να μην προσήκουν σε αυτόν και να δίδοντα ή να υπάρχει απλή υπόσχεση δόσεως τους για μελλοντική ή τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη , η οποία είναι νόμιμη και περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας του και να ανάγεται στην υπηρεσία του ή να αντίκειται στα καθήκοντα του ,τα οποία διαγράφονται από τον νόμο η από τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας του

και είναι αδιάφορο πραγματοποιήθηκε ή όχι η μέλλουσα ενέργεια του ή αυτός σκοπούσε σπουδαίως να προβεί στην εκτέλεση της.

2. ΑΠ 489/1996 (Ποιν.Χρ.ΜΖ'635). Από τις διατάξεις των άρθρων 235 και 236ΠΚ όπως αντικαταστάθηκαν με το ν.δ. 1235/1972 ότι για να τελεστεί το αδίκημα της ενεργητικής δωροδοκίας να τελεστεί από οποιανδήποτε προς υπάλληλο του άρθρου 13^α ΠΚ και τά δώρα να δίνονται ή να υπάρχει απλή υπόσχεση, ότι θα δοθούν για ενέργεια ή παράλειψη του που θα έχει τελειωθεί ή θα είναι μελλοντική και αντίθετη στα καθήκοντα του.
3. ΑΠ765/1999 (Ποιν.Δικ,2. 936).Ο κατηγορούμενος ιατρός νευροχειρουργός καθηγητής Πανεπιστημίου και διευθυντής της νευροχειρουργικής κλινικής Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου ΝΠΔΔ και συνεπώς υπάλληλος απαίτησε χρηματικό ποσό από αλβανό υπήκοο προκειμένου να χειουργήσει τον πεθερό του που νοσηλευόταν εκεί, δικαιούτο δωρεάν νοσηλείας και ορθώς καταδικάστηκε για παθητική δωροδοκία.
4. ΑΠ1646/ 1998 (Ποιν.Χρ,ΜΘ 932). Για να δικαστεί κάποιος με το άρθρο 235 ΠΚ για παθητική δωροδοκία απαιτείται α) να είναι υπάλληλος αρθ. 13^α ΠΚ και 263^α β)να απαιτεί ή δέχεται δώρα ή άλλα ανταλλάγματα που δεν δικαιούται ή και υπόσχεση τούτων για μελλοντική ή τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη του ,που περιλαμβάνεται στον κύκλο ης αρμοδιότητας του και να ανάγεται στην υπηρεσία του ή να αντίκειται στα καθήκοντα του. όπως διαγράφονται από τον νόμο ή προκύπτουν από κανονισμούς ή την υπηρεσιακή του σχέση ή τη φύση της υπηρεσίας του.
5. ΑΠ 219/1999(Ποιν.Δικ.2 514). Για την στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της δωροληψίας απαιτείται εκείνος, που δέχεται ή απαιτεί δώρα να είναι α)υπάλληλος άρθρου 13^α και 263^α ΠΚβ) τα δώρα ή τα άλλα ανταλλάγματα να μην τα δικαιούται αυτός και να δίνονται ή να υπάρχει απλή υπόσχεση για μελλοντική ή τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη του χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτή πραγματοποιήθηκε ή όχι γ) η ενέργεια ή παράλειψη να αφορά νόμιμη ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου ή να αντίκειται στα καθήκοντα του, όπως διαγράφονται από τον νόμο ,κανονισμούς, και οδηγίες των προϊσταμένων.

6. ΑΠσυμβ 19/1998 (Ποιν.Χρ.ΜΗ(1998) 662). Τα εγκλήματα της απιστίας περί την υπηρεσία ,της παθητικής δωροδοκίας και της άπατης συρρέουν αληθώς γιατί είναι αυτοτελή και ανεξάρτητα μεταξύ των.
7. ΑΠ1331/1995(Ποιν. Χρ.ΜΣΤ 525). Είναι πλήρως αιτιολογημένη η απόφαση καταδίκης αναιρεσίουσας αστυφύλακας που ζήτησε χρηματικό ποσό για να μην υποβάλει μήνυση για αγορανομική παράβαση σε πρατήριο καυσίμων.
8. ΑΠ 338/1996 (Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'1688). Αιτιολογημένη καταδίκη αστυφύλακα για δωροληψία ,παράβαση καθήκοντος και υπόθαλψη εγκληματία που απαίτησε και δέχθηκε χρηματικό ποσό από την ιδιοκτήτρια ακινήτου για να μην βεβαιώσει παράβαση αυθαιρέτου, χωρίς άδεια ακινήτου και υποβάλει σχετική μήνυση.
9. ΕΦ.Αθηνων10376/1996 (Ποιν.Χρ.ΜΖ'115). Αιτιολογημένη καταδίκη αστυνομικού για δωροληψία και δωροδοκία, που δέχτηκε δολάρια για να διευκολύνει την έξοδο από την Ελλάδα αλλοδαπού με αεροπλάνο για τον Καναδά και έτσι επιβιβάστηκε με την βοήθεια του अपαρατήρητος στο αεροπλάνο με πλαστό διαβατήριο.
10. ΑΠ 1501/1995 (ΝΟΒ 44.699). Κηρύχτηκε ορθά ένοχος για δωροληψία υπάλληλος της υγειονομικής υπηρεσίας περιφερειακού υποκαταστήματος συντάξεων ΙΚΑ που απαίτησε χρηματικό ποσό για την μεταφορά από την ίδια του υγειονομικού φακέλου του αδελφού της μηνύτριας, ώστε να εξοικονομηθεί χρόνος ,κάτι που όμως ήταν στα πλαίσια των καθηκόντων της.
11. ΑΠ 123/1995 (Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'833). Ορθή καταδίκη υπαλλήλου της Δ.Ο.Υ Καρδίτσας που ζήτησε και έλαβε χρηματικό ποσό ώστε σε έλεγχο λογιστικών βιβλίων εμπόρου να μειώσει τον υπολογιζόμενο επιπλέον φόρο.
12. ΠΛΗΜ. ΚΑΒΑΛΛΑΣ (συμβ) 73/1996Αρμ. 51.408. Αιτιολογημένη καταδίκη αστυνομικού για δωροληψία- δωροδοκία, που απαίτησε χρηματικό ποσό για να χορηγηθεί άδεια κέντρου διασκέδασης ή αν δεν εξεδίδετο η αστυνομία να ανέχετο την παράνομη λειτουργία του, και που μετά την άρνηση των ιδιοκτητών να δηχθούν την συμφωνία φρόντισε οι έλεγχοι να είναι συχνοί με επ' αυτοφώρω συλλήψεις.

7.2.1.4.ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ . : 37 Αποφάσεις

1. ΑΠ 544/2000 Ορθή καταδίκη υπαλλήλου υπουργείου συγκοινωνιών, που απαίτησε χρήματα από υποψήφιο οδηγό προκειμένου να κριθεί ως επιτυχών στις εξετάσεις απόκτησης άδειας οδηγού αυτοκινήτου.
2. ΑΠ 253/2000 Καταδίκη για παθητική δωροδοκία αστυφύλακα, που απαίτησε δώρα ενεργώντας έρευνα σε τρεις επιχειρήσεις και ειδικότερα σε κατάστημα αναψυκτήριο –παρασκευαστήριο τυροπιτών διαπίστωσε εργαζόμενοι στερούντο βιβλιαρίου υγείας ,επίσης σε κομμωτήριο εργαζομένη δεν είχε βιβλιάριο υγείας και σε πρατήριο γάλακτος- ειδών ζαχαροπλαστικής, επίσης εργαζόμενος δεν είχε βιβλιάριο υγείας και για να μην κάνει αναφορά στον εισαγγελέα απαίτησε χρήματα.
3. ΑΠ 1224/1999. Δωροδοκία ιατρού χειρουργού νοσοκομείου ,που κατ' εξακολούθηση απαίτησε χρήματα από ασθενείς για χειρουργικές επεμβάσεις .Προστατευόμενο έννομο αγαθό.
4. ΑΠ 824/1999 Πότε υπάρχει παθητική δωροδοκία .Υπάλληλος διεύθυνσης συγκοινωνιών διεύθυνσης Λιβαδειάς ,έλαβε χρήματα για να διευκολύνει τις εξετάσεις υποψηφίων οδηγών.
5. ΑΠ 185/1999 Ενεργητική και παθητική δωροδοκία .Ορθή καταδίκη υπαλλήλου ΣΔΟΕ που ανεύρε μπλοκ και τετράδιο όπου ο επιχειρηματίας καταχωρούσε συναλλαγές και απαίτησε χρήματα και ένα σετ χρυσών γυναικείων κοσμημάτων και προσέφερε 1,5 εκ. δρχ. στην αστυνομικό που έκανε έρευνα.
6. ΑΠ 534/1998 Καθηγητής ΤΕΦΑΑ απαίτησε από δυο φοιτήτριες, που είχε απορρίψει ο ίδιος χρηματικό ποσό για να βάλει προβιβασμο βαθμό.
7. ΑΠ 15/2002 Ορθή καταδίκη ιατρού διευθυντή ουρολογικού τμήματος περιφερειακού Γεν. Νοσοκομείου Ν.Ιωνίας που ζήτησε και έλαβε χρηματικό ποσό , από την Α. ενώ ήταν ασφαλισμένη στο ΙΚΑ.
8. ΑΠ 1470/2001 Αστυνόμος ζήτησε από εργολάβο χρηματικό ποσό για ευνοϊκή μεταχείριση του.

9. ΑΠ 1601/2002 Παθητική δωροδοκία ιατρού μαιευτήρα διευθυντή μαιευτικής κλινικής Γενικού Νοσοκομείου, που ζήτησε και έλαβε ποσό για χορήγηση πιστοποιητικού εγκυμοσύνης σε έγκυο ΓΝ Λάρισας
10. ΑΠ2018/2002. Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας με τον ν.2802/2000. Η παθητική δωροδοκία προβλέπεται για μελλοντική ενέργεια ή παράλειψη ενώ για τελεσθείσα είναι ανέκκλητη, ενώ πριν ανεφέρετο όχι μόνο σε μελλοντική αλλά και σε τετελεσμένη. Παθητική δωροδοκία γεωπόνου Δ/σης Γεωργίας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Ν. Ημαθίας που ζήτησε χρηματικό ποσό για να τον εγγράψει στα μητρώα νέων αγροτών.
11. ΑΠ 1421/2002 Αιτιολογημένη καταδίκη για παθητική δωροδοκία ανθυπαστυνόμου αρμόδιου για ελέγχους γραφείων γνωριμιών, που ζήτησε χρήματα από τον υπεύθυνο γραφείου, ώστε να μην γίνονται έλεγχοι και να μην βεβαιώνονται σε βάρος τους παραβάσεις.
12. ΑΠ1348/2003. Με τον ν.2802/2000 διευρύνεται το αξιόποινο, διότι περιλαμβάνονται υπάλληλοι κοινοτικοί (Ε.Ε.) και εθνικοί άλλων κρατών. Δωροδοκία παθητική φοροτεχνικού υπαλλήλου Δ.Ο.Υ Λίμνης Ευβοίας αρμόδιου για προσδιορισμό φόρου μεταβίβασης ακινήτων, που απαιτούσε χρήματα για ευνοϊκότερο προσδιορισμό της τιμής του ακινήτου.
13. ΑΠ 2282/2003. Από την έναρξη του ν.2802/2000 η παθητική δωροδοκεί στοιχειοθετείται μόνο για μελλοντική ενέργεια ή παράλειψη. Αναιρείται καταδίκη υπαλλήλου της ΕΤΕ που είχε καταρτίσει ευνοϊκή εισήγηση για ρύθμιση οφειλής και είχε ζητήσει ανταλλάγματα.
14. ΑΠ 443/2003 Κατηγορούμενος εφοριακός ως επικεφαλής τριμελούς επιτροπής ελέγχου ζήτησε χρηματικό ποσό από εκπρόσωπο ομόρρυθμης εταιρείας καθαριστήριου για να μην καταχωριστεί διαπιστωθείσα φορολογική παράβαση σε βάρος της εταιρείας 235,263^A ΠΚ «αφού έχουν διαβρωθεί τα πάντα, πήγα και εγώ να βγάλω κάτι».
15. ΑΠ 1010/2005 Ο ν.28002/2000 Δεν περιλαμβάνει εκτός από την διεύρυνση της έννοιας του υπαλλήλου με προσθήκη κοινοτικών υπαλλήλων και εθνικών υπαλλήλων, άλλων κρατών μεταβολή. καταδίκη φορολογικών υπαλλήλων που

αξίωσαν και δεχτήκαν ποσό 3.000.000 δρχ. προκειμένου να επιβάλλουν στην επιχείρηση μικρότερο ποσό για πρόσθετη φορολογία.

16. ΑΠ1213/2005 Αναιρείται καταδικαστική απόφαση, που ο δεύτερος κατηγορούμενος αστυνομικός, υποσχέθηκε, ότι θα παρέλειπε έλεγχο αλλοδαπών Αλβανών στην είσοδο στην χώρα αν του καταβάλλετο ποσό.
17. ΑΠ 1636/2005 Το άρθρο 235 ΠΚ μετά τον ν.2802/2000 στοιχειοθετείται μόνο για τις μελλοντικές ενέργειες ή παραλείψεις ενώ κατέστη ανέκκλητος ήδη τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη Προϊστάμενος τμήματος αλλοδαπών ορθά καταδικάστηκε για δωροληψία που ζήτησε και έλαβε χρηματικό ποσό και που μεσολάβησε, ώστε πέντε αλλοδαποί να δώσουν ποσό στον α' κατηγορούμενο για να γίνουν δεκτές αιτήσεις θεραπείας κατ' αποφάσεων προσωρινών αδειών παραμονής
18. ΑΠ160/2006 Το άρθρο 235ΠΚ αφορά μόνο μελλοντικές ενέργειες ή παραλείψεις του υπαλλήλου .Ασάφεια χρόνου για καταδίκη καθηγητή Πανεπιστημίου , που ζήτησε και έλαβε ποσό ως παθητική δωροδοκία προκειμένου να θεωρήσει ότι η επι πτυχίω φοιτήτρια προσήλθε στις εξετάσεις του μαθήματος του και βαθμολογήθηκε με βαθμό επιτυχίας.
19. ΑΠ 243/2006 Ορθή καταδίκη κατηγορουμένου για παθητική δωροδοκία εφοριακού υπαλλήλου , που ζήτησε ποσό προκειμένου να επιβληθεί στην ελεγχόμενη επιχείρηση μειωμένος πρόσθετος φόρος και η ενέργεια του ήταν εκτός καθηκόντων του.
20. ΑΠ1076/2006 . Για το 235ΠΚ είναι αδιάφορο αν πραγματοποιήθηκε η μελλοντική ενέργεια ή παράλειψη .Παθητική δωροδοκία αστυφύλακα κατά τον έλεγχο νομιμότητας. Αναιρείται η καταδικαστική απόφαση, (235,236,510ΠΚ).
21. ΑΠ 2686/2008 Παράσταση πολιτικής αγωγής Δημοσίου. Δωροδοκία παθητική Οικονομικού επιθεωρητή Υπ. Γεωργίας.
22. ΑΠ 1619/2008 (ΠΚ 235,259,263^A).Στοιχεία παθητικέ δωροδοκίας .Δυο κατηγορούμενοι προϊστάμενοι και υπάλληλοι Δ.Ο.Υ. δωροδοκηθήκαν από κρεοπώλη για μείωση προστίμων φορολογικών παραβάσεων.

23. ΑΠ 1122/2008 Φοροτεχνικός υπάλληλος ΣΔΟΕ μετά από διαπίστωση από έλεγχο φορολογικών παραβάσεων απαίτησε εκβιαστικά χρηματικό ποσό για να λύσει ευνοϊκά την υπόθεση.
24. ΑΠ 570/2008 Δωροδοκία δικαστή. Τακτικός ανακριτής προκειμένου να κρίνει ευνοϊκά θέμα αποφυλάκισης προσωρινά κρατούμενου απαίτησε από την σύζυγο του είτε να του καταβάλει χρηματικό ποσό ή να κοιμηθεί μαζί του είτε να φροντίσει να του προσφέρει αλλοδαπές γυναίκες
25. ΑΠ1627/2009 Πορνεία- μαστροπεία. Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας ΠΚ 235,236 263^A 349 παρ3.
26. ΑΠ(συμβ) 2035/2009 Νομιμοποίηση εσόδων . Κατηγορούμενος υπάλληλος σωφρονιστικής αγωγής ενηλίκων κρατουμένων έλαβε χρήματα μέσω τραπεζικού Λογαριασμού προκειμένου στο μέλλον να προβεί θετικά σε αίτηση κρατουμένου ,(παθητική δωροδοκία).
27. ΑΠ 543/2009 Για την στοιχειοθέτηση της παθητικής δωροδοκίας απαιτείται εκτός από την ιδιότητα του δράστη ως υπαλλήλου ι) δώρα ή ανταλλάγματα, που δεν του αρμόζουν ιι) ενέργεια ή παράλειψη της αρμοδιότητας του και συγκεκριμένα ιατρός χειρουργός επιμελητής Χειρουργικής κλινικής προκειμένου να προβεί σε χειρουργείο χολής ζήτησε 1.150 ευρώ που μέρος έλαβε πριν την εγχείρηση και το υπόλοιπο μετά ΠΚ 235,263^a.
28. ΑΠ 1801/2010 (ΠΚ 235,139,510). Αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίου ζήτησε και έλαβε από δυο φοιτήτριες με την μεσολάβηση β' κατηγορουμένου χρηματικό ποσό για να μεταβάλει τον βαθμό του γραπτού των.
29. ΑΠ1171/2013 Πολιτική αγωγή ΝΠΔΔ και Δημοσίου. Προστατευόμενο έννομο αγαθό.Δυο επιθεωρητές εργασίας στο ΚΕΠΕΚ διέπραξαν παθητική δωροδοκία. Προστατευόμενο έννομο αγαθό επί δωροδοκίας υπαλλήλου είναι η διαφύλαξη του κύρους των δημοσίων υπηρεσιών και η εμπέδωση των πολιτών για την σύννομη υγιή ακεραία υγιή και αμερόληπτη λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών.
30. ΑΠ181/2015. Το άρθρο 235 ΠΚ αντικατεστάθη με το άρθρο 2ν.2802/2000 και στην συνέχεια με το άρθρο 2 παρ.1 ν3666/2008 .Υπάλληλος κρατικού

θεραπευτηρίου Λέρου ιατρός ψυχίατρος Δ/ντης κρατικού θεραπευτηρίου ορίστηκε ως ιατρικός πραγματογνώμονας για να κάνει ψυχιατρική έρευνα για ναρκωτικά σε κρατούμενο και απαίτησε χρηματικό ποσό.

31. ΑΠ 510/2017 .Παθητική δωροδοκία ιατρού αναπληρωτή καθηγητή Μαιευτικής Γυναικολογικής κλινικής και ιατρός του ΕΣΥ ζητά 1.600 ευρώ για να προβεί σε ενέργεια καθηκόντων του.
32. ΑΠ748/2020 Δωροληψία ιατρού σε δημόσιο Νοσοκομείο . Υπαλλακτικό μεικτό έγκλημα. Διευθυντής κλινικής δημόσιου Νοσοκομείου ειδικότητας παιδοχειρουργός για να προβεί σε πλαστική χειρουργική στην περιοχή των γεννητικών οργάνων, ζήτησε χρηματικό ποσό για κάτι που ανήγεται στα καθήκοντα του.
33. Τριμελές αναθεωρητικό δικαστήριο 132/2020 Δωροληψία και απιστία στρατιωτικού ιατρού διότι ενήργησε ως ιατρός ιδιωτικού νοσηλευτηρίου. Επεικέστερη η τιμωρία του άρθρου 235 ΠΚ με τον νέο νόμο.
34. Πλ. Αθηνών 3830/2019. Παθητική δωροδοκία σε εξεταστή υποψηφίων οδηγών.
35. ΑΠ606/2021 Δωροληψία υπαλλήλου υπηρεσίας απελάσεως αλλοδαπών και δώξης λαθρομεταναστών ,ο οποίος ζήτησε και έλαβε ποσο1500 ευρώ από καθένα αλλοδαπό που είχε εισέρθει παράνομα.
36. ΑΠ 123/2022. Η διάταξη 235 παρ.1^α του νΠΚ είναι ευμενέστερη του πΠΚ .Ιατρός ζήτησε τηλεφωνικά ποσό 1.000 ευρώ για να κάνει εγχείρηση και σε συνάντηση του είπε, ότι την εγχείρηση θα κάνει άλλος ιατρός διευθυντής της χειρουργικής κλινικής .Το ποσό θα το δώσεις σε εμένα και θα το κανονίσω.
37. ΑΠ8/2023. Παθητική δωροδοκία Μουφτή. Ζήτησε ως τοποτηρητής Μουφτής Διδυμοτείχου από εγκαλούσα ποσό 40 ευρώ για διεκπεραίωση αίτησης διαζυγίου ενώ απεδείχθη ότι δεν υπήρχε σχετικό έθιμο.

7.2.1.5.Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ : 21 Αποφάσεις

1. ΑΠ 181/2015Παθητική Δωροδοκία- 235 ΠΚ. Απορριπτέοι ως αβάσιμοι οι λόγοι αναιρέσεως για έλλειψη ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστικών ποινικών διατάξεων.

2. ΑΠ1265/2015 Παθητική Δωροδοκία.. Στοιχεία αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης. Πραγματικά περιστατικά. Η κατηγορουμένη-αναιρεσείουσα, ως υπάλληλος της Τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου, ζήτησε και έλαβε από τον εγκαλούντα, χρηματικό ποσό, προκειμένου να προωθήσει την υπόθεση του για έκδοση άδειας λειτουργίας καταστήματος-αναψυκτηρίου. Ποινική Δικονομία. Αναίρεση. Λόγοι. Έλλειψη ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας. Εσφαλμένη ερμηνεία νόμου. Πλήρης η αιτιολογία της απόφασης. Απόλυτη ακυρότητα.
3. ΑΠ 559/2010 Καταδικαστική απόφαση για άμεση συνεργεία σε παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση με τις επιβαρυντικές περιστάσεις του ν. 1608/1950. Στοιχεία του εγκλήματος. Απόρριψη λόγων αναιρέσεως για έλλειψη ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας και νόμιμης βάσης. Δεν απαιτείται αξιολογική συσχέτιση και σύγκριση των διαφόρων αποδεικτικών μέσων μεταξύ τους. Δεν ασκεί επιρροή, για τη συνδρομή των επιβαρυντικών περιστάσεων του ν. 1608/1950, το γεγονός ότι ο δράστης πέτυχε παράνομο όφελος μικρότερο .
4. ΑΠ 1391/2010 .Ανεπιτήδευτοι μάρτυρες. Ο συλλαβών επιχειρεί υλική πράξη και δεν είναι ανακριτικός υπάλληλος κατά την 211α' ΚΠΔ διάταξη. Παθητική δωροδοκία για μελλοντική ενέργεια. Επαρκής αιτιολογία. Απορρίπτει αίτηση αναιρέσεως.
5. ΑΠ1801/2010 .Παθητική δωροδοκία. Άμεση συνέργεια. Αναίρεση καταδικαστικής αποφάσεως με την επίκληση των λόγων α) της ελλείψεως ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας, β) εσφαλμένης εφαρμογής και ερμηνείας των ουσιαστικών ποινικών διατάξεων, γ) απόλυτης ακυρότητας. Ανεπάρκεια αιτιολογίας. Αναίρεται για ασαφείς και αντιφατικές αιτιολογίες μεταξύ αιτιολογικού και διατακτικού, παρέλκει η έρευνα των λοιπών λόγων. Ο χρόνος τέλεσης της άμεσης συνέργειας τελεί σε συνάρτηση με αυτόν της κύριας πράξεως
6. ΑΠ 543/2009 Παθητική δωροδοκία. Ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία απόφασης με την οποία καταδικάστηκε ιατρός. Απορρίπτει αίτηση.
7. ΑΠ1054/2009 .Παθητική δωροδοκία αστυνομικού. Ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Ορθή εφαρμογή νόμου. Απορρίπτει αναίρεση.

8. ΑΠ 1428/2009 .Παθητική Δωροδοκία. Άρθρο 235 ΠΚ. Αντίσταση. Άρθρο 167 ΠΚ. Έννοια αυτών. 1. ΑΠ 657/2007 - 2. ΑΠ 1921/2007. Πρέπει εκτός των άλλων, η ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου να περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας του και να ανάγεται στην υπηρεσία του ή να αντίκειται στα καθήκοντά του, όπως διαγράφονται ή προκύπτουν από το νόμο ή τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή τις διαταγές ή οδηγίες των προϊσταμένων ή την υπηρεσιακή του σχέση ή τη φύση της υπηρεσίας του.
9. ΑΠ 1434/2009 Αναίρεση καταδικαστικής απόφασης για παθητική δωροδοκία με την επίκληση των λόγων α) της απόλυτης ακυρότητας, γιατί το δικαστήριο ανεπιτρέπτως μετέβαλε τα πραγματικά περιστατικά της κατηγορίας, και β) της ελλείψεως ειδικής αιτιολογίας. Δεν επάγεται ακυρότητα το γεγονός ότι τόσο το πρωτοβάθμιο, όσο και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, προσδιόρισαν αναλυτικά τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την ακροαματική διαδικασία. Επάρκεια αιτιολογίας. Απορρίπτει την αναίρεση.
10. ΑΠ 1934/2009. Παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση. Αίτημα αναβολής για να προσέλθουν οι απολιπόμενοι μάρτυρες. Απορρίπτει. Ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία απαιτείται για όλες τις αποφάσεις ανεξάρτητα αν αυτές είναι οριστικές ή παρεμπίπτουσες. Απόρριψη αιτήματος αναβολής για κρείσσονες αποδείξεις. Η απόφαση έχει την ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Απορρίπτει αίτηση αναίρεσης.
11. ΑΠ 1942/2009 Σωματική βλάβη από αμέλεια. Παθητική δωροδοκία (δωροληψία). Στοιχεία πράξεων. Λόγοι αναιρέσεως: Έλλειψη αιτιολογίας. Εσφαλμένη ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διατάξεως. Ευθύνη ιατρού για ιατρική επέμβαση. Απορρίπτει αίτηση αναίρεσης .
12. ΑΠ 2004/2009. Παθητική δωροδοκία. Αιτιολογία καταδικαστικής απόφασης. Αίτημα αναβολής δίκης. Αιτιολογία για την απόρριψή του. Αίτιαση για περιεχόμενο πρακτικών χωρίς την προσβολή τους ως πλαστών. Απόρριψη αίτησης αναίρεσης .
13. ΑΠ227/2008 Παθητική δωροδοκία. Αναίρεση με την επίκληση ελλείψεως ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας και υπερβάσεως εξουσίας ως προς την

απόρριψη του αιτήματος αναβολής ή διακοπής της δίκης. Αναιρεί και παύει οριστικά ποινική δίωξη λόγω παραγραφής.

14. ΑΠ 1369/2008. Παθητική δωροδοκία. Έννοια και στοιχεία του εγκλήματος. Συνιστά ενέργεια συναφή προς το υπαλληλικό καθήκον εφοριακού υπαλλήλου, η απ' αυτόν αξίωση καταβολής δώρου προκειμένου, ενώπιον ποινικού δικαστηρίου, να διαφοροποιήσει επωφελώς την κατάθεσή του για τον κατηγορούμενο ο οποίος δικάζεται για φορολογική παράβαση. Ορθή ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και επαρκής αιτιολογία καταδικαστικής απόφασης. Απορρίπτει αναίρεση.
15. ΑΠ 1375/2008 Αιτιολογημένη καταδικαστική απόφαση για παθητική δωροδοκία. Απορρίπτει αναίρεση .
16. ΑΠ 1619/2008 Παθητική δωροδοκία - Στοιχεία. Παράβαση καθήκοντος - Στοιχεία. Αναιρείται η προσβαλλόμενη καταδικαστική απόφαση για δωροληψία και παράβαση καθήκοντος λόγω ελλείψεως αιτιολογίας και νόμιμης βάσης. Επεκτατικό αποτέλεσμα της αναίρεσης και προς τον συγκατηγορούμενο που καταδικάστηκε για από κοινού με την αναιρεσείουσα παράβαση καθήκοντος. Αναιρεί και παραπέμπει.
17. ΑΠ 1668/2008 Μαστροπεία κατ' επάγγελμα. Άμεση συνέργεια. Ενεργητική και παθητική δωροδοκία. Αναίρεση καταδικαστικής απόφασης με την επίκληση των λόγων της ελλείψεως ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής ουσιαστικών ποινικών διατάξεων. Επάρκεια αιτιολογίας. Απορρίπτει αναίρεσεις.
18. ΑΠ1975/2008 Παθητική δωροδοκία - στοιχεία. Από την έναρξη ισχύος του Ν. 2802/2000 η παθητική δωροδοκία στοιχειοθετείτο μόνο για μελλοντικές ενέργειες ή παραλείψεις. Αναιρείται εν μέρει η προσβαλλόμενη καταδικαστική για παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση απόφαση, λόγω ελλείψεως ειδικής αιτιολογίας και νομίμου βάσεως, διότι προκύπτει ασάφεια και αντίφαση μεταξύ σκεπτικού και διατακτικού, αφενός σχετικά με το αν τα ωφελήματα που απαίτησε και έλαβε ο αναιρεσείων υπάλληλος ως προς μερικότερες πράξεις του κατ' ...
19. ΑΠ 2686/2008 Συνεκδίκαση πέντε αιτήσεων. Δωροδοκία ενεργητική και παθητική κατ' εξακολούθηση, για βεβαίωση από γεωπόνο ότι παραδόθηκαν προς χυμοποίηση εσπεριδοειδή που δικαιούνται επιδότησης από την Ε.Ε. . Στοιχεία

αδικημάτων. Αιτιολογία αποφάσεως. Λόγοι αναίρεσης για έλλειψη αιτιολογίας - νόμιμης βάσης ως προς την ιδιοποίηση και τα ιδιαίτερα τεχνάσματα και μη αξιολόγηση εγγράφων. Πολιτική αγωγή. Παράσταση Δημοσίου και για ηθική βλάβη από το αδίκημα της δωροδοκίας.

20. ΑΠ 6/1998 Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας. Αποδοχή χρηματικού ποσού για μελλοντική ενέργεια. Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας. Πότε υπάρχει εσφαλμένη ερμηνεία και πότε εσφαλμένη εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διατάξεως .- πότε υπάρχει έλλειψη νομίμου βάσεως. Πότε υπάρχει έλλειψη αιτιολογίας στην δικαστική απόφαση. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για παθητική δωροδοκία του αναιρεσείοντος – υπαστυνόμου, ο οποίος δέχθηκε χρηματικό ποσό προκειμένου να διαφοροποιήσει την προανακριτική του κατάθεση .
21. ΑΠ1778/1993. Στοιχεία δωροληψίας. Πότε υπάρχει έλλειψη αιτιολογίας και πότε έλλειψη νόμιμης βάσης. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για δωροληψία του υπαλλήλου Δ.Ο.Υ, ο οποίος απαίτησε και έλαβε από το μηνυτή ποσό 500.000 δρχ. προκειμένου να συντάξει ευνοϊκή έκθεση για το ύψος του φόρου κληρονομιάς, που όφειλε να καταβάλει ο μηνυτής. Δεν δημιουργείται ασάφεια ή αντίφαση από τα εκτιθέμενα περί μη νομιμότητας της εντολής του προϊσταμένου του αναιρεσείοντος, ούτε από τον μη προσδιορισμό του πράγματι οφειλομένου.

7.2.2.Δωροδοκία υπαλλήλου (άρθρο 236 νΠΚ)

Για την εγκληματική πράξη της ενεργητικής δωροδοκίας υπαλλήλου άρθρου 236ΠΚ έχουν εκδοθεί και καταχωρηθεί στα πιο πάνω νομικά περιοδικά οι ακόλουθες δικαστικές αποφάσεις:

7.2.2.1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 , :6 Αποφάσεις:

1. ΑΠ 1680/2005 ενεργητική δωροδοκία στρατιωτικού αξιωματικού σε αστυνομικό για να μην τον συλλάβει για κατοχή ναρκωτικών.
2. ΑΠ 1523/2007 ενεργητική δωροδοκία από δικηγόρο που είχε αναλάβει την έκδοση άδειας εργασίας αλλοδαπών, που κατέβαλλε χρήματα σε προϊστάμενο της νομαρχίας για έκδοση άδειας χωρίς νόμιμες προϋποθέσεις.
3. ΑΠ 498/2013 ενεργητική δωροδοκία : κελευστής ΛΣ δωροδόκησε αρχικελευστή για να του πει ο αρχικελευστής πότε θα είχε περιπόλια με το σκάφος στα τουρκικά παράλια χάριν λαθρομεταναστών
4. ΑΠ1421/ 2002 δωροδοκία για νόμιμη πράξη.
5. ΑΠ 48/ 2002 στοιχεία ενεργητικής δωροδοκίας.
6. Συμβ.Εφ. Αθηνών 1485/2002 δωροδοκία παράνομων πράξεων κατ' εξακολούθηση.

7.2.2.2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022- : 7 αποφάσεις:

1. ΑΠ 1592/2003 καταδίκη για καλλιέργεια ινδικής κάνναβης και ενεργητική δωροδοκία σε αστυνομικό, για να καταθέσει ευνοϊκά για αυτόν στην ανάκριση ΠΚ 236. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2003).
2. ΑΠ 790/2004.Ενεργητική δωροδοκία σε αστυνομικούς που όταν πήγαν να τον συλλάβουν για διακρίβωση προέλευσης χρημάτων ,ο ελεγχόμενος είπε στους αστυνομικούς, «πάρτε τα χρήματάουτε σας είδα ούτε με είδατε»(ΠοινΛΟΓΟΣ 2004).
3. ΑΠ 1023/2007 ενεργητική δωροδοκία για να εκδοθούν άδειες εργασίας αλλοδαπού ΠΚ 235,236 242,παρ.1,2 ,263.(Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
4. ΑΠ 2/2008 προσφορά σε οικονομικό διευθυντή Νομαρχιακού νοσοκομείου (ως ενεργητική δωροδοκία) προκειμένου να μην αναφέρει, ότι ο δωροδοκών υπερτιμολογούσε το πωλούμενο στο νοσοκομείο πετρέλαιο ΠΚ 235,236 263^α. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008).

5. ΑΠ784/2008 ενεργητική δωροδοκία καθηγητή μαθηματικών ΕΚΠΑ προκειμένου να δώσει χωρίς εξέταση προβιβάσιμο βαθμό σε δυο φοιτητές ΠΚ 235,236.(Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008)
6. ΑΠ 1668/2008 ΠΚ 235.236.249 παρ.3, ενεργητική δωροδοκία σε αστυνομικό για να παρατείνει την άδεια παραμονής αλλοδαπών με παροχή δωρεάν πότων με συντροφιά γυναικών.(Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008).
7. ΑΠ 498/2013 Ενεργητική δωροδοκία : κελευστής ΛΣ(υπάλληλος αρθ.13 και 263^A ΠΚ) δωροδόκησε αρχικελευστή ώστε να του πει πότε θα είχε περιπόλια με το λιμενικό σκάφος στα τουρκικά παράλια προκειμένου να διευκολυνθεί η μετακίνηση λαθρομεταναστών .(Ποιν ΛΟΓΟΣ 2013)

7.2.2.3.ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

7.2.2.3.1 τόμος 1 έτη 1980-1990 : 3 Αποφάσεις

1. ΑΠ 834/1981 συμβ Ο ισχύων ΠΚ θεωρεί ενεργητική δωροδοκία την τελούμενη από οποιοδήποτε πολίτη αυτοτελή από την παθητική δωροδοκία την τελούμενη από υπάλληλο, χωρίς να θεωρεί την πρώτη ως συμμετοχή στο έγκλημα του δευτέρου (Ποιν ΧΡ. ΛΒ 120).
2. ΑΠ 500/1985 (Ποιν. Χρ. ΛΕ 805): ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία πολίτη, που υποσχέθηκε σε γεωπόνο του ΟΓΑ να δώσει χρήματα για σύνταξη ευνοϊκής έκθεσης ζημιών.
3. Εφ Πειρ. 19/1982 (Ποιν.Χρ. ΛΒ 947): Διέπραξαν το αδίκημα της δωροληψίας αρχιπλοηγοί που εδέχοντο χρηματικά ποσά τα οποία προσέφεραν διάφορα ναυτιλιακά γραφεία, ως και πλοιοκτήτες, οσάκις χρησιμοποιούντο ρυμουλκά ή αξίωναν τέτοια ποσά για την άμεση εξυπηρέτηση ή προσφορά καλύτερων υπηρεσιών.

7.2.2.3.2 τόμος 2 έτη 1991-1995 : 3 Αποφάσεις

1. Πλημ Θεσ/κης 181/1999 συμβ.Υπερ. Α'662. Ένοχος δωροδοκίας ο αστυνομικός που δέχτηκε εδέσματα αξίας 2.000 δρχ από κρατούμενο, που μαζί του τα κατανάλωσε και σε αντάλλαγμα τον άφησε να περιφέρεται ελεύθερα στους χώρους του νοσοκομείου και να συναντάται αδιακρίτως με τρίτα πρόσωπα.

2. ΑΠ 1114,1993 Ποιν.Χρ.ΜΓ'842.Ο αναιρεσείων καταδικάστηκε για δωροδοκία, διότι υποσχέθηκε δώρα στους τελωνειακούς υπαλλήλους, για να μην διενεργηθεί έρευνα προς ανακάλυψη λαθρεμπορευμάτων.
3. ΑΠ 540/1990 ΝΟΒ 38 847. Είναι ορθή η απαλλαγή κατηγορουμένου διότι προσέφερε χαρτονομίσματα σε υπάλληλο ΚΤΕΟ , διότι πίστευε ότι η πράξη του αποτελούσε εκδήλωση καλής συμπεριφοράς.

7.2.2.3.3 τόμος 3 έτη 1996-2000 : 1 Απόφαση

1.ΕΦ.Αθηνων 10376/1996 Ποιν.Χρ.ΜΖ'115. Αιτιολογημένη καταδίκη αστυνομικού για δωροληψία και δωροδοκία, που δέχτηκε δολάρια για να διευκολύνει την έξοδο από την Ελλάδα αλλοδαπού με αεροπλάνο για τον Καναδά και έτσι επιβιβάστηκε με την βοήθεια του απαραίτητος στο αεροπλάνο με πλαστό διαβατήριο.

7.2.2.3.4.ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ : 4 Αποφάσεις

1. ΑΠ 1592/2003. Ενεργητική δωροδοκία ,235,236ΠΚ Αστυνομικά όργανα ΤΑ Θησείου δωροδοκηθήκαν από υπάλληλο ΕΥΔΑΠ υπεύθυνο αντλιοστασίου κατηγορούμενο για καλλιέργεια ινδικής κάνναβης και τους προσέφερε χρηματικό ποσό για ευνοϊκή κατάθεση.
2. ΑΠ1159/2006 Ο μηνυτής φέρεται να δωροδόκησε τον αναιρεσείοντα υπάλληλο για γεωργική επιδότηση.
3. ΑΠ 498/2013 Ενεργητική δωροδοκία 236,263^A ΠΚ Χρηματισμός Κελευστή για διευκόλυνση λαθρομεταναστών .Δεν ενδιαφέρει αν πραγματοποιήθηκε ή όχι η σκοπούμενη μέλλουσα ενέργεια .Ο κελευστής υποσχέθηκε στον αρχικελευστή με καταβολή οικονομικού οφέλους να του γνωστοποιήσει τις ημέρες, που με λιμενικό σκάφος θα είχε περιπολία για να διέλθουν τα σκάφη με τους λαθρομετανάστες.
4. ΑΠ (συμβ.)1228/2018 Ενεργητική δωροδοκία. Υπόσχεση αθέμιτου ποσού σε υπάλληλο νομικού προσώπου για προώθηση του υπό ανάθεση έργου σε εταιρεία του δωροδοκούντος και για αποκλεισμό των ανταγωνιστών.

7.2.2.3.5. Αποφάσεις ιστοσελίδας ΑΠ. : 4 Αποφάσεις

1. ΑΠ498/2013. Ενεργητική Δωροδοκία (άρθρο 236 Π.Κ.) 1. Αβάσιμοι οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' και Ε' ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως, για έλλειψη ειδικής αιτιολογίας και για εσφαλμένη εφαρμογή και ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διάταξης. 2. Ανακριτική Διείσδυση. Το δικαστήριο για να καταλήξει στην ενοχή του κατηγορουμένου λιμενικού υπαλλήλου για ενεργητική δωροδοκία, νόμιμα στηρίχθηκε στη μαρτυρική κατάθεση του ανωτέρω λιμενικού υπαλλήλου, που δεν ανήκε στο προσωπικό του ειδικού Γραφείου Εσωτερικών Υποθέσεων.
2. ΑΠ9/2010. Καταδικαστική απόφαση για ενεργητική δωροδοκία και ηθική αυτουργία σε ψευδή βεβαίωση, κατ' εξακολούθηση. Το έγκλημα της δωροδοκίας (ενεργητικής - παθητικής) στοιχειοθετείται μόνο για τις μελλοντικές ενέργειες ή παραλείψεις του δημοσίου υπαλλήλου, ενώ προκειμένου για ήδη τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη η πράξη κατέστη ανέγκλητη με το άρθρο 2 του ν. 2802/2000. Λόγοι αναίρεσης: α) Έλλειψη ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας της καταδικαστικής απόφασης.
3. ΑΠ2686/2008. Συνεκδίκαση πέντε αιτήσεων. Δωροδοκία ενεργητική και παθητική κατ' εξακολούθηση, για βεβαίωση από γεωπόνο ότι παραδόθηκαν προς χυμοποίηση εσπεριδοειδή που δικαιούνται επιδότησης από την Ε.Ε. . Στοιχεία αδικημάτων. Αιτιολογία αποφάσεως. Λόγοι αναίρεσης για έλλειψη αιτιολογίας - νόμιμης βάσης ως προς την ιδιοποίηση και τα ιδιαίτερα τεχνάσματα και μη αξιολόγηση εγγράφων. Πολιτική αγωγή. Παράσταση Δημοσίου και για ηθική βλάβη από το αδίκημα της δωροδοκίας.
4. ΑΠ2/2008 Στοιχεία ενεργητικής δωροδοκίας. Αιτιολογημένη καταδίκη για ενεργητική δωροδοκία του αναιρεσιόντος, ο οποίος έδωσε σε υπάλληλο του Γενικού Νοσοκομείου Γιαννιτσών (ΝΠΔΔ) 3.000 ευρώ προκειμένου ο τελευταίος να αναφέρει στο τμήμα εμπορίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πέλλας, ότι ο αναιρεσιών -κατηγορούμενος πώλησε στο άνω Νοσοκομείο πετρέλαιο κίνησης

και θέρμανσης υπερτιμολογημένο σε σχέση με την επικρατούσα μέση τιμή λιανικής πώλησης στην περιοχή.

7.2.3.Δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών (άρθρο 237 ΠΚ)

Για την εγκληματική πράξη του άρθρου 237 νΠΚ που αφορά δωροληψία και δωροδοκία δικαστή έχουν εκδοθεί και καταχωρηθεί στα πιο πάνω νομικά περιοδικά οι ακόλουθες δικαστικές αποφάσεις:

7.2.3.1.Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : 4 Αποφάσεις :

1. ΑΠ 120/2003 καταδίκη δικαστή για δωροδοκία για επικοινωνία με συνάδελφο του ΠΡ/Διοικ Πρωτοδικείου για θετική απόφαση.
2. Συμβ ΑΠ 570/2006 καταδίκη δικαστή δωροληψία σε συρροή με εγκληματική ενέργεια νομιμοποίησης εσόδων.
3. Συμβ.ΑΠ 1611/2007 παθητική δωροδοκία δικαστή.
4. Συμβ ΑΠ1432/2008 παθητική δωροδοκία δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων.

7.2.3.2.Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ & ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 :4 Αποφάσεις:

1. Συμβ.ΑΠ 57/2006 παθητική δωροδοκία δικαστή ΠΚ 235,236,237. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2006).
2. ΑΠ 1611/2007 ενεργητική δωροδοκία δικαστή ανακριτή συγκρότησης συμμορίας και απόπειρα εκβίασης ν ΠΚ 187παρ.3 237παρ 1,2 239 περ.β 254, 299,385 παρ1 περ γ. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
3. ΑΠ 2686/2008 παθητική δωροδοκία δικαστή ανακριτή που ζήτησε ποσό για ευνοϊκή αποφυλάκιση του συζύγου από την σύζυγο και να κοιμηθεί μαζί του ή να του φέρει γυναίκες ΠΚ235. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008).
4. ΑΠ 1646/2008 παθητική δωροδοκία δικαστή ΠΚ 237 239,385 παρ.1 που ζήτησε από τον δικηγόρο, ως μεσάζοντα ποσό, που το κατέθεσε -συρροή με απάτη και νομιμοποίηση εσόδων-. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008).

7.2.3.3.ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ: ο Αποφάσεις

Τόμος 1 έτη 1980-1990, τόμος 2 έτη 1991-1995, τόμος 3 έτη 1996-2000: καμία απόφαση δεν υπάρχει που να αφορά δωροδοκία δικαστή.

7.2.3.4. ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ : 6 Αποφάσεις

1. ΑΠ 120/2003 Εφέτης Διοικητικής Δικαιοσύνης υποσχέθηκε σε συνάδελφο του Πρόεδρο Πρωτοδικών ποσό 50.000 δρχ για να κάνει αυτή δέκτες εννέα αιτήσεις αναστολής.
2. ΑΠ(συμβ) 570/2006 Στοιχεία νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα .Συρρέει πραγματική με δωροδοκία παθητική .Δωροληψία δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και παθητική δωροδοκία δικαστή που ζήτησε χρήματα για να κρίνει δέκα γνωστές και δέκα άγνωστες υποθέσεις που του είχαν ανατεθεί υπέρ των καταθεσάντων τα χρήματα που είχαν κατατεθεί σε πέντε τραπεζικούς λογαριασμούς με σκοπό τον πορισμό εγκληματικής δραστηριότητας .Δικηγόρος παρενέβη για ενεργητική δωροδοκία εγκληματικής δραστηριότητας δυο δικηγόρων που παρενέβησαν μέσω δικαστή και πελατών ΠΚ 235,236,237.
3. ΑΠ 570/2008 Δωροδοκία δικαστή. Τακτικός ανακριτής προκειμένου να κρίνει ευνοϊκά θέμα αποφυλάκισης προσωρινά κρατούμενου απαίτησε από την σύζυγο του είτε να του καταβάλει χρηματικό ποσό ή να κοιμηθεί μαζί του είτε να φροντίσει να του προσφέρει αλλοδαπές γυναίκες
4. ΑΠ 696/2010 ΠΚ 235,236 237 παρ.1. Παθητική δωροδοκία δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων.
5. ΑΠ 235/2013 Παθητική δωροδοκία δικαστή ,237 παρ.1ΠΚ. Προστατευόμενο έννομο αγαθό η ακεραιότητα της δικαιοσύνης το κύρος της και η εμπέδωση των πολιτών για καθαρά ακέραια και αμερόληπτη απονομή της.
6. ΑΠ (συμβ.) 39/2016. Δωροδοκία ενεργητική δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα κατ' επάγγελμα .Το 237 ΠΚ τροποποιήθηκε διαδοχικά με τους ν,3849.2010, 4045.2012, 4139/2013, 4254/2014, 4528/2014, 3327/2005 και 3668/2008.

7.2.3.5.Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ: 1 Απόφαση

Παθητική και ενεργητική δωροδοκία δικαστή. Στοιχεία των ανωτέρω εγκλημάτων. Είναι υπαλλακτικώς μικτά εγκλήματα και σε περίπτωση συνδρομής περισσότερων τρόπων τέλεσης, όπως υπόσχεση του δώρου και καταβολή του ή υπόσχεση αυτού και λήψη του, το έγκλημα τελείται με την πραγμάτωση του πρώτου χρονικά τρόπου τέλεσης, οπότε αρχίζει και η παραγραφή του εγκλήματος. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Στοιχεία του εγκλήματος αυτού.

7.2.4 Εμπορία επιρροής – Μεσάζοντες (άρθρο 237Α ΠΚ) +237Β

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : αποφάσεις= 0
2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 = 0 αποφάσεις
3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ 1980-2000 αποφάσεις =0
4. ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023=0 αποφάσεις
5. Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ= 0 αποφάσεις

7.2.5. Ευνοϊκά μέτρα (άρθρο 263Α ΠΚ,

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : αποφάσεις= 0
2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 αποφάσεις =0
3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ 1980-2000 αποφάσεις =0
4. ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023 αποφάσεις =0
5. Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ αποφάσεις =0

7.2.6. Δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα (άρθρο 396

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 αποφάσεις= 0
2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 αποφάσεις=0
3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ 1980-2000 αποφάσεις =0
4. ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023 1 απόφαση ΑΠ 591/2922 Η έννοια του ιδιωτικού υπαλλήλου με το 263^Α ΠΚ.

Αρχικά εφαρμόστηκε το 237β ΠΚ αλλά με τον νΠΚ ισχύει το 396ΠΚ.
5. Αποφάσεις ιστοσελίδας ΑΠ αποφάσεις=0

7.2.7 Δωροληψία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159Α ΠΚ)

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : αποφάσεις= 0
2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 αποφάσεις= 0
3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ 1980-200 αποφάσεις 0
4. ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023

1 απόφαση: ΕΦ. Αθηνών 1568/2020 Δωροδοκία πολιτικών προσώπων. Αθώωση για δωροδοκία Βουλευτή ΠΚ 159 παρ.2 στο πλαίσιο άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου.
5. Αποφάσεις ιστοσελίδας ΑΠ αποφάσεις= 0

7.2.8 Δωροδοκία πολιτικών προσώπων (άρθρο 159Α ΠΚ)

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : αποφάσεις= 0
2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 αποφάσεις =0
3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ 1980-2000 αποφάσεις =0
4. ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023 αποφάσεις =0
5. Αποφάσεις ιστοσελίδας ΑΠ αποφάσεις =0

7.2.9 Δωροδοκία εκλογέα (άρθρο 165 ΠΚ)

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : αποφάσεις= 0
2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 αποφάσεις =0
3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ 1980-2000 αποφάσεις =0
4. ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023 αποφάσεις =0
5. Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ αποφάσεις =0

7.2.10 Αθέμιτη επιρροή σε δικαστικούς λειτουργούς (άρθρο 167Α ΠΚ)

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : αποφάσεις= 0
2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 αποφάσεις =0
3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ 1980-2000 αποφάσεις =0
4. ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023 αποφάσεις =0
5. Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ αποφάσεις =0

7.3. Ιδιότητα του παθητικά (κυρίως), αλλά και ενεργητικά δωροδοκούμενου προσώπου

Η συντριπτική πλειοψηφία των δικαστικών αποφάσεων παθητικής δωροδοκίας αφορούσε δημοσίους υπαλλήλους. Ειδικότερα οι παθητικά δωροδοκούμενοι βάσει αποφάσεων δικαστηρίων που αναφέρονται στο παράρτημα της εργασίας και ανά νομικό περιοδικό την ακόλουθη ιδιότητα :

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 : Αστυνομικού περιπτώσεις 9, κελευστή 1, καθηγητή εκπαίδευσης 2, υπαλλήλου Εφορίας- ΣΔΟΕ 4, πλοηγού λιμένος 1, ιατρού ΝΠΔΔ 6, μηχανικού πολεοδομίας 4, δασικού υπαλλήλου 2, υπαλλήλου συγκοινωνιών 3, υπαλλήλου υπ. Δικαιοσύνης(σωφρονιστικά καταστήματα) 1, υπαλλήλου κτηνιατρικής διεύθυνσης 1, νομαρχιακού υπαλλήλου 1, τελωνειακού 1, υπαλλήλου ταμείου ΝΠΔΔ 1, δικαστή 4,

2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 :

Αστυνομικού περιπτώσεις 6, κελουστή 1, καθηγητή εκπαίδευσης 1, υπαλλήλου Εφορίας- ΣΔΟΕ 7, , ιατρού ΝΠΔΔ 3, μηχανικού πολεοδομίας 2, γεωπόνου- δασικού υπαλλήλου 2, υπαλλήλου συγκοινωνιών 2, υπαλλήλου κτηνιατρικής διεύθυνσης 1, νομαρχιακού υπαλλήλου 1, δημοτικού υπαλλήλου 2, υπαλλήλου εργασίας 1, τελωνειακού 1, υπαλλήλου ταμείου ΝΠΔΔ, δικαστή 5,

3.ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

3.1 τόμος 1 έτη 1980-1990

Αστυνομικού περιπτώσεις 2, κελουστή 1, υπαλλήλου Εφορίας- ΣΔΟΕ 11, πλοηγού λιμένος 1, ιατρού ΝΠΔΔ 2, μηχανικού πολεοδομίας 3, υπάλληλοι ΙΚΑ- ΤΕΒΕ 2, υπαλλήλου συγκοινωνιών 3, υπαλλήλου υπ. Δικαιοσύνης 1, Λιμενοφύλακα 1, Δημοτικού υπαλλήλου 1, υπαλλήλου ΟΑΕΔ, TAX.TAM, ΟΤΕ, ΝΠΔΔ 3.

3.2 τόμος 2 έτη 1991-1995

Αστυνομικού περιπτώσεις 2, υπαλλήλου Εφορίας- ΣΔΟΕ 1, ιατρού ΝΠΔΔ 1, υπαλλήλου συγκοινωνιών 2, τελωνειακού 2, υπαλλήλου ταμείου ΝΠΔΔ 1.

3.2 τόμος 13 έτη 1996-2000

Αστυνομικού περιπτώσεις 3, υπαλλήλου Εφορίας- ΣΔΟΕ 1, ιατρού ΝΠΔΔ 1, υπαλλήλου συγκοινωνιών 1, υπαλλήλου ΙΚΑ 1.

4.ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Αστυνομικού περιπτώσεις 9, κελουστή 1, καθηγητή εκπαίδευσης ΑΕΙ 3, υπαλλήλου Εφορίας- ΣΔΟΕ 7, πλοηγού λιμένος 1, ιατρού ΝΠΔΔ 9, μηχανικού πολεοδομίας 4, υπαλλήλου συγκοινωνιών 5, υπαλλήλου υπ. Δικαιοσύνης(σωφρονιστικά καταστήματα) 1, νομαρχιακού υπαλλήλου 1, τελωνειακού 1, υπαλλήλου επιθεώρησης εργασίας 1, υπαλλήλου υπ. Γεωργίας -γεωπόνος 3, υπαλλήλου ταμείου ΝΠΔΔ 1, δικαστή 5, Βουλευτή 1, Μουφτή 1.

5.Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ

Αστυνομικού περιπτώσεις 2, κελουστή -λιμενικού 1, καθηγητή εκπαίδευσης 2, υπαλλήλου Εφορίας- ΣΔΟΕ 2, , ιατρού ΝΠΔΔ 1, μηχανικού πολεοδομίας 1, , νομαρχιακού υπαλλήλου 2, τελωνειακού 1, , δικαστή 1,

7.4 Τρόπος ή μέσον υλοποίησης της διαφθοράς

Βασικό μέσο υλοποίησης της δωροληψίας ήταν η απαίτηση χρηματικού ποσού. Η συντριπτική πλειοψηφία των δικαστικών αποφάσεων παθητικής δωροδοκίας αφορούσε δημοσίους υπαλλήλους. Ειδικότερα οι παθητικά δωροδοκούμενοι βάσει αποφάσεων δικαστηρίων που αναφέρονται στο παράρτημα της εργασίας και ανά νομικό περιοδικό απαίτησαν από τους ωφελούμενους εκτός από χρήματα και τα ακόλουθα:

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 :

Όλοι οι καταδικασθέντες με τις αναφερόμενες στο νομικό αυτό περιοδικό για παθητική και ενεργητική δωροδοκία δημόσιοι υπάλληλοι ,και δικαστές έλαβαν ως αντάλλαγμα μόνο χρήματα. Υπήρξε και καταδίκη για παθητική δωροδοκία με την ΑΠ 655/2017 απόφαση Δήμαρχου που απαίτησε χρήματα για τον εαυτό του για ενεργεία ή παράλειψη αναγομένη στα καθήκοντα του. και συμβ ΑΠ 637/1999 και Συμβ ΑΠ1637/1999 κατά συνήθεια απόπειρα εκβίασης και κατ' επάγγελμα δωροληψία αντιδημάρχου – δικηγόρου που απαίτησε και έλαβε χρηματικά ποσά από επιχειρηματία κέντρου διασκέδασης προκειμένου να μην σφραγιστεί το κατάστημα

2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 :

Όλοι οι καταδικασθέντες με τις αναφερόμενες στο νομικό αυτό περιοδικό για παθητική και ενεργητική δωροδοκία δημόσιοι υπάλληλοι ,και δικαστές έλαβαν ως αντάλλαγμα μόνο χρήματα. Υπήρξε και καταδίκη για παθητική δωροδοκία με την ΑΠ 570/2008 απόφαση Δικαστή –ανακριτή που απαίτησε χρήματα από την σύζυγο φυλακισμένου αλλά και να κοιμηθεί μαζί του ή να του φέρει γυναίκες για ευνοϊκή αποφυλακίσει και ΑΠ 1668/2008 ενεργητική δωροδοκία αστυνομικού με παροχή ποτών και συντροφιά γυναικών.

3.ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

3.1 τόμος 1 έτη 1980-1990

3.2 τόμος 2 έτη 1991-1995

3.3 τόμος 3 έτη 1996-2000

Όλοι οι καταδικασθέντες με τις αναφερόμενες στο νομικό αυτό περιοδικό για παθητική και ενεργητική δωροδοκία δημόσιοι υπάλληλοι , έλαβαν ως αντάλλαγμα μόνο χρήματα.

4.ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023

Όλοι οι καταδικασθέντες με τις αναφερόμενες στο νομικό αυτό περιοδικό για παθητική και ενεργητική δωροδοκία δημόσιοι υπάλληλοι ,και δικαστές έλαβαν ως αντάλλαγμα μόνο χρήματα. Υπήρξε και καταδίκη για παθητική δωροδοκία με την ΑΠ 570/2008 απόφαση Δικαστή –ανακριτή που απαίτησε χρήματα από την σύζυγο φυλακισμένου αλλά και να κοιμηθεί μαζί του ή να του φέρει γυναίκες.

5.Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ

Όλοι οι καταδικασθέντες ,έλαβαν ως αντάλλαγμα μόνο χρήματα.

7.5 Συρροή βασικών πράξεων διαφθοράς της δωροληψίας – δωροδοκίας, με άλλες εγκληματικές πράξεις

Από τον έλεγχο των δικασθεισών εκδοθεισών αποφάσεων προέκυψε, ότι σε πολλές περιπτώσεις υπήρξε κυρίως ως τρόπος υλοποίησης της πράξης διαφθοράς πχ παθητικής δωροληψίας σύνδεση της με άλλες σχετικές εγκληματικές πράξεις . Ειδικότερα:

1.Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 :

1. Συμβ ΑΠ1637/1999 κατά συνήθεια απόπειρα εκβίασης και κατ' επάγγελμα δωροληψία αντιδημάρχου – δικηγόρου που απαίτησε και έλαβε χρηματικά ποσά από επιχειρηματία κέντρου διασκέδασης προκειμένου να μην σφραγιστεί το κατάστημα .
2. ΑΠ συμβ 19/1998 συρροή αληθινή με απάτη ,απιστία περί την υπηρεσία και δωροδοκία : Τραπεζικός υπάλληλος με ιδιαίτερα τεχνάσματα σε βάρος τράπεζας και πελάτη της νόθευσε τραπ. Λογαριασμό.
3. ΑΠ 2365/2005 παθητική δωροδοκία αστυνομικού για παράβαση καθήκοντος.
4. ΑΠ 660/2006 παθητική δωροδοκία και απάτη από υπάλληλο για τετελεσμένη ενέργεια.
5. Συμβ ΑΠ 570/2006 καταδίκη δικαστή δωροληψία σε συρροή με εγκληματική ενέργεια νομιμοποίησης εσόδων.
6. ΑΠ 1523/2007 ενεργητική δωροδοκία από δικηγόρο που είχε αναλάβει την έκδοση άδειας εργασίας αλλοδαπών, που κατέβαλλε χρήματα σε προϊστάμενο της νομαρχίας για έκδοση άδειας χωρίς νόμιμες προϋποθέσεις.

7. Συμβ ΑΠ1432/2008 παθητική δωροδοκία δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων
8. ΑΠ 49/2014 καταδίκη εφοριακού για παθητική δωροδοκία και εκβίαση.
9. Τρ.Εφ. κακουργημάτων Αθηνών 2109,2291,2565,2738/2020 νομιμοποίηση εσόδων με βασικό έγκλημα κατ εξακολούθηση παθητική δωροδοκία.
10. ΑΠ 1448/2011 μεταξύ παθητικής δωροδοκίας και παράβασης του νόμου περί μεσαζόντων υφίσταται αληθής συρροή.

2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 :

1. ΑΠ 2265/2002 ορθή καταδίκη για ψευδή βεβαίωση και παθητική δωροδοκία, τελωνειακός υπάλληλος του προμαχώνα βεβαίωσε ψευδώς, ότι επιχειρηματίας εξήγαγε εμπορεύματα με αλύμαντο σφραγίδων, που είχε θέσει υπάλληλος άλλου τελωνείου, σε εμπορεύματα, που διοχετεύτηκαν στην αγορά χωρίς να καταβληθούν αναλογούντα τέλη και δασμοί, δεχόμενος χάριν και της ψευδούς βεβαίωσης παθητική δωροδοκία. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2002).
2. ΑΠ 1268/2003 εφοριακός διαπίστωσε φορολογικές παραβάσεις και ζήτησε χρηματικό ποσό για να παραλείψει τη βεβαίωση των παραβάσεων. Παραπομπή για παράβαση καθήκοντος και παθητική δωροδοκία και ψευδή βεβαίωση. Ο μηνυτής τηρούσε επιχείρηση επισκευής ψυγείων αυτοκινήτων στον Βόλο και ο εφοριακός πήγε στο κεντρικό κατάστημα ,αλλά βιβλία ΚΒΣ ήσαν στο υποκατάστημα και ζήτησε ποσό για να μην βεβαιώσει την παράβαση.(Ποιν ΛΟΓΟΣ 2003).
3. ΑΠ 1611/2007 ενεργητική δωροδοκία δικαστή ανακριτή συγκρότησης συμμορίας και απόπειρα εκβίασης ν ΠΚ 187παρ.3 237παρ 1,2 239 περ.β 254, 299,385 παρ1 περ γ. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007).
4. Συμβ ΑΠ 1432/2008απατη, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα (παθητική δωροδοκία) ΠΚ 187παρ.3,259,263^A 375 αρ.1 .(Ποιν ΛΟΓΟΣ 2008).
5. ΑΠ 49/2014 καταδίκη εφοριακού για παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης. Ο εφοριακός ελεγκτής σε ΠΕΚ (Περιφερειακό Ελεγκτικό Κέντρο)για φορολογική παράβαση θα επέβαλλε υπέρογκο πρόστιμο σε επιχειρηματία που έτσι φοβήθηκε άρθρα 235,385ΠΚ (Ποιν ΛΟΓΟΣ 20014).

6. ΑΠ 49/2014 καταδίκη εφοριακού για παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης. Ο εφοριακός ελεγκτής σε ΠΕΚ (Περιφερειακό Ελεγκτικό Κέντρο)για φορολογική παράβαση θα επέβαλλε υπέρογκο πρόστιμο σε επιχειρηματία που έτσι φοβήθηκε άρθρα 235,385ΠΚ. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2014).
7. ΑΠ 1302/2022 άρθρα 235 παρ ,2, 385 παρ.1, καταδίκη σε παθητική δωροδοκία από υπαλλήλους υπουργείου σε συνδυασμό με πράξη εκβίασης κακουργηματικά σε βάρος της επιχείρησης του παθόντος με την απειλή μη επίτευξης επιδότησης .Υπαρξη συναυτουργίας .Πλημμεληματική η πράξη που τελέστηκε υπό τις διατάξεις του πΠΚ σύμφωνα με την αρχή της αναδρομικότητας του επιεικέστερου ΠΚ. Εσφαλμένη ερμηνεία διατάξεων ΠΚ. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2022).
8. ΑΠ 917/2020 Η διάταξη του άρθρου 285 παρ1 ν.ΠΚ συντρέχει με παθητική δωροδοκία . Αντιδήμαρχος οικονομικών με την κατηγορία της παθητικής δωροδοκίας πλημμεληματικής εκβίασης 385ΠΚ έλαβε ποσό με προσημειωμένα χαρτονομίσματα από αγοραστή κουζίνας που δεν είχε άδεια λειτουργίας .(Ποιν ΛΟΓΟΣ 2020).

3.ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

3.1 τόμος 1 έτη 1980-1990

1. ΑΠ συμβ. 915/1984 (ΠΟΙΝ.ΧΡ ΛΕ 119): αιτιολογημένη καταδίκη προϊσταμένου διεύθυνσης τεχνικών υπηρεσιών, που για ψεύτικη βεβαίωση σε βαθμό κακουργήματος και δωροληψία κατ' εξακολούθηση, που αφενός βεβαίωσε ψευδώς την κατεδάφιση αυθαίρετης κατασκευής που οδήγησε σε αθώωση και αφετέρου ζήτησε και έλαβε δώρα για μελλοντική συμπεριφορά, που αντιβαίνει στα καθήκοντα του .
2. ΑΠ 648/1986 (Ποιν.Χρ. ΛΣΤ'715.): Η δωροδοκία είναι ανεξάρτητο και αυτοτελές έγκλημα από την απάτη.
3. ΑΠ14/1980 (Ποιν.Χρ. Λ'444.): Αιτιολογημένη απαλλαγή υπαλλήλων εισαγγελίας για απάτη και δωροδοκία σε σχέση με την εξαφάνιση δικογραφίας και έκδοση ευνοϊκής απόφασης.
4. ΑΠ 929/1987 συμβ.(Ποιν.Χρ.ΛΖ'780): Η παθητική δωροδοκία συρρέει πραγματικά με την ψευδή βεβαίωση.

5. ΑΠ 1003/1987 συμβ. (Ποιν. Χρ.ΛΖ818):. Είναι ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για παραπομπή για πλαστογραφία με χρήση σε βαθμό κακουργήματος ,και ψευδή βεβαίωση σε βαθμό κακουργήματος και δωροδοκία κατ' εξακολούθηση των εισαγόντων αυτοκίνητα από το εξωτερικό και εκδωσάντων πλαστά πιστοποιητικά ΟΔΔΥ, ότι δήθεν τα αυτοκίνητα προήρχοντο από τα αζήτητα της Δ/σης συγκοινωνιών και δωροδόκησαν υπάλληλο της Δ/σης συγκοινωνιών να εκδώσει άδειες κυκλοφορίας των αυτοκινήτων αυτών.
6. ΑΠ 149/1981 (Ποιν Χρ. ΛΑ'637): .Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για παθητική δωροδοκία και παράβαση απορρήτου του ανακοινώσαντος τα θέματα των Πανελληνίων εξετάσεων Λυκείου και δωροδοκία εκείνου που προσέφερε τα χρήματα.
7. ΑΠ 382/1987 συμβ. (Ποιν.Χρ. ΛΖ'435): . Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία και απλή συνέργεια σε πλαστογραφία υπαλλήλου Ταχ. Ταμιευτηρίου που βοήθησε με τις συμβουλές του και οδηγίες στην τέλεση πλαστογραφίας με σκοπό την παραπλάνηση των αρμοδίων οργάνων του Ταχ. Ταμιευτηρίου και έλαβε χρηματικό ποσό ως δώρο.

3.2 τόμος 2 έτη 1991-1995

ΑΠ1334//1992 Υπερ.Β'1424. Μεταξύ της παράβασης καθήκοντος άρθρο 259ΠΚ και της δωροληψίας συνίσταται πραγματική συρροή. Αντίθετη η άποψη της μειοψηφίας.

3.3 τόμος 3 έτη 1996-2000

1. ΑΠσυμβ 19/1998 (Ποιν.Χρ.ΜΗ(1998) 662):. Τα εγκλήματα της απιστίας περί την υπηρεσία ,της παθητικής δωροδοκίας και της άπατης συρρέουν αληθώς γιατί είναι αυτοτελή και ανεξάρτητα μεταξύ των.
2. ΑΠ 1358/1995 (Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'537):. Πλήρης η αιτιολογία καταδικαστικής απόφασης για δωροδοκία και ψευδή βεβαίωση υπαλλήλων γραφείου συγκοινωνιών Νομαρχίας Πρεβέζης που δέχτηκαν από εκπαιδύτρια οδηγών μεσολάβηση καταβολής από τους υποψηφίους οδηγούς χρηματικό ποσό για σύνταξη ψευδούς βεβαίωσης υποψηφίων οδηγών αυτοκινήτων για να κριθούν ικανοί στις θεωρητικές και πρακτικές εξετάσεις για την απόκτηση άδειας οδηγού αυτοκινήτου.

4.ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ1999-2023

1. ΑΠ(συμβ) 570/2006 Στοιχεία νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα .Συρρέει πραγματικά με δωροδοκία παθητική .Δωροληψία δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και παθητική δωροδοκία δικαστή που ζήτησε χρήματα για να κρίνει δέκα γνωστές και δέκα άγνωστες υποθέσεις που του είχαν ανατεθεί υπέρ των καταθεσάντων τα χρήματα που είχαν κατατεθεί σε πέντε τραπεζικούς λογαριασμούς με σκοπό τον πορισμό εγκληματικής δραστηριότητας .Δικηγόρος παρενέβη για ενεργητική δωροδοκία εγκληματικής δραστηριότητας δυο δικηγόρων που παρενέβησαν μέσω δικαστή και πελατών ΠΚ 235,236,237.
2. ΑΠ 1104/2013 Παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης. Δράστης υπάλληλος τμήματος θορύβου υπουργείου περιβάλλοντος. Ο εξαναγκασμός γίνεται με σωματική βία ή με απειλή . Απόπειρα εκβίασης έλαβε από συνιδιοκτήτρια κέντρου διασκέδασης για καταγγελία αγνώστων πολιτών για ηχορύπανση ,απείλησαν οι υπάλληλοι για ελέγχους θορύβου και ανάκληση άδειας λειτουργίας.
3. ΑΠ (συμβ.) 39/2016. Δωροδοκία ενεργητική δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα κατ' επάγγελμα .Το 237 ΠΚ τροποποιήθηκε διαδοχικά με τους ν,3849.2010,4045.2012,4139/2013,4254/2014 4528/2014 3327/2005 και 3668/2008.

5.Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ

1. ΑΠ949/2018. Ενεργητική και παθητική δωροδοκία. Ψευδής βεβαίωση. Δύο αναιρέσεις. Η πρώτη αναίρεση που αφορά ενεργητική δωροδοκία γίνεται δεκτή για έλλειψη παντελούς αιτιολογίας ως προς την καταδίκη του αναιρεσείοντος. Η δεύτερη αναίρεση που αφορά παθητική δωροδοκία και ψευδή βεβαίωση και έχει λόγους από το 510 παρ. 1 στοιχ. Δ', Ε' και Α' του Κ.Ποιν.Δ. απορρίπτεται, επιβάλλονται στον αναιρεσείοντα τα έξοδα

και καταδικάζεται και στη δικαστική δαπάνη της παραστάσης πολιτικώς ενάγουσας.

2. ΑΠ 1143/2017. Απόπειρα παθητικής δωροδοκίας και εκβίασης κατά συρροή. Λόγοι αναίρεσης: Απόλυτη ακυρότητα, έλλειψη νόμιμης βάσης και υπέρβαση εξουσίας. Απορρίπτει την αναίρεση και επιβάλλει στον αναιρεσείοντα τα έξοδα της ποινικής διαδικασίας.
3. ΑΠ 125/2013. Ηθική Αυτουργία σε ψευδή βεβαίωση σε βάρος Δημοσίου (ν. 1608/1950), κατ' εξακολούθηση και παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση. Αβάσιμοι οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ και Ε ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως, για έλλειψη ειδικής αιτιολογίας και για εσφαλμένη εφαρμογή και ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διάταξης.
4. ΑΠ 417/2013. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη αγρονόμου για παθητική δωροδοκία και ψευδή βεβαίωση. Ν.Δ. 3030/1954 «περί Αγροφυλακής» και σχετικές αποφάσεις Νομαρχιακού Συμβουλίου Δυτ. Αττικής. Ορθή κρίση ότι ο αγρονόμος ήταν αρμόδιος να χορηγήσει βεβαίωση για τη νομιμοποίηση γεωτρήσεως. Επαρκής προσδιορισμός ταυτότητας εγγράφων. Όχι απόλυτη ακυρότητα. Απόρριψη αιτήσεως αναίρεσης .
5. ΑΠ 4/2010. Ψευδής βεβαίωση κατά συρροή - Παθητική δωροδοκία κατά συρροή. Έννοια όρων. Αίτηση αναιρέσεως και πρόσθετοι λόγοι. Απόλυτη ακυρότητα. Έλλειψη αιτιολογίας. Εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστική ποινικής διατάξεως. Έννοια υπαλλήλου για την εφαρμογή των διατάξεων 235 και 242 ΠΚ κατ' άρθρο 13 και του νεότερου 263Α' ΠΚ. Απορρίπτει αίτηση αναίρεσης και πρόσθετους λόγους.
6. ΑΠ 925/2009. Παράβαση καθήκοντος (259 ΠΚ) Β. Παθητική Δωροδοκία (235 ΠΚ). 1. Απορριπτέοι ως αβάσιμοι κατ' ουσία οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' και Ε' του ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως. Η πρώτη αναιρεσείουσα ορθά καταδικάστηκε για παθητική δωροδοκία, γιατί, κατά τις παραδοχές, ζήτησε με τη μεσολάβηση τρίτου για τον εαυτό της ωφελήματα και κατά τη συζήτηση του συμβιβασμού των φορολογικών υποθέσεων του πολιτικώς ενάγοντος

φορολογουμένου, δέχθηκε πρόταση της συζύγου του άνω φορολογουμένου να της καταβάλει το αιτηθέν ποσό

7. ΑΠ 1627/2009. Πράξεις: Α) Μαστροπεία κατά συρροή (11 περιπτώσεις) και κατ' επάγγελμα. και ενεργητική δωροδοκία κατά συρροή (2ου κατηγορουμένου). Μαστροπείας έννοια (ΑΠ 561/ 2008). Β) Ενεργητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση και συρροή. Έννοια. Γ) Παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση - Έννοια (ΑΠ 2/2008). Δ) Ψευδής βεβαίωση κατ' εξακολούθηση. Ε) Παράβαση καθήκοντος Δημάρχου, κατ' εξακολούθηση. - Έννοια. 1) Αβάσιμοι ουσία οι από το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ. Δ και Ε του ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως για έλλειψη ειδικής αιτιολογίας.
8. ΑΠ 1668/2008. Μαστροπεία κατ' επάγγελμα. Άμεση συνέργεια. Ενεργητική και παθητική δωροδοκία. Αναίρεση καταδικαστικής αποφάσεως με την επίκληση των λόγων της ελλείψεως ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας και εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής ουσιαστικών ποινικών διατάξεων. Επάρκεια αιτιολογίας. Απορρίπτει αναιρέσεις.
9. ΑΠ 1824/2008. Παθητική δωροδοκία. Απόπειρα εκβίασης. Ψευδής βεβαίωση από κοινού. Αναίρεται για έλλειψη αιτιολογίας και εκ πλαγίου παράβαση, διότι δεν αναφέρονται πραγματικά περιστατικά από τα οποία θα προκύπτει γιατί το Δικαστήριο δεν πείσθηκε για την ενοχή των κατηγορουμένων. Αναφορικά δε με την ψευδή βεβαίωση, ενώ δέχεται ότι τον έλεγχο έκανε μόνον η πρώτη κατηγορουμένη, στη συνέχεια δέχεται ότι είναι «συνήθης πρακτική» να υπογράφει την έκθεση επιθεώρησης και δεύτερος υπάλληλος, ο οποίος φυσικά δεν διενήργησε έλεγχο.

7.6 Σχέση δωροδοκίας με ΟΕ

1. Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 :

1. ΑΠ 1556/2009 καταδίκη για συμμορία για πλημμεληματική μαστροπεία και συνέργεια και παθητική δωροδοκία αστυνομικών που ελάμβαναν δώρα για προστασία του καταστήματος

2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 :

1. ΑΠ 1611/2007 ενεργητική δωροδοκία δικαστή ανακριτή συγκρότησης συμμορίας και απόπειρα εκβίασης ν ΠΚ 187παρ.3 237παρ 1,2 239 περ.β 254, 299,385 παρ1 περ γ Ποιν ΛΟΓΟΣ 2007

3.ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ1980-2000 αποφάσεις =0

4.ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023

5. Αποφάσεις ιστοσελίδας ΑΠ

1.ΑΠ1556/2009.Απορρίπτεται η αίτηση αναίρεσης της Α' αναιρεσεύουσας ως ανυποστήρικτη, λόγω μη παράστασης αυτής, νόμιμα και εμπρόθεσμα κλητευθείσας. Μαστροπεία από κοινού κατά συρροή και κατ' επάγγελμα. Άμεση συνέργεια σε μαστροπεία. Συμμορία. Υπόθαλψη εγκληματία. Ενεργητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση και συρροή. Παθητική δωροδοκία. Αβάσιμοι ουσία οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ και Ε ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως για έλλειψη ειδικής αιτιολογίας και για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστικών ποινικών διατάξεων.

7.7 Ερμηνευτικές προσεγγίσεις της νομολογίας στα κείμενα του ποινικού νόμου

1.Ποινική δικαιοσύνη 1998- 2022 :

1. ΑΠ 1382/2001 δεν απαιτείται η πραγματοποίηση της λήψης χρημάτων δωροδοκίας.
2. ΑΠ 1694/2002 ευρεία πράξη εκτός κύκλου καθηκόντων Δ. υπαλλήλου δεν συνιστά δωροδοκία.
3. ΑΠ 1050/2002 στοιχεία παθητικής δωροδοκίας ;το έγκλημα τελείται με την προσφορά.
4. ΑΠ1421/ 2002 δωροδοκία για νόμιμη πράξη.
5. Συμβ.Εφ.Αθηνων 1485/2002 δωροδοκία παράνομων πράξεων κατ' εξακολούθηση.
6. ΑΠ 1348/2003 διεύρυνση νέας διάταξης 235ΠΚ για υπαλλήλους ΕΕ με ν.2802/2000.

7. ΑΠ 811/2004 το εφετείο τιμώρησε για μελλοντικές ενέργειες και απάλλαξε για τετελεσμένες.
8. ΑΠ 1638/2005 αναίρεση για ασάφεια αν η καταδίκη αφορούσε τετελεσμένη ή μέλλουσα υπηρεσιακή ενέργεια.
9. ΑΠ 1076/2006 αναίρεση λόγω έλλειψης Αιτιολογίας .
10. ΑΠ 1159/2006 αναιτιολόγητη καταδίκη λόγω μη αναφοράς αν ανήκε στο υπηρεσιακό του καθήκον η απαίτηση χρημ, ποσού.
11. ΑΠ 675/2007 παθητική δωροδοκία : ανέφικτος ο αναιρετικός έλεγχος λόγω αντιφάσεων για αρμοδιότητες του κατηγορουμένου και για το αν η πράξη ανήκε στα υπηρεσιακά του καθήκοντα οπότε αν όχι ,δεν καταλαμβάνεται από το 235ΠΚ.
12. Διάταξη 117/2013 εισ. εφετών Αθηνών: απορρίπτει προσφυγή αστυνομικού κατηγορουμένου για παθητική δωροδοκία.
13. Αποφ. τριμ. Εφετείου Αθηνών 4600/2014 κηρύσσεται αθώος ιατρός κατηγορούμενος για παθητική δωροδοκία διότι δεν υπάγεται στην έννοια του υπαλλήλου.
- Συνβ. πλμ Αθηνών 1463/2016 το γεγονός, ότι ο δωρεοδότης δεν αποκομίζει αλλά δίνει δώρο δεν αποκλείει την ενεργητική δωροδοκία.
- ΑΠ 655/2017 παθητική δωροδοκία: δήμαρχος ζητά για τον εαυτό του από πρόσωπο χρηματικά οφέλη για ενέργεια ή παράλειψη που ανάγεται στα καθήκοντα του.
- Συμβ. Πλημ/κων Βόλου 282/2018 νομιμοποίηση εσόδων υπάρχει μόνον στην παθητική δωροδοκία αποκλειόμενης της ενεργητικής δωροδοκίας.
14. Γνώμη Εισ. ΑΠ 14/2020 μπορεί να γίνει χρήση ηχογραφημένης συνομιλίας .

2. Ποινικός Λόγος ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ 2002- 2022 :

1. ΑΠ730 /2022 αναγκαία στοιχεία για στοιχειοθέτηση παθητικής δωροδοκίας και ενεργητικής άμεσα ή με μεσολάβηση τρίτου. Ποιν ΛΟΓΟΣ 2022
2. ΑΠ 107/2021 Έννοια επιεικέστερου νόμου, που είναι όταν προβλέπει μικρότερη στερητική της ελευθερίας ποινή. Η νέα διάταξη του αρθ. 235ΠΚ , ενώ δεν

- διαφέρει, ως προς τα απαιτούμενα διάπραξης στοιχεία είναι ευμενέστερη, ως προς την απαιτούμενη ποινή που ίσχυε πριν και κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης με τους ν.4254/2014, και ν.4258/2014. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2021).
3. ΑΠ 130/2011 Η Ενεργητική δωροδοκία 235,236 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 ν2802/2000 και για την τέλεση ενεργητικής δωροδοκίας αιτείται υπόσχεση ή παροχή σε υπάλληλο αρθ.13ΠΚ και 263^α ΠΚ οποιασδήποτε φύσης ωφέλεια, που αφορά μελλοντική υπόσχεση ,παροχή ή παράλειψη, ενώ για ήδη τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη υπαλλήλου κατέστη ανέγκλητη μετά τον ν2802/2000 (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2011).
 4. ΑΠ 1448/2011 μεταξύ εγκλημάτων παθητικής δωροδοκίας και παράβασης νομού περί μεσαζόντων υπάρχει αληθής συρροή.(Ποιν ΛΟΓΟΣ 2011).
 5. ΑΠ730 /2022 αναγκαία στοιχεία για στοιχειοθέτηση παθητικής δωροδοκίας και ενεργητικής άμεσα ή με μεσολάβηση τρίτου. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2022).
 6. ΑΠ 107/2021 Έννοια επιεικέστερου νόμου, που είναι όταν προβλέπει μικρότερη στερητική της ελευθερίας ποινή. Η νέα διάταξη του αρθ. 235ΠΚ , ενώ δεν διαφέρει, ως προς τα απαιτούμενα διάπραξης στοιχεία είναι ευμενέστερη, ως προς την απαιτούμενη ποινή που ίσχυε πριν και κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης με τους ν.4254/2014, και ν.4258/2014. (Ποιν ΛΟΓΟΣ 2021).

3.ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

τόμος 1 έτη 1980-1990

1. ΑΠ 834/1981 συμβ Ο ισχύων ΠΚ θεωρεί ενεργητική δωροδοκία την τελούμενη από οποιοδήποτε πολίτη αυτοτελή από την παθητική δωροδοκία την τελούμενη από υπάλληλο, χωρίς να θεωρεί την πρώτη ως συμμετοχή στο έγκλημα του δευτέρου (Ποιν ΧΡ. ΛΒ 120).
2. ΕΦ.Πειρ 159/1982 Η διάταξη του άρθρου 1 ν δ 1234 /1972 κατάργησε την διάκριση της δωροδοκίας χάριν νομίμων πράξεων και εκείνης χάριν παρανόμων. Με το αρθ.1νδ.1234/1972 αποτελεί γνήσιο έγκλημα περί την υπηρεσία, που μπορεί να διαπραχτεί μόνο από υπάλληλο αρθ.13 πκ σε συνδ αρθρ .263^Α ΠΚ. (Π.Χρ. ΛΒ΄ 947).

3. ΑΠ 1523/1982 συμβ. Σύμφωνα με το άρθρο 263^α υπάλληλος θεωρείται, πέραν των αναφερόμενων στο άρθρο 13ΠΚ και ο υπηρετών μόνιμα ή προσκαίρως υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς κοινής ωφέλειας ανήκοντος στο κράτος, Δήμο ή κοινότητα ή ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ
4. ΟΛ ΑΠ 1179 /1986 Επί δωροδοκίας το προσβαλλόμενο αγαθό αφορά την διαφύλαξη του κύρους των δημοσίων υπηρεσιών και εμπέδωση της εμπιστοσύνης των πολιτών για την άψογη καθαρή και αμερόληπτη λειτουργία τους (Π.Χρ ΛΣΤ 1008).
5. ΑΠ444/1986 Το έγκλημα της παθητικής δωροδοκίας που προβλέπεται από την διάταξη αρθ.235 όπως τροπ.με ν.δ.1234/1972 προϋποθέτει ότι η ενέργεια ή παράλειψη για την οποία ο υπάλληλος απαιτεί ή δέχεται δώρα περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας αυτού και ανάγεται στα καθήκοντα του που είτε διαγράφονται στον νόμο είτε ανατίθενται με υπηρεσιακούς κανονισμούς ,διαταγές ή οδηγίες είτε προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας συναρτώμενα με αυτήν.

τόμος 2 έτη 1991-1995

1. ΑΠ 856/1990 (Ποιν.Χρ ΜΑ214):. Τα καθήκοντα του υπαλλήλου διαγράφονται από τον νόμο ή ανατέθηκαν από τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή τις διαταγές ή τις οδηγίες των προϊσταμένων του εξαιτίας της υπηρεσιακής του σχέσης ή προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας του.
2. ΑΠ 972/1993 (Ποιν.Χρ.ΜΓ'706):. Σημασία έχει αν η και με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου δραστηριότητα υπαλλήλου που του ανατέθηκε εμπίπτει στους γενικότερους σκοπούς που επιδιώκονται από το Κράτος ,τους Δήμους ,τις κοινότητες ή το ΝΠΔΔ.
3. ΑΠ 121/1990 (Ποιν.Χρ.Μ'976).. Αν η πράξη ή παράλειψη του υπαλλήλου είναι αντίθετη προς τα καθήκοντα του ,που του έχουν ανατεθεί από τον νόμο , ή τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή και υπηρεσιακές οδηγίες και διαταγές των προϊσταμένων του, τότε έχει τελέσει το έγκλημα της δωροληψίας, δια πράξεως ή παραλείψεως, που αντίκειται στα καθήκοντα του , αν δε όχι τότε έχει τελέσει το έγκλημα αυτό δια παραλείψεως, που ανάγεται στην υπηρεσία του.

4. ΑΠ 1195/1994 (Ποιν.Χρ. ΜΔ'991):. Πράξεις που βρίσκονται έξω των καθηκόντων ή της υπηρεσίας του υπαλλήλου και είναι ξένες προς αυτά δεν συνιστούν δωροδοκία έστω και αν ο υπάλληλος τις επιχειρεί με την ευκαιρία της υπηρεσίας του.
5. ΑΠ 1778/1993(ΟΛ) (Ποιν.Χρ.ΜΔ'167): .Για την στοιχειοθέτηση της δωροδοκίας, θα πρέπει τα δώρα ή ανταλλάγματα, που δεν αρμόζουν σε αυτόν να δίδοντα ή και να υπάρχει υπόσχεση αυτών ,για μελλοντική ή τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου χωρίς να ενδιαφέρει αν πραγματοποιήθηκε ή όχι η μέλλουσα ενέργεια ή αυτός σκοπούσε σπουδαίως να εκτελέσει την εν λόγω ενέργεια.

τόμος 3 έτη 1996-2000

1. ΑΠ 953/1995 (Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'28), και ΑΠ 1098/11995(Ποιν.Χρ.ΜΣΤ'235):.Απο την διάταξη του 235ΠΚ προκύπτει, ότι για το έγκλημα της δωροληψίας εκείνος που απαιτεί δέχεται ή προσφέρεται να δεχτεί δώρα ή άλλα ανταλλάγματα πρέπει να είναι υπάλληλος, κατά την έννοια άρθρου 13^ΑΠΚ. Πρέπει τα δώρα να μην προσήκουν σε αυτόν και να δίδοντα ή να υπάρχει απλή υπόσχεση δόσεως τους για μελλοντική ή τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη , η οποία είναι νόμιμη και περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας του και να ανάγεται στην υπηρεσία του ή να αντίκειται στα καθήκοντα του ,τα οποία διαγράφονται από τον νόμο η από τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας του και είναι αδιάφορο πραγματοποιήθηκε ή όχι η μέλλουσα ενέργεια του ή αυτός σκοπούσε σπουδαίως να προβεί στην εκτέλεση της.
2. ΑΠ 489/1996 (Ποιν.Χρ.ΜΖ'635):. Από τις διατάξεις των άρθρων 235 και 236ΠΚ όπως αντικαταστάθηκαν με το ν.δ. 1235/1972 ότι για να τελεστεί το αδίκημα της ενεργητικής δωροδοκίας να τελεστεί από οποιανδήποτε προς υπάλληλο του άρθρου 13^α ΠΚ και τά δώρα να δίνονται ή να υπάρχει απλή υπόσχεση, ότι θα δοθούν για ενέργεια ή παράλειψη του που θα έχει τελειωθεί ή θα είναι μελλοντική και αντίθετη στα καθήκοντα του.
3. ΑΠ 219/1999Ποιν.Δικ.2 514. Για την στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της δωροληψίας απαιτείται εκείνος, που δέχεται ή απαιτεί δώρα να είναι α)υπάλληλος άρθρου 13^α και 263^α ΠΚβ) τα δώρα ή τα άλλα ανταλλάγματα να μην τα δικαιούται αυτός και να δίνονται ή να υπάρχει απλή υπόσχεση για μελλοντική ή

τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη του χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτή πραγματοποιήθηκε ή όχι γ) η ενέργεια ή παράλειψη να αφορά νόμιμη ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου ή να αντίκειται στα καθήκοντα του, όπως διαγράφονται από τον νόμο ,κανονισμούς, και οδηγίες των προϊσταμένων.

4.ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ 1999-2023

1. ΑΠ2018/2002. Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας με τον ν.2802/2000. Η παθητική δωροδοκία προβλέπεται για μελλοντική ενέργεια ή παράλειψη ενώ για τελεσθείσα είναι ανέκκλητη, ενώ πριν αναφαιρέτο όχι μόνο σε μελλοντική αλλά και σε τετελεσμένη. Παθητική δωροδοκία γεωπόνου Δ/νσης Γεωργίας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Ν. Ημαθίας ζήτησε χρηματικό ποσό για να εγγράψει στα μητρώα νέων αγροτών.
2. ΑΠ 2282/2003. Από την έναρξη του ν.2802/2000 η παθητική δωροδοκεί στοιχειοθετείται μόνο για μελλοντική ενέργεια ή παράλειψη . Αναιρείται καταδίκη υπαλλήλου της ΕΤΕ που είχε καταρτίσει ευνοϊκή εισήγηση για ρύθμιση οφειλής και είχε ζητήσει ανταλλάγματα.
3. ΑΠ(συμβ) 570/2006 Στοιχεία νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα .Συρρέει πραγματική με δωροδοκία παθητική .Δωροληψία δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και παθητική δωροδοκία δικαστή που ζήτησε χρήματα για να κρίνει δέκα γνωστές και δέκα άγνωστες υποθέσεις που του είχαν ανατεθεί υπέρ των καταθεσάντων τα χρήματα που είχαν κατατεθεί σε πέντε τραπεζικούς λογαριασμούς με σκοπό τον πορισμό εγκληματικής δραστηριότητας .Δικηγόρος παρενέβη για ενεργητική δωροδοκία εγκληματικής δραστηριότητας δυο δικηγόρων που παρενέβησαν μέσω δικαστή και πελατών ΠΚ 235,236,237.

5.Αποφασεις ιστοσελίδας ΑΠ

1. ΑΠ 696/2010. Παθητική και ενεργητική δωροδοκία δικαστή. Στοιχεία των ανωτέρω εγκλημάτων. Είναι υπαλλακτικώς μικτά εγκλήματα και σε περίπτωση συνδρομής περισσότερων τρόπων τέλεσης, όπως υπόσχεση του δώρου και καταβολή του ή υπόσχεση αυτού και λήψη του, το έγκλημα τελείται με την πραγμάτωση του πρώτου χρονικά τρόπου τέλεσης, οπότε αρχίζει και η παραγραφή

του εγκλήματος. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Στοιχεία του εγκλήματος αυτού.

2. ΑΠ1428/2009 Παθητική Δωροδοκία. Άρθρο 235 ΠΚ. Αντίσταση. Άρθρο 167 ΠΚ. Έννοια αυτών. 1. ΑΠ 657/2007 - 2. ΑΠ 1921/2007. 1. Πρέπει εκτός των άλλων, η ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου να περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας του και να ανάγεται στην υπηρεσία του ή να αντίκειται στα καθήκοντά του, όπως διαγράφονται ή προκύπτουν από το νόμο ή τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή τις διαταγές ή οδηγίες των προϊσταμένων ή την υπηρεσιακή του σχέση ή τη φύση της υπηρεσίας του.

7.8 Σύνοψη του περιεχομένου της έρευνας στην νομολογία:

Ερευνήθηκαν συνολικά 279 αποφάσεις ποινικού περιεχομένου ως επί το πλείστον του Αρείου Πάγου μέσα από τέσσερα νομικά περιοδικά (Ποινική Δικαιοσύνη, Ποινικός λόγος και ποινική πράξη, Ποινική Νομολογία του Ι Ζαχαρόπουλου για τα έτη 1980 έως 2000 (νομολογία κατά κύριο λόγο των Ποινικών Χρονικών) ,και Ποινικά χρονικά, περιλαμβανομένων 36 αποφάσεων της ιστοσελίδας του ΑΠ. Φυσικά ένας αριθμός- όχι μεγάλος- των αποφάσεων συμπίπτει. Όμως υπάρχουν διαφορές μεταξύ των αποφάσεων και ως προς το αντικείμενο της εγκληματικής πράξης διαφθοράς και ειδικότερα της δωροδοκίας , της ιδιότητας του δράστου ,των μέσων πραγμάτωσης και της συμβίωσης της με άλλες εγκληματικές πράξεις. Διαχρονικά από το 1980 τουλάχιστον το βασικό έγκλημα δωροδοκίας είναι εκείνο της παθητικής δωροδοκίας (235νΠΚ) ,ίσως λόγω των ήπιων σχετικά ποινών. Δευτερευόντως εμφανίζεται εκείνο της ενεργητικής δωροδοκίας(236νΠΚ). Μετά έρχεται το έγκλημα της δωροδοκίας δικαστών (237νΠΚ). Οι άλλες μορφές, οι νεώτερες της δωροδοκίας δηλαδή εκείνες της δωροδοκίας των πολιτικών προσώπων ,της αθέμιτης επιρροής σε δικαστικούς λειτουργούς, δωροδοκίας των εκλογέων, εμπορίας επιρροής –μεσάζοντες δεν εμφανίζονται στην νομολογία των αποφάσεων του ΑΠ. Ακόμη και η δωροδοκία –δωροληψία στον ιδιωτικό τομέα εμφανίζεται σε μια μόνο απόφαση. Αυτό σημαίνει ότι είτε οι πολίτες δεν συνειδητοποιούν την σημασία και αξία της τιμωρίας αυτών των εγκληματικών πράξεων διαφθοράς είτε τα υποψήφια πρόσωπα διάπραξης των φοβούνται τις τιμωρητικές συνέπειες, κάτι που δεν

έχει αποδειχτεί. Από την ανάλυση των εξετασθεισών 279 δικαστικών υποθέσεων πρόέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- i) 179 αποφάσεις αφορούσαν το έγκλημα της παθητικής δωροδοκίας (235νΠΚ).
- ii) 29 αποφάσεις αφορούσαν το έγκλημα της ενεργητικής δωροδοκίας (236 νΠΚ)
- iii) 15 αποφάσεις αφορούσαν το έγκλημα της δωροδοκίας δικαστών (237νΠΚ)
- iv) Οι λοιπές αποφάσεις αφορούσαν ερμηνευτική προσέγγιση των άρθρων 235,236νΠΚ.
- v) Οι περισσότεροι παραπεφθέντες κατηγορούμενοι των άρθρων 235 κυρίως και 236 ,237νΠΚ είχαν την ιδιότητα του εφοριακού(33),την ιδιότητα του αστυνομικού(33) ,του υπαλλήλου υπουργείου συγκοινωνιών(15), μηχανικού πολεοδομίας(14) και Δικαστή(15).
- vi) Απεδείχθη ότι το έγκλημα της δωροδοκίας κυρίως παθητικής, συνέρρεε στις εκδικασθείσες περιπτώσεις με τις εγκληματικές πράξεις : εκβίασης ,νομιμοποίησης εσόδων, ψευδούς βεβαίωσης, παράβασης καθήκοντος, απάτης ,νοθείας, πλαστογραφίας και απιστίας περί την υπηρεσία.

Αναμφισβήτητα η δωροδοκία σε όλες τις μορφές της αποτελεί ένα από τα βασικά εγκλήματα υλοποίησης της διαφθοράς, πλην όμως αποδεικνύεται ότι : οι πολίτες δεν έχουν ενημερωθεί για την σημασία μη αποδοχής της ,και το Κράτος δεν δείχνει να αντιλαμβάνεται, ότι βασικά όργανα της κρατικής εξουσίας όπως οι αστυνομικοί εφοριακοί και υπάλληλοι συγκεκριμένων υπουργείων όπως συγκοινωνιών, πολεοδομίας ,γεωργίας, εκμεταλλεύονται μέσω της θέσης τους και των αντικειμένων εργασίας τους πολίτες, που ακόμη δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι προέχει το αδιάβλητο των κρατικών υπηρεσιών και η υπηρεσιακή ακεραιότητα των υπάλληλων .Προς αυτές τις κατευθύνσεις πρέπει να στραφεί το άμεσο ενδιαφέρον του Κράτους, με την λήψη όχι μόνον μέτρων αυστηρότερης ποινικής μεταχείρισης, αλλά και προληπτικών μέτρων, και μέτρων ουσιαστικής και όχι τυπικής επιβράβευσης των πολιτών.

8^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ **Επίλογος και Συμπεράσματα** της εγκληματικής έννοιας και διακρίσεων της διαφθοράς αλλά και προτάσεις για καλύτερη αντιμετώπιση της διαφθοράς.

8.1 ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αδιαμφισβήτητα την σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας της ηλεκτρονικής επικοινωνίας και διακυβέρνησης και της ομαλοποίησης των διακρατικών σχέσεων η διαφθορά των κρατικών φορέων και υποδομών χάριν της ικανοποίησης των συμφερόντων κυρίως των μεγάλων επιχειρήσεων, αλλά και ιδιωτών, έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις. Στόχος των οικονομικών συμφερόντων είναι η προς καλύτερη και μεγαλύτερη ικανοποίηση των οικονομικών τους συμφερόντων, διαφθορά των κρατικών υποδομών, που στηρίζονται στο ανθρώπινο προσωπικό, αλλά και σε εκείνους που ασκούν την δημόσια εξουσία στα πολιτικά πρόσωπα. Τα οικονομικά εγκλήματα, τα εγκλήματα λευκού κολάρου αλλά και οι μορφές του οργανωμένου εγκλήματος παίζουν κυρίαρχο ρόλο στην εξυπηρέτηση των οικονομικών συμφερόντων των ισχυρών και των επιχειρήσεων. Τα χαρακτηριστικότερα εγκλήματα διαφθοράς κυρίως της κρατικής εξουσίας είναι οι διάφορες μορφές εγκληματικών πράξεων δωροδοκίας. Έτσι ενώ η εγκληματική αποτύπωση ξεκίνησε από την πλέον συνηθισμένη μορφή της απλής δωροδοκίας υπαλλήλων του Κράτους και των, ΟΤΑ, επεκτάθηκε σταδιακά και στους υπαλλήλους των ΝΠΔΔ αλλά και ΝΠΔ που ελέγχονται ή στηρίζουν την υποδομή τους σε κρατικό χρήμα. Η αύξηση του φαινομένου της διαφθοράς της δημόσιας εξουσίας από ισχυρά οικονομικά επιχειρηματικά φαινόμενα σε συνδυασμό με οικουμενικότητα του οικονομικού φαινομένου και την διακρατική πορεία του χρήματος ανάγκασε την λήψη σχετικών μέτρων αποτροπής του φαινομένου διαφθοράς, όχι μόνο από τα κράτη αλλά και από τους διεθνείς οργανισμούς όπως ΟΟΣΑ, Συμβούλιο της Ευρώπης, ΕΕ, ΟΗΕ κλπ οι οποίοι μέσω σύνταξης διεθνών συμβάσεων προτρέπουν και επιβάλλουν στα κράτη που μετέχουν σε αυτές να προσαρμόσουν ανάλογα τις διατάξεις του ποινικού δικαίου τους ώστε να σταλεί ένα αποτρεπτικό σχετικό μήνυμα στους επιδόξους διαφθορείς.

Έτσι το βασικό έγκλημα της διαφθοράς μέσω της δωροδοκίας κρατικών κλπ ελεγχόμενων από το Δημόσιο υπαλλήλων διαχωρίστηκε στο φαινόμενο της παθητικής και ενεργητικής δωροδοκίας ώστε να μην αποτελεί αντικείμενο ποινικής αξιολόγησης μόνον εκείνος που απαιτεί χρήματα, αλλά και εκείνος που προσπαθεί να παρασύρει τον υπάλληλο σε παραβίαση των καθηκόντων του, και να προστεθεί η δωροδοκία παθητική

και ενεργητική των προσώπων που ασκούν πολιτική εξουσία σε Κρατικό αλλά και τοπικό επίπεδο, όπως ΟΤΑ ,ΝΠΔΔ ,ΝΠΙΔ εξυπηρέτησης κρατικών συμφερόντων. Επίσης σημαντικό είναι ότι προσετέθη η απόκρουση της διαφθοράς μέσω δωροδοκίας των δικαστών. Στα τελευταία χρόνια υπήρξε στον ΠΚ μέριμνα δίωξης για φαινόμενα δωροδοκίας παθητικής και ενεργητικής υπαλλήλων της ΕΕ ,διεθνών οργανισμών, αλλά και υπαλλήλων άλλων κρατικών οντοτήτων. Επίσης υπήρξε πρόβλεψη για την τιμωρία της δωροδοκίας σε πρόσωπα ιδιωτικών υπαλλήλων άρθρο 396 νΠΚ.

Αξιολογώντας τις μεταβολές στον ΠΚ και ιδίως σχετικά με τα εγκλήματα δωροδοκίας θεωρούμε θετική την αύξηση των ποινών της παθητικής δωροδοκίας στο επίπεδο της κάθειρξης και για πολιτικά πρόσωπα και δικαστές και υπαλλήλους του Δημόσιου τομέα.

Αρνητικό φαινόμενο είναι η διατήρηση της ποινής σε επίπεδα φυλάκισης τόσο για την ενεργητική δωροδοκία υπαλλήλων δημόσιου τομέα αλλά και υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα.

Από την παράθεση της νομολογίας μέσα από περισσότερα νομικά περιοδικά διαπιστώνεται ότι κυρίως η νομολογία του ΑΠ για διάστημα από 1980 έως 2023 αφορά περιπτώσεις παθητικής δωροδοκίας δημοσίων υπαλλήλων. Οι περισσότερες αποφάσεις αφορούν παθητική δωροδοκία αστυνομικών , έπονται οι υπάλληλοι των οικονομικών υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ) και ακλουθούν υπάλληλοι υπηρεσιών υπουργείου συγκοινωνιών, πολεοδομίας , και γεωργίας ενώ παρατηρούνται περιστατικά Ιατρών νοσοκομείων και καθηγητών πανεπιστημίου. Αξιοσημείωτο είναι ότι εμφανίζονται και αρκετές περιπτώσεις παθητικής δωροδοκίας δικαστών.

Στην νομολογία των τελευταίων ετών δεν εμφανίζονται περιπτώσεις παθητικής και ενεργητικής δωροδοκίας πολιτικών αξιωματούχων της κυβέρνησης και ΟΤΑ. Είναι απόλυτα λογικό το εγκληματικό φαινόμενο της δωροδοκίας την στιγμή που τελείται με παράβαση του νόμου κανονισμών υπηρεσιακών εντολών και κανονισμών και οδηγιών να συρρέει με διάπραξη και άλλων εγκληματικών πράξεων που αφορούν βλάβη του Κράτους όπως ψευδής βεβαίωση, απιστία απάτη και ΟΕ.

Τι προτείνεται: αυστηροποίηση των ποινών που αφορούν και την ενεργητική δωροδοκία με μεγαλύτερες ποινές τόσο για τον δωροδοκούντα όσον και για τον αποδεχόμενο αυτήν υπάλληλο. και σε κάθε περίπτωση, που απειλουμένη ποινή είναι εκείνη της φυλάκισης αυτή να μην αναστέλλεται αλλά να εκτελείται σε όλες τις περιπτώσεις άμεσα. Η πρώτη

Πρόεδρος της Βουλής κ Μπενάκη – Ψαρούδα Άννα σε ομιλία της δημοσιευμένη στα Ποιν.Χρ.2020 σχολιάζοντας τον ν.ΠΚ τονίζει ότι ο νΠΚ είναι γενικά δικαιολογημένα μετριοπαθέστερος του παλιού ως προς τις ποινές με ορθή εξαίρεση τις ποινές για τη παγκόσμια βαριά εγκληματικότητα και την εγκληματικότητα βίας, και καταλήγει ότι η ποινή θα πρέπει να ακολουθεί την αρχή της αναλογικότητας, να είναι ανάλογη δηλαδή προς τον βαθμό ενοχής του δράστη (Μπενάκη –Ψαρούδα Άννα :2020). Θεωρώ ότι για συγκεκριμένες εγκληματικές πράξεις, όπως της διαφθοράς και οικονομικού εγκλήματος, σημασία για την αποτροπή διάπραξης παρόμοιων εγκληματικών πράξεων, έχει η σηματοδότηση, ότι ο αποδεδειγμένα δράστης αυτών των εγκληματικών πράξεων, θα εκτίσει την όποια επιβαλλόμενη ποινή και ότι θα υπάρχουν και δευτερεύουσες επιβαλλόμενες συνέπειες. Μόνον αν η Πολιτεία δείξει, ότι δεν ανέχεται παράνομες οικονομικές συναλλαγές μεταξύ πολιτών, πολιτικών προσώπων, οικονομικών συμφερόντων και εγκληματικών οργανώσεων μπορεί να υπάρξει αποτροπή διάπραξης των.

Βιβλιογραφία

Βιβλία & Περιοδικά

- 1.Αναστασοπούλου Ιω., Ενεργητική και παθητική δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα (άρθρο 5του ν. 3560/2007,στον τόμο του 6^{ου} Συνεδρίου Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων ,31 Μαΐου – 1 Ιουνίου 2013, έκδοση Νομικής Βιβλιοθήκης 2013.
- 2.Ανδρουλάκης Ν. Ποιν ΧΡ.ΚΕ 1975,σελ.169
- 3.Βαβαρετος Γεώργιος ,Ποινικός Κώδιξ, εκδοτικός οίκος ΑΦΟΙ Π.ΣΑΚΚΟΥΛΑ,1976
4. Βιδάλη Σοφία ,Πέρα από τα όρια, αντεγκληματική πολιτική σήμερα, έκδοση Νομικής Βιβλιοθήκης ,2017
4. Γάφος Ηλίας ποινικο δικαιο ειδικό μερς ,εκδοσεις ΑΦΟΙ Π. ΣΑΚΚΟΥΛΑ 1965
- 5.Δημήτραινας Γ. Εκβίαση και δωροδοκία δικαστή : η δογματική της συναίνεσης δυο εγκλημάτων επικοινωνιακής σχέσης , Ποινική Δικαιοσύνη Μάιος 2016.
- 6.Δημόπουλος Χαρ. , Η Διαφθορά ,Νομική Βιβλιοθήκη 2005
- 7.Ζιούβας Δημήτρης, Άξονες μιας σύγχρονης ποινικής αντεγκληματικής πολιτικής κατά της δωροδοκίας και της δωροληψίας στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.
- 8.Διονυσοπουλου Αθανασία :Σκέψεις για την ενεργητική και παθητική δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα (άρθρο πέμπτο ν3560/2007)ΠΧ τ. ΝΘ/2009.967
- 9..ΚΑΪΑΦΑ-ΓΚΜΠΑΝΤΙ Μαρια «Ποινική νομοθεσία και ενωσιακές επιταγές – Η εθνική ενσωμάτωση της ενοριακής νομοθεσίας στο παράδειγμα της αντιμετώπισης της διαφθοράς, Ποιν.Χρ.ΞΕ2015 σελ.547 επ.
- 10.Καλλίρης Κωνσταντίνος,· οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά, παιχνίδι ισορροπίας, έκδοση Π.Ν. ΣΑΚΟΥΛΑΣ ,2022
11. Κουράκης Νέστωρας ,Η δωροδοκία από την άποψη της αντεγκληματικής πολιτικής .- Ιδιαίτερη έμφαση στις συστάσεις προς την Ελλάδα της επιτροπής (ομάδας Κρατών)για την καταπολέμηση της διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO) Ποιν.Χρ.ΞΓ,2013 σελ.561επ.

12. Κωστάρας Αλέξανδρος ,Ποινικό Δίκαιο ,Επίτομη Ειδικού Μέρους ,ενημέρωση μέχρι και τον ν.4205/2013, Νομική Βιβλιοθήκη 2014
13. Μπουρόπουλος Άγγελος «ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ» ν 1492/17-08-1950 εκδοση 1952 από «ΤΟ ΝΟΜΙΚΟΝ» « εκδοτικός οίκος ΝΙΚ.Α. ΣΑΣΚΚΟΥΛΑ
14. Μπουρόπουλος Άγγελος «Ερμηνεία του ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ» εκδοτικός οίκος ΑΦΟΙ Π. ΣΑΣΚΚΟΥΛΑ 1960
- 15.Μυλωνόπουλος Χρ, Ποινικό δίκαιο, ειδικό μέρος, εγκλήματα κατά της περιουσίας ,η δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα,(άρθρο 396 ΠΚ), Νομική Βιβλιοθήκη 2022
- 16.Μυλωνόπουλος Χρ, Προβλήματα διεθνούς Ποινικού δικαίου στη νομοθεσία περί διαφθοράς, Ποινικά Χρονικά απρ.τ.ΞΕ.2015/σελ 241
- 17.Μαργαρίτης Μ- Μαργαρίτη Α. ,Ποινικός κώδικας, ερμηνεία εφαρμογή έκδοση Π.Ν.Σάκουλας 2020.
- 18 .Μαργαρίτης Λ: Υπουργοί και υφυπουργοί :παθητική δωροδοκία και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ποιν Δικ 4/201 σελ490
- 19.Μπενάκη – Ψαρούδα Άννα, προβλήματα της Ποινικής δικαιοσύνης στην Ελλάδα και οι νέοι ποινικοί Κώδικες, Ποινικά Χρονικά Ν..2020.
- 20.Μπιτζιλεκης Ν : η διαφθορά ως νομικό και πολιτικό πρόβλημα σελ.595 επ.
- 21 Παπαχαλαράμους Χάρης , Εννοιολόγηση του οργανωμένου εγκλήματος- Διεθνής νομοθέτηση- Στάση της Ελληνικής έννομης τάξης, Ποινικό Δίκαιο 7.1998.
22. Ράϊκος Δημήτριος, Δημόσια Διοίκηση και διαφθορά από την σκοπιά του Διοικητικού Δικαίου ,εκδόσεις Σάκουλα 2000
23. Σπινέλλης Διον., Η εγκληματικότητα των πολιτικών στην εξουσία (ή εγκληματικότητα του «ψηλού καπέλου»), Ποινικά Χρονικά Ιαν..2013
24. Συμεωνίδου – Καστανίδου Ελισάβετ : εμβάθυνση στο ουσιαστικό ποινικό δίκαιο έκδοση ,Δωροδοκία υπαλλήλου άρθρα 236-236 ΠΚ Νομική Βιβλιοθήκη 2008
25. Συμεωνίδου – Καστανίδου Ελισάβετ Η δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα: νεότερες εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση* τ38 ΠοινΔικ 1/2012 (ΕΤΟΣ 15ο)

26. Συμεωνίδου – Καστανίδου Ελισάβετ ,Τα όρια εφαρμογής των ειδικών διατάξεων για την ποινική ευθυνή των υπουργών ,2011
27. Τζανετής Αριστομένης ; Η δωροδοκία μέσω αφανών πόρων (μαύρα σημεία) και δωροληψία μέσω επιστροφών , ως πράξεις απιστίας Πάταξη της διαφθοράς και με την βοήθεια του άρθρου 390ΠΚ ,ΠΧ ΞΓ/2013σελ 568
- 28.Φραγκος Κ., Ποινικός κώδικας :Ν.4619/2019 και Ν4637/2019, Κατ' άρθρο ερμηνεία και νομολογία Αρείου Πάγου, εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ 2020
- 29.Χατζηκώστας Κ. Η καταπολέμηση της διαφθοράς στο δημόσιο τομέα με τα του ποινικού δικαίου με έμφαση στη δωροδοκία ως κύρια μορφή διαφθοράς στην Ελλάδα ,Ποινική Δικαιοσύνη Μάιος 2016
- 30,Χατζηκώστας Κ, στο βιβλίο της Καϊάφα – Γκμπάντι Μ., Οικονομικό έγκλημα και Διαφθορά στο Δημόσιο τομέα εκδ Π.Ν Σάκουλα 2014
- 31.Χατζηκώστας Κ. Η Δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα ,έκδοση Νομικής Βιβλιοθήκης 2008
- 32.Χατζηκώστας Κων. Μερικές σκέψεις για την δωροδοκία και το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος ,με αφορμή το βούλευμα ΑΠ570/2006, Ποινικά Χρονικά τ.ΝΖ/2007 σελ.583.
- 33.Χαραλαμπίκη Αρ. Ο νέος Ποινικός κώδικας ερμηνεία κατ' άρθρο ν.4619/2019 ,έκδοση Νομικής Βιβλιοθήκης 2020
- 34.Χαραλαμπακης Αριστοτέλης, :Οι αλλαγές του νέου Ποινικού Κώδικα μετά τους ν 4855/2021 ,4871/2001,4908/2022,και 4947/2022, Νομική Βιβλιοθήκη
35. Χωραφάς Ν: Ποινικό Δίκαιο τ. πρώτος, εκδ. Αφοί Π. Σάκουλα 1978

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ διατάξεων –άρθρων ΠΚ

- 1.ν.1492/1950 πΠΚ
- 2.ν28002/2000
- 2α,ν 3560/2007
3. ν.3666/2008,ΦΕΚ Α 105/10-06-2008
4. ν.3849/2010 ,ΦΕΚ Α 80/26-05-2010

5. ν4055/2012

6.4139/2013

7.4198/2013

8.4254/2014

9,ν.4258/2014

10.ν.4619/2019 νΠΚ

11.ν4837/2019 ΦΕΚ Α 180/18-11-2019

12.ν.4855/2021 ΦΕΚ Α215/12-11-2021

13.ν.4871/2021

14.ν.908/2022

15. ν.4947/2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 Ποινική Δικαιοσύνη 1998 έως 2023 αποφάσεις 73

1. ΑΠ 6/1998 δωροδοκία παθητική :Αστυνομικός ζητά χρήματα για να διαφοροποιήσει ανακριτική του κατάθεση.
2. ΑΠ συμβ 19/1998 συρροή αληθινή με απάτη ,απιστία περί την υπηρεσία και δωροδοκία : Τραπεζικός υπάλληλος με ιδιαίτερα τεχνάσματα σε βάρος τράπεζας και πελάτη της νόθευσε τραπ. Λογαριασμό.
3. ΑΠ συμβ 411/1998 αστυνομικός λαμβάνει χρήματα (παθητική δωροδοκία) για να διαφοροποιήσει την ανακριτική κατάθεση του
4. ΑΠ 534/1998 Καθηγητής ανατομίας του ΤΕΦΑΑ ζήτησε χρήματα από δυο φοιτητές που είχε εξετάσει για να βάλει προβιβάσιμο βαθμό (παθητική δωροδοκία)
5. ΑΠ 185/1999 (παθητική δωροδοκία) υπάλληλος ΣΔΟΕ κατά τον έλεγχο λογιστικών βιβλίων χρυσοχόου ζητά χρήματα για να μην βάλει πρόστιμα
6. Ολ ΑΠ 6/1998 αστυνομικός ένοχος παθητικής δωροδοκίας.
7. ΑΠ 1179/1998 Πλοηγός κατά μακροχρόνια συνήθεια λαμβανει δώρα από ναυτιλιακές εταιρείες χωρίς αντίδραση αρχών σχέση με νομική πλάνη.
8. ΑΠ 1224/1999 δωροληψία ιατρού.
9. ΑΠ 1646/1998 δωροδοκία πολιτικού μηχανικού περί καταλληλότητας καταστήματος που θα υπέγραφε ο προϊστάμενος.
10. Συμβ ΑΠ1637/1999 κατά συνήθεια απόπειρα εκβίασης και κατ' επάγγελμα δωροληψία αντιδημάρχου – δικηγόρου που απαίτησε και έλαβε χρηματικά ποσά από επιχειρηματία κέντρου διασκέδασης προκειμένου να μην σφραγιστεί το κατάστημα .
11. Τρ. Εφετείο Αθηνών 9946/1999Δωροδοκία δασικού υπαλλήλου που απαίτησε χρηματικό ποσό από υπαίτιο πυρκαγιάς .
12. ΑΠ 1889/1999 παθητική δωροδοκία ελεγκτού Δ.Ο.Υ .

13. Τρ. Εφ. Πατρών παθητική δωροδοκία αστυνομικού από δικηγόρο προκειμένου να διαφοροποιήσει την κατάθεση του.
14. ΑΠ 253/2000 παθητική δωροδοκία αστυνομικού για ευνοϊκό έλεγχο υγειονομικής παράβασης.
15. ΑΠ 335/2000 παθητική δωροδοκία υπαλλήλου πολεοδομίας προϊσταμένου περιβάλλοντος.
16. ΑΠ 544/2000 παθητική δωροδοκία υπαλλήλου συγκοινωνιών για ευνοϊκή εξέταση οδηγών.
17. Τριμ. εφετείο Πατρών 1849/1999 δωροδοκία τελωνειακού που δέχτηκε δώρα για παράλειψη ελέγχου σε αυτοκίνητο μεταφοράς λαθρομεταναστών.
18. ΑΠ1692/2000 καταδίκη υπαλλήλου πολεοδομίας που απαίτησε και έλαβε χρηματικό ποσό για άδεια ηλεκτροδότησης ακινήτου.
19. ΑΠ 1569/2001 παθητική δωροληψία υπαλλήλου ταμείου μετάλλων που ζήτησε χρήματα προκειμένου να περαιώσει ευνοϊκά την οφειλή του στο ταμείο
20. ΑΠ 1382/2001 δεν απαιτείται η πραγματοποίηση της λήψης χρημάτων δωροδοκίας.
21. ΑΠ 1694/2002 ευρεία πράξη εκτός κύκλου καθηκόντων Δ. υπαλλήλου δεν συνιστά δωροδοκία.
22. ΑΠ 15/2002 παθητική δωροδοκία υπαλλήλου.
23. ΑΠ 48/ 2002 στοιχεία ενεργητικής δωροδοκίας.
24. ΑΠ 364/2002 στοιχεία δωροληψίας.
25. ΑΠ 1050/2002 στοιχεία παθητικής δωροδοκίας ;το έγκλημα τελείται με την προσφορά.
26. ΑΠ1421/ 2002 δωροδοκία για νόμιμη πράξη.
27. Συμβ.Εφ.Αθηνών 1485/2002 δωροδοκία παράνομων πράξεων κατ' εξακολούθηση.
28. ΑΠ 120/2003 καταδίκη δικαστή για δωροδοκία για επικοινωνία με συνάδελφο του ΠΡ/Διοικ Πρωτοδικείου για θετική απόφαση.

29. ΑΠ 777/2003 παθητική δωροδοκία υπαλλήλου νομαρχίας που απαίτησε και έλαβε από κατασκευαστή πολυκατοικίας για να απόσχει από ανάκληση οικοδομικής άδειας.
30. ΑΠ 1348/2003 διεύρυνση νέας διάταξης 235ΠΚ για υπαλλήλους ΕΕ με ν.2802/2000.
31. Συμβ. Εφ. Αθηνών 712/2003 χειρουργός ιατρός σε δημόσιο νοσοκομείο ζήτησε αμοιβή για τετελεσμένη ενέργεια.
32. ΑΠ 2282/2003 με ν 2802/2000 παθητική δωροδοκία στοιχειοθετείται για μελλοντικές ενέργειες ή παράλειψη των και ποτέ για τετελεσμένη.
33. ΑΠ 811/2004 το εφετείο τιμώρησε για μελλοντικές ενέργειες και απάλλαξε για τετελεσμένες .
34. ΑΠ 854/ 2004 αιτιολογημένη καταδίκη δωροληψίας προϊσταμένου κτηνιατρικής Δ/σης Νομαρχίας από σφαγείς προκειμένου να παραμείνουν σε λειτουργία τα σφαγεία.
35. ΑΠ 477/2004 ορθή καταδίκη προϊσταμένου Δ.Ο.Υ για παθητική δωροδοκία από εργολήπτη δημοσίων έργων.
36. ΑΠ 1601/2004 ορθή καταδίκη ιατρού ΕΣΥ για παθητική δωροδοκία για χορήγηση βεβαίωσης που θα χρησιμοποιείτο σε δημόσια υπηρεσία.
37. ΑΠ 1638/2005 αναίρεση για ασάφεια αν η καταδίκη αφορούσε τετελεσμένη ή μέλλουσα υπηρεσιακή ενέργεια.
38. ΑΠ 1666/2004 στοιχεία παθητικής δωροδοκίας αστυνομικού για να καταθέσει ευνοϊκά στο Εφετείο.
39. ΑΠ 1680/2005 ενεργητική δωροδοκία στρατιωτικού αξιωματικού σε αστυνομικό για να μην τον συλλάβει για κατοχή ναρκωτικών.
40. ΑΠ 2365/2005 παθητική δωροδοκία αστυνομικού για παράβαση καθήκοντος.
41. ΑΠ 243/2006 νόμιμη παράσταση πολιτικής αγωγής.
42. ΑΠ 660/2006 παθητική δωροδοκία και απάτη από υπάλληλο για τετελεσμένη ενέργεια.

43. Συμβ ΑΠ 570/2006 καταδίκη δικαστή δωροληψία σε συρροή με εγκληματική ενέργεια νομιμοποίησης εσόδων.
44. ΑΠ 1076/2006 αναίρεση λόγω έλλειψης Αιτιολογίας .
45. ΑΠ 1159/2006 αναιτιολόγητη καταδίκη λόγω μη αναφοράς αν ανήκε στο υπηρεσιακό του καθήκον η απαίτηση χρημ, ποσού.
46. ΑΠ 675/2007 παθητική δωροδοκία : ανέφικτος ο αναιρετικός έλεγχος λόγω αντιφάσεων για αρμοδιότητες του κατηγορουμένου και για το αν η πράξη ανήκε στα υπηρεσιακά του καθήκοντα οπότε αν όχι ,δεν καταλαμβάνεται από το 235ΠΚ.
47. ΑΠ 1523/2007 ενεργητική δωροδοκία από δικηγόρο που είχε αναλάβει την έκδοση άδειας εργασίας αλλοδαπών, που κατέβαλλε χρήματα σε προϊστάμενο της νομαρχίας για έκδοση άδειας χωρίς νόμιμες προϋποθέσεις.
48. Συμβ.ΑΠ 1611/2007 παθητική δωροδοκία δικαστή.
49. Τρ.Εφ Θεσσαλονικης 1584/2007 αθώς μέλος τριμελούς επιτροπής εξέτασης οδηγών.
50. ΑΠ1445/2007 παθητική δωροδοκία με ψευδή βεβαίωση από ιατροδικαστή για επιμήκυνση χρόνου θανάτου κόρης, ώστε ο πατέρας να ζητήσει αποζημίωση για καθυστέρηση άφιξης ασθενοφόρου.
51. Συμβ ΑΠ1432/2008 παθητική δωροδοκία δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων.
52. ΑΠ 1619/2008 έλλειψη αιτιολογίας δωροδοκίας και παράβαση καθήκοντος προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. σε φορολογικό έλεγχο.
53. ΑΠ 543/2009 αιτιολογημένη καταδίκη ιατρού ΕΣΥ για παθητική δωροδοκία ζήτησε και έλαβε από συγγενή ασθενούς χρηματικό ποσό για να τον εγχειρήσει συνεκλήθη επ' αυτοφώρω με σημειωμένα χαρτονομίσματα.
54. ΑΠ 1556/2009 καταδίκη για συμμορία για πλημμεληματική μαστροπεία και συνέργεια και παθητική δωροδοκία αστυνομικών που ελάμβαναν δώρα για προστασία του καταστήματος.
55. Συμβ. ΑΠ 2035/2009 Υπάλληλος υπ. Δικαιοσύνης απαιτούσε και δεχόταν χρήματα από κρατουμένους και συγγενείς τους για ενέργειες και παραλείψεις στα καθήκοντα του.

56. Συμβ. Πλημ. ΕΔΕΣΣΑΣ 22/2008 Δασολόγος Δ/σης δασών και προϊστάμενος επιτροπής ελέγχου επιδοτήσεων από ΕΕ και απείλησε να συντάξει αρνητικές εκθέσεις διότι τα υποβληθέντα δικαιολογητικά δεν ήσαν νόμιμα και έπρεπε να επιστρέψουν τα ληφθέντα χρήματα στην ΕΕ.
57. ΑΠ 1448/2011 μεταξύ παθητικής δωροδοκίας και παράβασης του νόμου περί μεσαζόντων υφίσταται αληθής συρροή.
58. ΑΠ 498/2013 ενεργητική δωροδοκία : κελευστής ΛΣ δωροδόκησε αρχικελευστή για να του πει ο αρχικελευστής πότε θα είχε περιπόλεια με το σκάφος στα τουρκικά παράλια χάριν λαθρομεταναστών.
59. ΑΠ 49/2014 καταδίκη εφοριακού για παθητική δωροδοκία και εκβίαση
60. Τρ. Πλημ. Λάρισας 2951/2013 παθητική δωροδοκία καθηγητή ΤΕΙ που ζήτησε οικονομικά ανταλλάγματα από φοιτητές για προβιβάσιμο βαθμό.
61. Συμβ. Πλημ. Αθηνών 2779/2014 αφορά το 263^Α περ.δ ,πράξη παθητικής δωροδοκίας.
62. Διάταξη 117/2013 εισ. εφετών Αθηνών: απορρίπτει προσφυγή αστυνομικού κατηγορουμένου για παθητική δωροδοκία.
63. Αποφ. τριμ. Εφετείου Αθηνών 4600/2014 κηρύσσεται αθώος ιατρός κατηγορούμενος για παθητική δωροδοκία διότι δεν υπάγεται στην έννοια του υπαλλήλου.
64. Συμβ. Πλημ. Αθηνών 1463/2016 το γεγονός, ότι ο δωροδοκός δεν αποκομίζει αλλά δίνει δώρο δεν αποκλείει την ενεργητική δωροδοκία .
65. ΑΠ 655/2017 παθητική δωροδοκία: δήμαρχος ζητά για τον εαυτό του από πρόσωπο χρηματικά οφέλη για ενέργεια ή παράλειψη που ανάγεται στα καθήκοντα του.
66. Συμβ. Πλημ/κων Βόλου 282/2018 νομιμοποίηση εσόδων υπάρχει μόνον στην παθητική δωροδοκία αποκλειόμενης της ενεργητικής δωροδοκίας.
67. Γνώμη Εισ. ΑΠ 14/2020 μπορεί να γίνει χρήση ηχογραφημένης συνομιλίας .
68. Πλη. Θεσσαλονίκης 76/2020 αθλητικοί αγώνες .
69. Τρ. Πλημ. Αθηνών 3830/2019 εξέταση οδηγών αθώωση.

70. Τρ.Εφ. κακουργημάτων Αθηνών 2109,2291,2565,2738/2020 νομιμοποίηση εσόδων με βασικό έγκλημα κατ εξακολούθηση παθητική δωροδοκία.
71. ΑΠ 123/2021 δωροληψία .
72. Πενταμελές εφετείο κακουργημάτων Ναυπλίου 12/2021παθητικη δωροδοκία υπαλλήλου.

Παράρτημα 2. Ποινικός λόγος από 2001 έως 2014 και Πράξη και Λόγος από 2011 έως και 2023. ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ 2002-2022 :ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 44

Επισημαίνουμε ότι ο ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ με τους ίδιους συντάκτες από το 2009 αντικαταστάθηκε από το ποινικό νομικό περιοδικό με τον τίτλο ΠΡΑΞΗ και ΛΟΓΟΣ

1. ΑΠ 385/2001 Αιτιολογημένη καταδίκη εφοριακού υπαλλήλου για παθητική δωροδοκία, που έλαβε χρηματικό ποσό, για να μην περιλάβει ορισμένη επιχείρηση στο κατάλογο επιχειρήσεων που είχαν υποπέσει σε φορολογικές παραβάσεις και που έλεγξε.
2. ΑΠ 2018/2002 Μετά τον νόμο 2008/2002 η παθητική δωροδοκία είναι ανέκκλητος ΠΚ 235 .Γεωπόνος διευθυντής Δ/σης γεωργίας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Ν. Ημαθίας απαίτησε και δέχτηκε δώρα από πατέρα για την εγγραφή του γιου του στα μητρώα νέων αγροτών και αρραβωνιαστικιάς που είχε τον ίδιο λόγο
3. ΑΠ 2265/2002 ορθή καταδίκη για ψευδή βεβαίωση και παθητική δωροδοκία, τελωνειακός υπάλληλος του προμαχώνα βεβαίωσε ψευδώς, ότι επιχειρηματίας εξήγαγε εμπορεύματα με αλύμαντο σφραγίδων, που είχε θέσει υπάλληλος άλλου τελωνείου, σε εμπορεύματα, που διοχετεύτηκαν στην αγορά χωρίς να καταβληθούν αναλογούντα τέλη και δασμοί, δεχόμενος χάριν και της ψευδούς βεβαίωσης παθητική δωροδοκία.
4. ΑΠ 777/2003 υπάλληλος πολεοδομικής υπηρεσίας απαίτησε χρήματα για να μην κάνει ανάκληση πολεοδομικής άδειας (τρ. Εφ Πατρών 21378 και 2169/2001) και ζήτησε χρήματα από εμπειρικό εργολάβο οικοδομών.
5. ΑΠ 1268/2003 εφοριακός διαπίστωσε φορολογικές παραβάσεις και ζήτησε χρηματικό ποσό για να παραλείψει τη βεβαίωση των παραβάσεων. Παραπομπή για παράβαση καθήκοντος και παθητική δωροδοκία και ψευδή βεβαίωση. Ο μηνυτής τηρούσε επιχείρηση επισκευής ψυγείων αυτοκινήτων στον Βόλο και ο εφοριακός πήγε στο κεντρικό κατάστημα ,αλλά βιβλία ΚΒΣ ήσαν στο υποκατάστημα και ζήτησε ποσό για να μην βεβαιώσει την παράβαση.

6. ΑΠ 1592/2003 καταδίκη για καλλιέργεια ινδικής κάνναβης και ενεργητική δωροδοκία σε αστυνομικό, για να καταθέσει ευνοϊκά για αυτόν στην ανάκριση ΠΚ 236.
7. ΑΠ 2059/2004 Δωροληψία προϊσταμένου εργατικών κατοικιών . Απαίτησε χρηματικό ποσό από κληρωθείσα ιδιώτη για να καταχωρηθεί οριστικά, η κληρωθείσα κατοικία σε περίπτωση ενστάσεων.
8. ΑΠ 1666/2004 Αστυφύλακας της ΕΛΑΣ ζήτησε χρήματα από καλλιεργητή ινδικής κάνναβης για να καταθέσει ευνοϊκά υπέρ του καλλιεργητή.
9. ΑΠ 1593/2004 ιατρός ορθοπεδικός στην ορθοπεδική κλινική Γ.Ν. Άρτας ζήτησε χρήματα από άνδρα για επέμβαση στ γόνατο της συζύγου του (παθητική δωροδοκία ΠΚ 235, 263^α).
10. ΑΠ 790/2004 Ενεργητική δωροδοκία σε αστυνομικούς ,που όταν πήγαν να τον συλλάβουν για διακρίβωση προέλευσης χρημάτων ,ο ελεγχόμενος είπε στους αστυνομικούς «πάρτε τα χρήματα ούτε σας είδα ούτε με είδατε».
11. ΑΠ 859/2004 αθώα παθητικής δωροδοκίας προϊσταμένη Δ/σης κτηνιατρικής κρατικής υπηρεσίας ζήτησε χρήματα από εκδοροσφαγείς για μη ανάκληση άδειας σφαγείου.
12. ΑΠ 1076/2006 παθητική δωροδοκία αστυφύλακα σε έλεγχο νομιμότητας πλυντηρίου για να μην αφαιρεθεί η άδεια.
13. ΑΠ 1159/2006 Γεωπόνος που υπηρετεί στο γραφείο ανάπτυξης υπουργείου Γεωργίας απαίτησε ποσό για επιδοτήσεις που δεν δικαιούτο.
14. ΑΠ 243/2006 παθητική δωροδοκία εφοριακού προϊσταμένου Γ'Δ.Ο.Υ. Πειραιά για έλεγχο εταιρείας μηνυτή.
15. Συμβ.ΑΠ 57/2006 παθητική δωροδοκία δικαστή ΠΚ 235,236,237.
16. ΑΠ 1611/2007 ενεργητική δωροδοκία δικαστή ανακριτή συγκρότησης συμμορίας και απόπειρα εκβίασης ν ΠΚ 187παρ.3 237παρ 1,2 239 περ.β 254, 299,385 παρ1 περ γ.
17. ΑΠ 1023/2007 ενεργητική δωροδοκία για να εκδοθούν άδειες εργασίας αλλοδαπού ΠΚ 235,236 242,παρ.1,2 ,263.

18. ΑΠ 1711/2007 αρχιφύλακας απαίτησε, ως οδηγός περιπολικού ,χρήματα για να μην τον συλλάβει.
19. ΑΠ 1434/2007 παθητική δωροδοκία: Δημοτικός υπάλληλος για να μην βεβαιώσει σε καφενείο αυξημένο αριθμό τοποθετειθέντων τραπεζοκαθισμάτων ζήτησε χρήματα. .
20. ΑΠ 1445/2007 ιατροδικαστής ζήτησε χρήματα. Είναι παθητική δωροδοκία από πατέρα θανούσης σε τροχαίο ώστε να βεβαιώσει αργότερο χρονικά θάνατο της με συνέπεια την θανατηφόρο καθυστέρηση του ασθενοφόρου, ώστε να ζητήσει λόγω καθυστέρησης του και θανάτου της κόρης αποζημίωση.
21. ΑΠ 2082/2007 δωροδοκία υπαλλήλου ΚΤΕΟ , που ζήτησε χρήματα (παθητική δωροδοκία) για να εκδώσει βεβαίωση για ακατάλληλο αυτοκίνητο ΠΚ 13,235 263^α .
22. ΑΠ 1023 /2007 παθητική δωροδοκία ΠΚ 235 αναίρεση για δημοτικό υπαλληλο που ζητούσε χρήματα για έκδοση πιστοποιητικού σε μη νόμιμους αλλοδαπούς.
23. ΑΠ 675/2007 έλλειψη αιτιολογίας για παθητική δωροδοκία ΠΚ 235.
24. ΑΠ 2/2008 προσφορά σε οικονομικό διευθυντή Νομαρχιακού νοσοκομείου (ως ενεργητική δωροδοκία) προκειμένου να μην αναφέρει, ότι ο δωροδοκών υπερτιμολογούσε το πωλούμενο στο νοσοκομείο πετρέλαιο ΠΚ 235,236 263^α .
25. ΑΠ784/2008 ενεργητική δωροδοκία καθηγητή μαθηματικών ΕΚΠΑ προκειμένου να δώσει χωρίς εξέταση προβιβάσιμο βαθμό σε δυο φοιτητές ΠΚ 235,236.
26. ΑΠ 1668/2008 ΠΚ 235.236.249 παρ.3, ενεργητική δωροδοκία σε αστυνομικό για να παρατείνει την άδεια παραμονής αλλοδαπών με παροχή δωρεάν ποτών με συντροφιά γυναικών.
27. Συμβ ΑΠ 1432/2008απατη, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα (παθητική δωροδοκία) ΠΚ 187παρ.3,259,263^α 375 αρ.1 .
28. ΑΠ 2686/2008 παθητική δωροδοκία δικαστή ανακριτή που ζήτησε ποσό για ευνοϊκή αποφυλάκιση του συζύγου από την σύζυγο και να κοιμηθεί μαζί του ή να του φέρει γυναίκες ΠΚ235.

29. ΑΠ 1646/2008 παθητική δωροδοκία δικαστή ΠΚ 237 239,385 παρ.1 που ζήτησε από τον δικηγόρο, ως μεσάζοντα ποσό, που το κατέθεσε -συρροή με απάτη και νομιμοποίηση εσόδων-.
30. ΑΠ 1975/2008 υπάλληλος δι/σης συγκοινωνιών ζήτησε ποσό για μετατροπή αδειών οδήγησης αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών από ρώσικες σε ελληνικές ΠΚ 235,263^α.
31. ΑΠ 1369/2008 παθητική δωροδοκία ΠΚ 235 υπάλληλος ΣΔΟΕ για να καταθέσει ευνοϊκά μάρτυρας σε ποινική δίκη.
32. ΑΠ 311/2009 ορθή καταδίκη υπαλλήλου τράπεζας για παθητική δωροδοκία.
33. Συμβ.ΑΠ 1925/2010 ΑΠ1925/2010 μετά την 03-03-2000 και μέχρι το άρθρο 235 να αντικατασταθεί με το αρθ2 ν.3666/2008, η παθητική δωροδοκία στοιχειοθετείται μόνον για μελλοντικές ενέργειες ή παράλειψη και όχι για ήδη τελειωμένη ενεργεία ή παράλειψη χωρίς να ενδιαφέρει αν πραγματοποιήθηκε η μέλλουσα ενέργεια.
34. ΑΠ 130/2011 Η Ενεργητική δωροδοκία 235,236 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 ν2802/2000 και για την τέλεση ενεργητικής δωροδοκίας αιτείται υπόσχεση ή παροχή σε υπάλληλο αρθ.13ΠΚ και 263^Α ΠΚ οποιασδήποτε φύσης ωφέλεια, που αφορά μελλοντική υπόσχεση ,παροχή ή παράλειψη, ενώ για ήδη τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη υπαλλήλου κατέστη ανέγκλητη μετά τον ν2802/2000
35. ΑΠ 1448/2011 μεταξύ εγκλημάτων παθητικής δωροδοκίας και παράβασης νομού περι μεσαζόντων υπάρχει αληθής συρροή.
36. ΑΠ 498/2013 Ενεργητική δωροδοκία : κελευστής ΛΣ(υπάλληλος αρθ.13 και 263^Α ΠΚ) δωροδόκησε αρχικελευστή ώστε να του πει πότε θα είχε περιπόλια με το λιμενικό σκάφος στα τουρκικά παράλια προκειμένου να διευκολυνθεί η μετακίνηση λαθρομεταναστών .
37. ΑΠ 49/2014 καταδίκη εφοριακού για παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης. Ο εφοριακός ελεγκτής σε ΠΕΚ (Περιφερειακό Ελεγκτικό Κέντρο)για φορολογική παράβαση θα επέβαλλε υπέρογκο πρόστιμο σε επιχειρηματία που έτσι φοβήθηκε άρθρα 235,385ΠΚ.

38. ΑΠ /2015 Ορθή αθώωση για παθητική δωροδοκία εφοριακού γιατί δεν αξίωσε ο ίδιος χρήματα ως υπάλληλος Δ.Ο.Υ..
39. ΑΠ 1482/2018 Κατηγορούμενος εφοριακός ελεγκτής φορολογικών παραβάσεων για παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης και Β'κατηγορούμενος προϊστάμενος έφορος κατηγορούμενος για συνέργεια σε απόπειρα εκβίασης κατ'επάγγελμα.
40. ΑΠ 748/2020 καταδίκη για παθητική δωροδοκία με τον ν.4619/2029 που είχε την ίδια υποκειμενική και αντικειμενική υπόσταση με τον πΠΚ. Επίκουρος καθηγητής Πανεπιστήμιου Διευθυντής κλινικής Γενικού κρατικού νοσοκομείου .Ζήτησε διαφορετικά ποσά για νέα μη αναγκαία αλλά για λόγους αισθητικής εγχείρησης είτε σε ιδιωτική κλινική είτε στο ΓΚ Νοσοκομείο. Υπήρξε προ της επέμβασης καταγγελία στις εσωτερικές υποθέσεις και προσημείωση των καταβληθέντων χρημάτων.
41. ΑΠ 1302/2022 άρθρα 235 παρ ,2, 385 παρ.1, καταδίκη σε παθητική δωροδοκία από υπαλλήλους υπουργείου σε συνδυασμό με πράξη εκβίασης κακουργηματικά σε βάρος της επιχείρησης του παθόντος με την απειλή μη επίτευξης επιδότησης .Υπαρξη συναυτουργίας .Πλημμεληματική η πράξη που τελέστηκε υπό τις διατάξεις του πΠΚ σύμφωνα με την αρχή της αναδρομικότητας του επιεικέστερου ΠΚ. Εσφαλμένη ερμηνεία διατάξεων ΠΚ.
42. ΑΠ730 /2022 αναγκαία στοιχεία για στοιχειοθέτηση παθητικής δωροδοκίας και ενεργητικής άμεσα ή με μεσολάβηση τρίτου.
43. ΑΠ 917/2020 Η διάταξη του άρθρου 285 παρ1 ν.ΠΚ συντρέχει με παθητική δωροδοκία . Αντιδήμαρχος οικονομικών με την κατηγορία της παθητικής δωροδοκίας πλημμεληματικής εκβίασης 385ΠΚ έλαβε ποσό με προσημειωμένα χαρτονομίσματα από αγοραστή κουζίνας που δεν είχε άδεια λειτουργίας .
44. ΑΠ 107/2021 Έννοια επιεικέστερου νόμου, που είναι όταν προβλέπει μικρότερη στερητική της ελευθερίας ποινή. Η νέα διάταξη του αρθ. 235ΠΚ , ενώ δεν διαφέρει, ως προς τα απαιτούμενα διάπραξης στοιχεία είναι ευμενέστερη, ως προς την απαιτούμενη ποινή που ίσχυε πριν και κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης με τους ν.4254/2014,και ν.4258/2014.

Παράρτημα 3 .Ποινική νομολογία έκδοση Ι. Ζαχαρόπουλος ΕΡΕΥΝΑ έτη1980-1990, 1991-1995 και 1996 -2000 : αποφάσεις 70 (40+17+13).

Τόμος 1 :Αποφάσεις ετών 1980-1990 για δωροδοκία : 40αποφασεις

1. 1.ΑΠ 834/1981 συμβ Ο ισχύων ΠΚ θεωρεί ενεργητική δωροδοκία την τελούμενη από οποιοδήποτε πολίτη αυτοτελή από την παθητική δωροδοκία την τελούμενη από υπάλληλο, χωρίς να θεωρεί την πρώτη ως συμμετοχή στο έγκλημα του δεύτερου (Ποιν ΧΡ. ΛΒ 120).
2. 2.ΕΦ.Πειρ 159/1982 Η διάταξη του άρθρου 1 ν δ 1234 /1972 κατάργησε την διάκριση της δωροδοκίας χάριν νομίμων πράξεων και εκείνης χάριν παρανόμων. Με το αρθ.1νδ.1234/1972 αποτελεί γνήσιο έγκλημα περί την υπηρεσία, που μπορεί να διαπραχτεί μόνο από υπάλληλο αρθ.13 πκ σε συνδ αρθρ .263^α ΠΚ.(Π.Χρ. ΛΒ΄ 947).
3. 3.ΑΠ 1523/1982 συμβ. Σύμφωνα με το άρθρο 263^Α υπάλληλος θεωρείται, πέραν των αναφερόμενων στο άρθρο 13ΠΚ και ο υπηρετών μόνιμα ή προσκαίρως υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε επιχειρήσεις η οργανισμούς κοινής ωφέλειας ανήκοντος στο κράτος, Δήμο ή κοινότητα ή ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ.
4. 4.ΟΛ ΑΠ 1179 /1986 Επί δωροδοκίας το προσβαλλόμενο αγαθό αφορά την διαφύλαξη του κύρους των δημοσίων υπηρεσιών και εμπέδωση της εμπιστοσύνης των πολιτών για την άψογη καθαρή και αμερόληπτη λειτουργία τους(Π.Χρ ΛΣΤ 1008).
5. 5.ΑΠ444/1986 Το έγκλημα της παθητικής δωροδοκίας που προβλέπεται από την διάταξη αρθ.235 όπως τροπ.με ν.δ.1234/1972 προϋποθέτει ότι η ενέργεια η παράλειψη για την οποία ο υπάλληλος απαιτεί ή δέχεται δώρα περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας αυτού και ανάγεται στα καθήκοντα του που είτε διαγράφονται στον νόμο είτε ανατίθενται με υπηρεσιακούς κανονισμούς ,διαταγές ή οδηγίες είτε προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας συναρτώμενα με αυτήν.
6. 6.ΑΠ 146/2987 αιτιολογημένη καταδίκη εφοριακού υπαλλήλου που απαίτησε και δέχτηκε χρηματικό ποσό για ευνοϊκή ρύθμιση φορολογικής υπόθεσης , μολονότι είχε συντάξει την έκθεση του .

7. 7.ΑΠ/13241983 ΠΧ ΛΔ266 αιτιολογημένη καταδίκη για δωροληψία εφοριακού που απαίτησε χρηματικό ποσό για να βεβαιώσει μειωμένο χρηματικό ποσό.
8. 8.ΑΠ/748/1982 (ΠΟΙΝ.ΧΡ ΛΓ 160):ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να μειωθεί το υπό του φορολογούμενου οφειλόμενο χρηματικό ποσό.
9. 9.ΑΠ257/1987 (ΠΟΙΝ ΧΡ ΛΖ 413): ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη εφοριακού υπαλλήλου που απαίτησε χρηματικό ποσό ως δώρο προκειμένου να παραλείψει την βεβαίωση οφειλόμενου φόρου.
10. ΑΠ 266/1981 (ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΑ 572): αιτιολογημένη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να εκτιμήσει μικρότερη την αξία αγορασθέντος ακινήτου.
11. 11.ΑΠ 992/1981(ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΒ 273): αιτιολογημένη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να εκτιμήσει μικρότερη την αξία αγορασθέντος ακινήτου.
12. 12.ΑΠ 941/1986 (ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΣΤ898): αιτιολογημένη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να εκτιμήσει μικρότερη την αξία αγορασθέντος ακινήτου.
13. 13.ΑΠ 302/1984 (ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΔ 814): αιτιολογημένη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να αποσιωπήσει τελεσθείσα φορολογική παράβαση.
14. 14.ΑΠ 714/1981(ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΒ 39): αιτιολογημένη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να αποσιωπήσει τελεσθείσα φορολογική παράβαση.
15. 15.ΑΠ 444/1986(ΠΟΙΝ ΧΡ.ΛΣΤ 642): αιτιολογημένη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να αποσιωπήσει τελεσθείσα φορολογική παράβαση..
16. 16.ΑΠ 1053/1983 (ΝΟΒ.31.1630): αιτιολογημένη για δωροδοκία απόφαση εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε χρηματικό ποσό για να αποσιωπήσει τελεσθείσα φορολογική παράβαση που αφορά τιμολόγια πρατηρίου άρτου.

17. 17.ΑΠ940/1981 (ΠΟΙΝ.ΧΡ ΛΒ 226): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροληψία υπαλλήλου πολεοδομίας που απαίτησε και έλαβε ποσό για θεώρηση άδειας οικοδομής.
18. 18.ΑΠ 1644/1981 (ΠΟΙΝ.ΧΡ ΛΒ 734): αιτιολογημένη καταδίκη για δωροληψία υπαλλήλου πολεοδομίας που απαίτησε και έλαβε ποσό για να μην αναγγείλει διαπιστωθείσα παράβαση ΓΟΚ.
19. 19.ΑΠ συμβ. 915/1984 (ΠΟΙΝ.ΧΡ ΛΕ 119): αιτιολογημένη καταδίκη προϊσταμένου διεύθυνσης τεχνικών υπηρεσιών, που για ψεύτικη βεβαίωση σε βαθμό κακουργήματος και δωροληψία κατ' εξακολούθηση, που αφενός βεβαίωσε ψευδώς την κατεδάφιση αυθαίρετης κατασκευής που οδήγησε σε αθώωση και αφετέρου ζήτησε και έλαβε δώρα για μελλοντική συμπεριφορά, που αντιβαίνει στα καθήκοντα του .
20. 20.ΑΠ 1222/1986 (Ποιν. Χρ. ΛΖ 43):. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη ενωμοτάρχη της χωροφυλακής, που ζήτησε και έλαβε χρήματα για να αναιρέσει προανακριτική κατάθεση του με την οποία βεβαίωνε αγορανομική παράβαση ιχθυοπώλη.
21. 21.ΑΠ 1125/1986 (Ποιν.Χρ. ΛΣΤ 981): αναιρείται καταδικαστική απόφαση λιμενοφύλακα, λόγω εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 235 ΠΚ καθ' όσον δεν εμπίπτει στα καθήκοντα του η ευνοϊκή μαρτυρική κατάθεση του στο δικαστήριο.
22. 22.ΑΠ 404/1983(Ποιν. Χρ. ΛΖ 43(:. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη υπαλλήλου ΙΚΑ αρμόδιου για αναστολή καταβολής οφειλομένων δόσεων που ζήτησε και έλαβε χρήματα για έκδοση παρόμοιας πράξης.
23. 23.ΑΠ 278/1980 (Ποιν. Χρ. Λ' 548):ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη υπαλλήλου ΤΕΒΕ που ζήτησε και έλαβε χρήματα για διαγραφή χρέους ασφαλισμένης που πράγματι δεν όφειλε .
24. 24.ΑΠ 606/1987 (Ποιν. Χρ. ΛΖ 540): αναίρεση εκ πλαγίου καταδίκης υπαλλήλου ΟΤΕ που ζήτησε και έλαβε από συνδρομητή χρηματικό ποσό για ενέργεια που όφειλε να κάνει ατελώς χωρίς στην απόφαση να ορίζεται με ποιον από τους δυο δυνατούς τρόπους τέλεσε το έγκλημα.

25. 25.ΑΠ 500/1985 (Ποιν. Χρ. ΛΕ 805): ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία πολίτη, που υποσχέθηκε σε γεωπόνο του ΟΓΑ να δώσει χρήματα για σύνταξη ευνοϊκής έκθεσης ζημιών.
26. 26.ΑΠ 449/1984(Ποιν. Χρ. ΛΔ 896):. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη ιατρού υπαλλήλου ΝΠΔΔ για διενέργεια εγχειρήσεως που ζήτησε και έλαβε χρήματα για εγχείριση, που ήταν στα καθήκοντα του.
27. Εφ. Αθηνών 120/1984 (Ποιν. Χρ.ΛΕ 83): Δεν διαπράττει δωροδοκία χάριν νόμιμων πράξεων (235ΠΚ) διευθυντής κλινικής νοσοκομείου ΝΠΔ που ζήτησε χρήματα προκειμένου να εγχειρίσει ο ίδιος αντί του αρμόδιου χειρουργού καθόσον δεν τυγχάνει υπάλληλος άρθρου 13 και 263^{Α'} ΠΚ, ούτε συντρέχει εκβίαση άρθρου 385 παρ.1, αφού δεν εξανάγκασε δια βίας ή απειλής.
28. 28.Εφ Πειρ. 19/1982 (Ποιν.Χρ. ΛΒ 947): Διέπραξαν το αδίκημα της δωροληψίας αρχιπλοηγοί που εδέχοντο χρηματικά ποσά τα οποία προσέφεραν διάφορα ναυτιλιακά γραφεία, ως και πλοιοκτήτες, οσάκις χρησιμοποιούντο ρυμουλκά ή αξίωναν τέτοια ποσά για την άμεση εξυπηρέτηση ή προσφορά καλύτερων υπηρεσιών.
29. 29.ΑΠ 375/1982 (Ποιν Χρ.ΛΒ 923): .Αιτιολογημένη καταδίκη αυτού που ζήτησε χρηματικό ποσό για διέλευση αυτοκινήτου άνευ σημειώματος απολυμάνσεως.
30. 30.ΑΠ 681/19844: .Αιτιολογημένη καταδίκη αυτού που ζήτησε χρηματικό ποσό για έκδοση και παράδοση πινακίδων κυκλοφορίας αγροτικού αυτοκινήτου.
31. 31.ΑΠ 293/1982 (Ποιν Χρ.ΛΒ 891): .Αιτιολογημένη καταδίκη υπαλλήλου γραφείου συγκοινωνιών, που ζήτησε χρηματικό ποσό προκειμένου να χαρακτηρίσει το αυτοκίνητο μεγαλύτερου μίτου βάρους και να χορηγήσει άδεια κυκλοφορίας καίτοι αυτό ήταν παράνομο.
32. 32.ΑΠ 994/1981 (Ποιν Χρ.ΛΒ 275): .Αιτιολογημένη καταδίκη αυτού που ως προϊστάμενος λογιστικής υπηρεσίας ζήτησε χρηματικό ποσό για συντάξει δικαιολογητικό ταφής απορριμμάτων του Δήμου.
33. 33.ΑΠ 302/1988 (Ποιν Χρ.ΛΗ 527): .Αιτιολογημένη καταδίκη υπαλλήλου του ΟΑΕΔ που ζήτησε χρηματικό ποσό κατά την ψυχοτεχνική εξέταση υποψηφίων

- οδηγών προς επέκταση της άδειας οδηγήσεως από Γ' σε Δ' Κατηγορία για να βεβαιώσει ότι επέτυχαν κατά την γινόμενη εξέταση τους.
34. 34.ΑΠ 648/1986 (Ποιν.Χρ. ΛΣΤ'715):. Η δωροδοκία είναι ανεξάρτητο και αυτοτελές έγκλημα από την απάτη.
35. 35.ΑΠ14/1980 (Ποιν.Χρ. Λ'444):. Αιτιολογημένη απαλλαγή υπαλλήλων εισαγγελίας για απάτη και δωροδοκία σε σχέση με την εξαφάνιση δικογραφίας και έκδοση ευνοϊκής απόφασης.
36. 36.ΑΠ 929/1987 συμβ.(Ποιν.Χρ.ΛΖ'780): . Η παθητική δωροδοκία συρρέει πραγματικά με την ψευδή βεβαίωση.
37. ΑΠ 1003/1987 συμβ.(Ποιν. Χρ.ΛΖ818):. Είναι ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για παραπομπή για πλαστογραφία με χρήση σε βαθμό κακουργήματος ,και ψευδή βεβαίωση σε βαθμό κακουργήματος και δωροδοκία κατ' εξακολούθηση των εισαγόντων αυτοκίνητα από το εξωτερικό και εκδωσάντων πλαστά πιστοποιητικά ΟΔΔΥ, ότι δήθεν τα αυτοκίνητα προήρχοντο από τα αζήτητα της Δι/σης συγκοινωνιών και δωροδόκησαν υπάλληλο της Δι/σης συγκοινωνιών να εκδώσει άδειες κυκλοφορίας των αυτοκινήτων αυτών.
38. ΑΠ 819/1988 (Ποιν.Χρ.ΛΗ 894):.Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη αστυφύλακα στην υπηρεσία ελέγχου διαβατηρίων του αερολιμένος Αθηνών, που έλαβε ποσό για να επιτρέψει την έξοδο από την χώρα προσώπου, στο οποίο είχε απαγορευτεί η έξοδος και ταυτόχρονα αφαίρεσε από το αρχείο την κάρτα απαγόρευσης εξόδου ήτοι τελέστηκαν τα εγκλήματα δωροδοκίας και υπεξαγωγής εγγράφου.
39. ΑΠ 149/1981 (Ποιν Χρ. ΛΑ'637):Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για παθητική δωροδοκία και παράβαση απορρήτου του ανακοινώσαντος τα θέματα των Πανελληνίων εξετάσεων Λυκείου και δωροδοκία εκείνου που προσέφερε τα χρήματα.
40. ΑΠ 382/1987 συμβ. (Ποιν.Χρ. ΛΖ'435): Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για δωροδοκία και απλή συνέργεια σε πλαστογραφία υπαλλήλου Ταχ. Ταμιευτηρίου που βοήθησε με τις συμβουλές του και οδηγίες στην τέλεση πλαστογραφίας με σκοπό την παραπλάνηση των αρμοδίων οργάνων του Ταχ. Ταμιευτηρίου και έλαβε χρηματικό ποσό ως δώρο.

ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τόμος 2: Αποφάσεις ετών 1991-1995 για δωροδοκία :17 αποφάσεις

1. ΑΠ 856/1990 (Ποιν.Χρ ΜΑ214):. Τα καθήκοντα του υπαλλήλου διαγράφονται από τον νόμο ή ανατέθηκαν από τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή τις διαταγές ή τις οδηγίες των προϊσταμένων του εξαιτίας της υπηρεσιακής του σχέσης ή προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας του.
2. ΑΠ 972/1993 (Ποιν.Χρ.ΜΓ'706):. Σημασία έχει αν η και με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου δραστηριότητα υπαλλήλου που του ανατέθηκε εμπίπτει στους γενικότερους σκοπούς που επιδιώκονται από το Κράτος ,τους Δήμους ,τις κοινότητες ή το ΝΠΔΔ.
3. ΑΠ 121/1990 (Ποιν.Χρ.Μ'976):. Αν η πράξη η παράλειψη του υπαλλήλου είναι αντίθετη προς τα καθήκοντα του ,που του έχουν ανατεθεί από τον νόμο , ή τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή και υπηρεσιακές οδηγίες και διαταγές των προϊσταμένων του, τότε έχει τελέσει το έγκλημα της δωροληψίας, δια πράξεως ή παραλείψεως, που αντίκειται στα καθήκοντα του , αν δε όχι τότε έχει τελέσει το έγκλημα αυτό δια παραλείψεως, που ανάγεται στην υπηρεσία του.
4. ΑΠ 1195/1994 (Ποιν.Χρ. ΜΔ'991):. Πράξεις που βρίσκονται έξω των καθηκόντων ή της υπηρεσίας του υπαλλήλου και είναι ξένες προς αυτά δεν συνιστούν δωροδοκία έστω και αν ο υπάλληλος τις επιχειρεί με την ευκαιρία της υπηρεσίας του.
5. ΑΠ 1778/1993(ΟΛ) (Ποιν.Χρ.ΜΔ'167): .Για την στοιχειοθέτηση της δωροδοκίας, θα πρέπει τα δώρα ή ανταλλάγματα, που δεν αρμόζουν σε αυτόν να δίδονται ή και να υπάρχει υπόσχεση αυτών ,για μελλοντική ή τελειωμένη ενεργεία ή παράλειψη του υπαλλήλου χωρίς να ενδιαφέρει αν πραγματοποιήθηκε ή όχι η μέλλουσα ενεργεία ή αυτός σκοπούσε σπουδαίως να εκτελέσει την εν λόγω ενέργεια.
6. ΑΠ1675/1991 (Υπερ.Β'568):. Περιέχει πλήρη αιτιολογία η καταδίκη υπαλλήλου της ΣΤ Εφορίας Πειραιώς για δωροδοκία που απαίτησε χρηματικό ποσό για να μην προβεί σε καταγγελία και επέλθουν οι νόμιμες κυρώσεις, όταν διαπίστωσε, ότι τα τιμολόγια αγορών Αυγούστου δεν είχαν καταχωρηθεί στο βιβλίο αγορών του ελεγχόμενου καταστήματος.

7. ΑΠ 733/1994(Ποιν.Χρ. ΜΔ'771.): Πλήρης αιτιολογία καταδίκης αστυνομικού της υπηρεσίας διαβατηρίων, που ζήτησε χρήματα για να επιτρέψει την είσοδο στην χώρα έξι αλλοδαπών και τεσσάρων γυναικών απροσδιόριστης ταυτότητας, που δεν είχαν δικαίωμα να εισέλθουν στην χώρα και που τους ζήτησε χρήματα.
8. Πλημ Θεσ/κης 181/1999 συμβ.(Υπερ. Α'662):. Ένοχος δωροδοκίας ο αστυνομικός που δέχτηκε εδέσματα αξίας 2.000 δρχ από κρατούμενο, που μαζί του τα κατανάλωσε και σε αντάλλαγμα τον άφησε να περιφέρεται ελεύθερα στους χώρους του νοσοκομείου και να συναντάται αδιακρίτως με τρίτα πρόσωπα.
9. ΑΠ 972/1993 (Ποιν.Χρ. ΜΓ'706):. Ορθώς καταδικάστηκε ιατρός διευθυντής παθολογικής κλινικής ΚΑΤ για δωροληψία διότι ως υπάλληλος απαίτησε και έλαβε ποσό, ως ανταμοιβή για τις ήδη προσφερθείσες υπηρεσίες του, αναγόμενες στον κύκλο αρμοδιότητας του ,προς την μητέρα του μηνυτή.
10. ΑΠ 827 /1990 (Ποιν.Χρ. ΜΑ 208): . Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη τελωνειακού, που απαίτησε χρηματικό ποσό για να εισέρθουν στην Ελλάδα ηλεκτρονικά είδη χωρίς καταβολή δασμών και φόρων.
11. ΑΠ 1114,1993 (Ποιν.Χρ.ΜΓ'842):.Ο αναιρεσείων καταδικάστηκε για δωροδοκία, διότι υποσχέθηκε δώρα στους τελωνειακούς υπαλλήλους, για να μην διενεργηθεί έρευνα προς ανακάλυψη λαθρεμπορευμάτων.
12. ΑΠ 540/1990 (ΝΟΒ 38 847):. Είναι ορθή η απαλλαγή κατηγορουμένου διότι προσέφερε χαρτονομίσματα σε υπάλληλο ΚΤΕΟ , διότι πίστευε ότι η πράξη του αποτελούσε εκδήλωση καλής συμπεριφοράς.
13. ΑΠ 452/1992 (Υπερ.Β'1120.): Ορθώς καταδικάστηκε προϊστάμενος γραφείου συγκοινωνιών Νομαρχίας Άμφισσας διότι ζήτησε και έλαβε χρηματικό ποσό, ως αρμόδιος για σύνταξη ψευδούς δελτίου εξέτασης υποψηφίου οδηγού αυτοκινήτου και ανέγραψε ψευδώς, ότι ο υποψήφιος δοκιμάστηκε στα σήματα, ενώ δεν εμφανίστηκε καθόλου.
14. ΑΠ 1334/1992 (Υπερ.Β'1424.): Ορθά καταδικάστηκε εκείνος που ζήτησε από τον οφειλέτη χρηματικό ποσό για να μην κατασχέσει με εντολή του ΙΚΑ την κινητή και ακίνητη περιουσία του συντάσσοντας ανακριβή βεβαίωση.

15. ΑΠ1195/1994 (Ποιν.Χρ.ΜΔ'1991):.Ορθή καταδίκη υπαλλήλου του ταμείου Λαϊκών αγορών, που απαίτησε και έλαβε χρηματικό ποσό από μικροπωλητές για να ενεργήσει μεσολαβητικά στην μεταφορά της σχετικής άδειας σε άλλη λαϊκή αγορά, που δεν ανήκε στην αρμοδιότητα του.
16. ΑΠ1128/193 (Ποιν.Χρ.ΜΓ'851):.Ορθά καταδικάστηκε ο απαιτήσας χρηματικό ποσό για παθητική δωροδοκία με αντάλλαγμα επιτροπή στην οποία μετείχε με αποφασιστική ψήφο προκειμένου να γνωματεύσει θετικά στο μέλλον επηρεάζοντας και τα υπόλοιπα μέλη της , παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις στο κέντρο του μηνυτή.
17. ΑΠ1334//1992 (Υπερ.Β'1424):. Μεταξύ της παράβασης καθήκοντος άρθρο 259ΠΚ και της δωροληψίας συνίσταται πραγματική συρροή. Αντίθετη η άποψη της μειοψηφίας.

ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ Ι.ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τόμος 3: Αποφάσεις ετών 1996-2000 για δωροδοκία : 13 αποφάσεις

1. ΑΠ 953/1995 Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'28, και ΑΠ 1098/11995Ποιν.Χρ.ΜΣΤ'235.Απο την διάταξη του 235ΠΚ προκύπτει, ότι για το έγκλημα της δωροληψίας εκείνος που απαιτεί δέχεται ή προσφέρεται να δεχτεί δώρα ή άλλα ανταλλάγματα πρέπει να είναι υπάλληλος, κατά την έννοια άρθρου 13^ΑΠΚ. Πρέπει τα δώρα να μην προσήκουν σε αυτόν και να δίδονται ή να υπάρχει απλή υπόσχεση δόσεως τους για μελλοντική ή τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη , η οποία είναι νόμιμη και περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας του και να ανάγεται στην υπηρεσία του ή να αντίκειται στα καθήκοντα του ,τα οποία διαγράφονται από τον νόμο η από τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή προκύπτουν από την φύση της υπηρεσίας του και είναι αδιάφορο πραγματοποιήθηκε ή όχι η μέλλουσα ενέργεια του ή αυτός σκοπούσε σπουδαίως να προβεί στην εκτέλεση της.
2. ΑΠ 489/1996 (Ποιν.Χρ.ΜΖ'635):. Από τις διατάξεις των άρθρων 235 και 236ΠΚ όπως αντικαταστάθηκαν με το ν.δ. 1235/1972 ότι για να τελεστεί το αδίκημα της ενεργητικής δωροδοκίας να τελεστεί από οποιανδήποτε προς υπάλληλο του άρθρου 13^α ΠΚ και τά δώρα να δίνονται ή να υπάρχει απλή υπόσχεση, ότι θα δοθούν για ενέργεια ή παράλειψη του που θα έχει τελειωθεί ή θα είναι μελλοντική και αντίθετη στα καθήκοντα του.

3. ΑΠ765/1999 (Ποιν.Δικ.2. 936):.Ο κατηγορούμενος ιατρός νευροχειρουργός καθηγητής Πανεπιστημίου και διευθυντής της νευροχειρουργικής κλινικής Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου ΝΠΔΔ και συνεπώς υπάλληλος απαίτησε χρηματικό ποσό από αλβανό υπήκοο προκειμένου να χειρουργήσει τον πεθερό του που νοσηλευόταν εκεί, δικαιούτο δωρεάν νοσηλείας και ορθώς καταδικάστηκε για παθητική δωροδοκία.
4. ΑΠ1646/ 1998 (Ποιν.Χρ,ΜΘ 932):. Για να δικαστεί κάποιος με το άρθρο 235 ΠΚ για παθητική δωροδοκία απαιτείται α) να είναι υπάλληλος αρθ. 13^α ΠΚ και 263^α β)να απαιτεί ή δέχεται δώρα ή άλλα ανταλλάγματα που δεν δικαιούνται ή και υπόσχεση τούτων για μελλοντική ή τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη του ,που περιλαμβάνεται στον κύκλο ης αρμοδιότητας του και να ανάγεται στην υπηρεσία του ή να αντίκειται στα καθήκοντα του. όπως διαγράφονται από τον νόμο ή προκύπτουν από κανονισμούς ή την υπηρεσιακή του σχέση ή τη φύση της υπηρεσίας του.
5. ΑΠ 219/1999 (Ποιν.Δικ.2 514):. Για την στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της δωροληψίας απαιτείται εκείνος, που δέχεται ή απαιτεί δώρα να είναι α)υπάλληλος άρθρου 13^α και 263^α ΠΚβ) τα δώρα ή τα άλλα ανταλλάγματα να μην τα δικαιούνται αυτός και να δίνονται ή να υπάρχει απλή υπόσχεση για μελλοντική ή τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη του χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτή πραγματοποιήθηκε ή όχι γ) η ενέργεια ή παράλειψη να αφορά νόμιμη ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου ή να αντίκειται στα καθήκοντα του, όπως διαγράφονται από τον νόμο ,κανονισμούς, και οδηγίες των προϊσταμένων.
6. ΑΠσυμβ 19/1998 (Ποιν.Χρ.ΜΗ(1998) 662):. Τα εγκλήματα της απιστίας περί την υπηρεσία ,της παθητικής δωροδοκίας και της άπατης συρρέουν αληθώς γιατί είναι αυτοτελή και ανεξάρτητα μεταξύ των.
7. ΑΠ1331/1995(Ποιν. Χρ.ΜΣΤ 525):. Είναι πλήρως αιτιολογημένη η απόφαση καταδίκης αναιρεσίουσας αστυφύλακας που ζήτησε χρηματικό ποσό για να μην υποβάλει μήνυση για αγορανομική παράβαση σε πρατήριο καυσίμων.
8. ΑΠ 338/1996 (Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'1688):. Αιτιολογημένη καταδίκη αστυφύλακα για δωροληψία ,παράβαση καθήκοντος και υπόθαλψη εγκληματία που απαίτησε και

δέχθηκε χρηματικό ποσό από την ιδιοκτήτρια ακινήτου για να μην βεβαιώσει παράβαση αυθαιρέτου, χωρίς άδεια ακινήτου και υποβάλει σχετική μήνυση.

9. ΕΦ.Αθηνων 10376/1996 (Ποιν.Χρ.ΜΖ'115). Αιτιολογημένη καταδίκη αστυνομικού για δωροληψία και δωροδοκία, που δέχτηκε δολάρια για να διευκολύνει την έξοδο από την Ελλάδα αλλοδαπού με αεροπλάνο για τον Καναδά και έτσι επιβιβάστηκε με την βοήθεια του απαραίτητος στο αεροπλάνο με πλαστό διαβατήριο.
10. ΑΠ 1501/1995 (ΝΟΒ 44.699):. Κηρύχτηκε ορθά ένοχος για δωροληψία υπάλληλος της υγειονομικής υπηρεσίας περιφερειακού υποκαταστήματος συντάξεων ΙΚΑ που απαίτησε χρηματικό ποσό για την μεταφορά από την ίδια του υγειονομικού φακέλου του αδελφού της μηνύτριας, ώστε να εξοικονομηθεί χρόνος ,κάτι που όμως ήταν στα πλαίσια των καθηκόντων της.
11. ΑΠ 123/1995 (Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'833):. Ορθή καταδίκη υπαλλήλου της Δ.Ο.Υ Καρδίτσας που ζήτησε και έλαβε χρηματικό ποσό ώστε σε έλεγχο λογιστικών βιβλίων εμπορίου να μειώσει τον υπολογιζόμενο επιπλέον φόρο.
12. ΠΛΗΜ. ΚΑΒΑΛΛΑΣ (συμβ) 73/1996 (Αρμ. 51.408). Αιτιολογημένη καταδίκη αστυνομικού για δωροληψία- δωροδοκία, που απαίτησε χρηματικό ποσό για να χορηγηθεί άδεια κέντρου διασκέδασης ή αν δεν εξεδίδετο η αστυνομία να ανέχετο την παράνομη λειτουργία του, και που μετά την άρνηση των ιδιοκτητών να δηχθούν την συμφωνία φρόντισε οι έλεγχοι να είναι συχνοί με επ' αυτοφώρω συλλήψεις.
13. ΑΠ 1358/1995 (Ποιν.Χρ. ΜΣΤ'537):. Πλήρης η αιτιολογία καταδικαστικής απόφασης για δωροδοκία και ψευδή βεβαίωση υπαλλήλων γραφείου συγκοινωνιών Νομαρχίας Πρεβέζης που δέχτηκαν από εκπαιδευτρια οδηγών μεσολάβηση καταβολής από τους υποψηφίους οδηγούς χρηματικό ποσό για σύνταξη ψευδούς βεβαίωσης υποψηφίων οδηγών αυτοκινήτων για να κριθούν ικανοί στις θεωρητικές και πρακτικές εξετάσεις για την απόκτηση άδειας οδηγού αυτοκινήτου.

Παράρτημα 4 . ΠΟΙΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΡΕΥΝΑ 1999-2023, : αποφάσεις 53

1. ΑΠ 544/2000 Ορθή καταδίκη υπαλλήλου υπουργείου συγκοινωνιών, που απαίτησε χρήματα από υποψήφιο οδηγό προκειμένου να κριθεί ως επιτυχών στις εξετάσεις απόκτησης άδειας οδηγού αυτοκινήτου.
2. ΑΠ 253/2000 Καταδίκη για παθητική δωροδοκία αστυφύλακα, που απαίτησε δώρα ενεργώντας έρευνα σε τρεις επιχειρήσεις και ειδικότερα σε κατάστημα αναψυκτήριο –παρασκευαστήριο τυροπιτών διαπίστωσε εργαζόμενοι στερούντο βιβλιαρίου υγείας ,επίσης σε κομμωτήριο εργαζομένη δεν είχε βιβλιάριο υγείας και σε πρατήριο γάλακτος- ειδών ζαχαροπλαστικής, επίσης εργαζόμενος δεν είχε βιβλιάριο υγείας και για να μην κάνει αναφορά στον εισαγγελέα απαίτησε χρήματα.
3. ΑΠ 1224/1999. Δωροδοκία ιατρού χειρουργού νοσοκομείου ,που κατ' εξακολούθηση απαίτησε χρήματα από ασθενείς για χειρουργικές επεμβάσεις .Προστατευόμενο έννομο αγαθό.
4. ΑΠ 824/1999 Πότε υπάρχει παθητική δωροδοκία .Υπάλληλος διεύθυνσης συγκοινωνιών διεύθυνσης Λιβαδειάς ,έλαβε χρήματα για να διευκολύνει τις εξετάσεις υποψηφίων οδηγών.
5. ΑΠ 185/1999 Ενεργητική και παθητική δωροδοκία .Ορθή καταδίκη υπαλλήλου ΣΔΟΕ που ανεύρε μπλοκ και τετράδιο όπου ο επιχειρηματίας καταχωρούσε συναλλαγές και απαίτησε χρήματα και ένα σετ χρυσών γυναικείων κοσμημάτων και προσέφερε 1,5 εκ. δρχ. στην αστυνομικό που έκανε έρευνα.
6. ΑΠ 534/1998 Καθηγητής ΤΕΦΑΑ απαίτησε από δυο φοιτήτριες, που είχε απορρίψει ο ίδιος χρηματικό ποσό για να βάλει προβιβασμο βαθμό.
7. ΑΠ 15/2002 Ορθή καταδίκη ιατρού διευθυντή ουρολογικού τμήματος περιφερειακού Γεν. Νοσοκομείου Ν.Ιωνίας που ζήτησε και έλαβε χρηματικό ποσό , από την Α. ενώ ήταν ασφαλισμένη στο ΙΚΑ
8. ΑΠ 1470/2001 Αστυνόμος ζήτησε από εργολάβο χρηματικό ποσό για ευνοϊκή μεταχείριση του.

9. ΑΠ 1601/2002 Παθητική δωροδοκία ιατρού μαιευτήρα διευθυντή μαιευτικής κλινικής Γενικού Νοσοκομείου, που ζήτησε και έλαβε ποσό για χορήγηση πιστοποιητικού εγκυμοσύνης σε έγκυο ΓΝ Λάρισας.
10. ΑΠ2018/2002. Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας με τον ν.2802/2000. Η παθητική δωροδοκία προβλέπεται για μελλοντική ενέργεια ή παράλειψη ενώ για τελεσθείσα είναι ανέκκλητη, ενώ πριν αναφαίρετο όχι μόνο σε μελλοντική αλλά και σε τετελεσμένη. Παθητική δωροδοκία γεωπόνου Δ/σης Γεωργίας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Ν. Ημαθίας ζήτησε χρηματικό ποσό για να εγγράψει στα μητρώα νέων αγροτών.
11. ΑΠ 1421/2002 Αιτιολογημένη καταδίκη για παθητική δωροδοκία ανθυπαστυνόμου αρμόδιου για ελέγχους γραφείων γνωριμιών, που ζήτησε χρήματα από τον υπεύθυνο γραφείου, ώστε να μην γίνονται έλεγχοι και να μην βεβαιώνονται σε βάρος τους παραβάσεις.
12. ΑΠ 120/2003 Εφέτης Διοικητικής Δικαιοσύνης υποσχέθηκε σε συνάδελφο του Πρόεδρο Πρωτοδικών ποσό 50.000 δρχ για να κάνει αυτή δέκτες εννέα αιτήσεις αναστολής.
13. ΑΠ 1592/2003. Ενεργητική δωροδοκία ,235,236ΠΚ Αστυνομικά όργανα ΤΑ Θησείου δωροδοκηθήκαν από υπάλληλο ΕΥΔΑΠ υπεύθυνο αντλιοστασίου κατηγορούμενο για καλλιέργεια ινδικής κάνναβης και τους προσέφερε χρηματικό ποσό για ευνοϊκή κατάθεση.
14. ΑΠ1348/2003. Με τον ν.2802/2000 διευρύνεται το αξιόποινο, διότι περιλαμβάνονται υπάλληλοι κοινοτικοί (Ε.Ε.) και εθνικοί άλλων κρατών. Δωροδοκία παθητική φοροτεχνικού υπαλλήλου Δ.Ο.Υ Λίμνης Ευβοίας αρμόδιου για προσδιορισμό φόρου μεταβίβασης ακινήτων, που απαιτούσε χρήματα για ευνοϊκότερο προσδιορισμό της τιμής του ακινήτου.
15. ΑΠ 2282/2003. Από την έναρξη του ν.2802/2000 η παθητική δωροδοκεί στοιχειοθετείται μόνο για μελλοντική ενέργεια ή παράλειψη . Αναιρείται καταδίκη υπαλλήλου της ΕΤΕ που είχε καταρτίσει ευνοϊκή εισήγηση για ρύθμιση οφειλής και είχε ζητήσει ανταλλάγματα.

16. ΑΠ 443/2003 Κατηγορούμενος εφοριακός ως επικεφαλής τριμελούς επιτροπής ελέγχου ζήτησε χρηματικό ποσό από εκπρόσωπο ομόρρυθμης εταιρείας καθαριστήριου για να μην καταχωριστεί διαπιστωθείσα φορολογική παράβαση σε βάρος της εταιρείας 235,263^A ΠΚ «αφού έχουν διαβρωθεί τα πάντα, πήγα και εγώ να βγάλω κάτι».
17. ΑΠ 1010/2005 Ο ν.28002/2000 Δεν περιλαμβάνει εκτός από την διεύρυνση της έννοιας του υπαλλήλου με προσθήκη κοινοτικών υπαλλήλων και εθνικών υπαλλήλων, άλλων κρατών μεταβολή. καταδίκη φορολογικών υπαλλήλων που αξίωσαν και δεχτήκαν ποσό 3.000.000 δρχ. προκειμένου να επιβάλλουν στην επιχείρηση μικρότερο ποσό για πρόσθετη φορολογία.
18. ΑΠ 1213/2005 Αναιρείται καταδικαστική απόφαση, που ο δεύτερος κατηγορούμενος αστυνομικός, υποσχέθηκε, ότι θα παρέλειπε έλεγχο αλλοδαπών Αλβανών στην είσοδο στην χώρα αν του καταβάλλετο ποσό.
19. ΑΠ 1636/2005 Το άρθρο 235 ΠΚ μετά τον ν.2802/2000 στοιχειοθετείται μόνο για τις μελλοντικές ενέργειες ή παραλείψεις ενώ κατέστη ανέκκλητος ήδη τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη Προϊστάμενος τμήματος αλλοδαπών ορθά καταδικάστηκε για δωροληψία που ζήτησε και έλαβε χρηματικό ποσό και που μεσολάβησε, ώστε πέντε αλλοδαποί να δώσουν ποσό στον α' κατηγορούμενο για να γίνουν δεκτές αιτήσεις θεραπείας κατ' αποφάσεων προσωρινών αδειών παραμονής
20. ΑΠ160/2006 Το άρθρο 235ΠΚ αφορά μόνο μελλοντικές ενέργειες ή παραλείψεις του υπαλλήλου .Ασάφεια χρόνου για καταδίκη καθηγητή Πανεπιστήμιου , που ζήτησε και έλαβε ποσό ως παθητική δωροδοκία προκειμένου να θεωρήσει ότι η επι πτυχίω φοιτήτρια προσήλθε στις εξετάσεις του μαθήματος του και βαθμολογήθηκε με βαθμό επιτυχίας.
21. ΑΠ 243/2006 Ορθή καταδίκη κατηγορουμένου για παθητική δωροδοκία εφοριακού υπαλλήλου που ζήτησε ποσό προκειμένου να επιβληθεί στην ελεγχόμενη επιχείρηση μειωμένος πρόσθετος φόρος και η ενέργεια του ήταν εκτός καθηκόντων του.
22. ΑΠ(συμβ) 570/2006 Στοιχεία νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα .Συρροή πραγματική με δωροδοκία παθητική .Δωροληψία

δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και παθητική δωροδοκία δικαστή που ζήτησε χρήματα για να κρίνει δέκα γνωστές και δέκα άγνωστες υποθέσεις που του είχαν ανατεθεί υπέρ των καταθεσάντων τα χρήματα που είχαν κατατεθεί σε πέντε τραπεζικούς λογαριασμούς με σκοπό τον πορισμό εγκληματικής δραστηριότητας. Δικηγόρος παρενέβη για ενεργητική δωροδοκία εγκληματικής δραστηριότητας δυο δικηγόρων που παρενέβησαν μέσω δικαστή και πελατών ΠΚ 235,236,237.

23. ΑΠ1076/2006 . Για το 235ΠΚ είναι αδιάφορο αν πραγματοποιήθηκε η μελλοντική ενέργεια ή παράλειψη. Παθητική δωροδοκία αστυφύλακα κατά τον έλεγχο νομιμότητας. Αναιρείται η καταδικαστική απόφαση, (235,236,510ΠΚ).
24. ΑΠ1159/2006 Ο μηνυτής φέρεται να δωροδόκησε τον αναιρεσείοντα υπάλληλο για γεωργική επιδότηση.
25. ΑΠ 2686/2008 Παράσταση πολιτικής αγωγής Δημοσίου. Δωροδοκία παθητική Οικονομικού επιθεωρητή Υπ. Γεωργίας.
26. ΑΠ 1619/2008 (ΠΚ 235,259,263^A). Στοιχεία παθητική δωροδοκίας. Δυο κατηγορούμενοι προϊστάμενοι και υπάλληλοι Δ.Ο.Υ. δωροδοκήθηκαν από κρεοπώλη για μείωση προστίμων φορολογικών παραβάσεων.
27. ΑΠ 1122/2008 Φοροτεχνικός υπάλληλος ΣΔΟΕ μετά από διαπίστωση από έλεγχο φορολογικών παραβάσεων απαίτησε εκβιαστικά χρηματικό ποσό για να λύσει ευνοϊκά την υπόθεση.
28. ΑΠ 570/2008 Δωροδοκία δικαστή. Τακτικός ανακριτής προκειμένου να κρίνει ευνοϊκά θέμα αποφυλάκισης προσωρινά κρατούμενου απαίτησε από την σύζυγο του είτε να του καταβάλει χρηματικό ποσό ή να κοιμηθεί μαζί του είτε να φροντίσει να του προσφέρει αλλοδαπές γυναίκες .
29. ΑΠ1627/2009 Πορνεία- μαστροπεία. Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας ΠΚ 235,236 263^A 349 παρ3.
30. ΑΠ(συμβ) 2035/2009 Νομιμοποίηση εσόδων . Κατηγορούμενος υπάλληλος σωφρονιστικής αγωγής ενηλίκων κρατουμένων έλαβε χρήματα μέσω τραπεζικού Λογαριασμού προκειμένου στο μέλλον να προβεί θετικά σε αίτηση κρατουμένου ,παθητική δωροδοκία.

31. ΑΠ 543/2009 Για την στοιχειοθέτηση της παθητικής δωροδοκίας απαιτείται εκτός από την ιδιότητα του δράστη ως υπαλλήλου ι) δώρα ή ανταλλάγματα, που δεν του αρμόζουν ιι) ενέργεια ή παράλειψη της αρμοδιότητας του και συγκεκριμένα ιατρός χειρουργός επιμελητής Χειρουργικής κλινικής προκειμένου να προβεί σε χειρουργείο χολής ζήτησε 1.150 ευρώ που μέρος έλαβε πριν την εγχείρηση και το υπόλοιπο μετά ΠΚ 235,263^Α.
32. ΑΠ 9/2010 Ενεργητική δωροδοκία ,παθητική δωροδοκία και ψευδής βεβαίωση κατ' εξακολούθηση.(ΠΚ 13,235,236,242παρ 1,263^Α ,510 παρ.1). ΟΑ κατηγορούμενος ήταν δημόσιος υπάλληλος διεύθυνσης μεταφορών Νομαρχίας Αθηνών. Υπηρετούσε στο ΚΤΕΟ στον έλεγχο εγγράφων αυτοκινήτων κατηγορούμενος για παθητική δωροδοκία. Κατηγορούμενος αστυνομικός για ενεργητική δωροδοκία.
33. ΑΠ 696/2010 ΠΚ 235,236 237 παρ.1. Παθητική δωροδοκία δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων.
34. ΑΠ 1801/2010 (ΠΚ 235,139,510). Αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίου ζήτησε και έλαβε από δυο φοιτήτριες με την μεσολάβηση β' κατηγορουμένου χρηματικό ποσό για να μεταβάλει τον βαθμό του γραπτού των.
35. ΑΠ 1448/2011 Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας, αν αφορούν σε ήδη τελειωμένη πράξη ή παράλειψη υπαλλήλου ή η πράξη δεν είναι αξιόποινη και αναφέρεται λόγω εσφαλμένης εφαρμογής του αρθρ. 235ΠΚ .Πότε υπάρχει αληθής συρροή μεταξύ παθητικής δωροδοκίας και νόμου περί μεσαζόντων (ΠΚ 13,235,263^Α ,371,470,510) .Η υπόθεση αφορά συνοριακούς φύλακες και ειδικούς φρουρούς ειδικών αστυνομικών υπηρεσιών ,Δ/σης εσωτερικών υποθέσεων.
36. ΑΠ 498/2013 Ενεργητική δωροδοκία 236,263^α ΠΚ Χρηματισμός Κελευστή για διευκόλυνση λαθρομεταναστών .Δεν ενδιαφέρει αν πραγματοποιήθηκε ή όχι η σκοπούμενη μέλλουσα ενέργεια .Ο κελευστής υποσχέθηκε στον αρχικελευστή με καταβολή οικονομικού οφέλους να του γνωστοποιήσει τις ημέρες, που με λιμενικό σκάφος θα είχε περιπολία για να διέλθουν τα σκάφη με τους λαθρομετανάστες.
37. ΑΠ1171/2013 Πολιτική αγωγή ΝΠΔΔ και Δημοσίου. Προστατευόμενο έννομο αγαθο.Δυο επιθεωρητές εργασίας στο ΚΕΠΕΚ διέπραξαν παθητική δωροδοκία.

Προστατευόμενο έννομο αγαθό επί δωροδοκίας υπαλλήλου είναι η διαφύλαξη του κύρους των δημοσίων υπηρεσιών και η εμπέδωση των πολιτών για την σύννομη υγιή ακεραία υγιή και αμερόληπτη λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών.

38. ΑΠ 235/2013 Παθητική δωροδοκία δικαστή ,237 παρ.1ΠΚ. Προστατευόμενο έννομο αγαθό η ακεραιότητα της δικαιοσύνης το κύρος της και η εμπέδωση των πολιτών για καθαρά ακεραία και αμερόληπτη απονομή της.
39. ΑΠ 1104/2013 Παθητική δωροδοκία και απόπειρα εκβίασης. Δράστης υπάλληλος τμήματος θορύβου υπουργείου περιβάλλοντος. Ο εξαναγκασμός γίνεται με σωματική βία ή με απειλή . Απόπειρα εκβίασης έλαβε από συνιδιοκτήτρια κέντρου διασκέδασης για καταγγελία αγνώστων πολιτών για ηχορύπανση απείλησαν οι υπάλληλοι για ελέγχους θορύβου και ανάκληση άδειας λειτουργίας.
40. ΑΠ 205/2015. Ποιος παρίσταται ως πολιτικός ενάγων Δημόσιο ή ΝΠΔΔ επί παθητικής δωροδοκίας. Αφορά δωροδοκία υπαλλήλου Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Κεφαλλήνιας και περιφέρειας Ιονίων νήσων.
41. ΑΠ181/2015. Το άρθρο 235 ΠΚ αντικατεστάθη με το άρθρο 2ν.2802/2000 και στην συνέχεια με το άρθρο 2 παρ.1 ν3666/2008 .Υπάλληλος κρατικού θεραπευτηρίου Λέρου ιατρός ψυχίατρος Δ/ντης κρατικού θεραπευτηρίου ορίστηκε ως ιατρικός πραγματογνώμονας για να κάνει ψυχιατρική έρευνα για ναρκωτικά σε κρατούμενο και απαίτησε χρηματικό ποσό.
42. ΑΠ (συμβ.) 39/2016. Δωροδοκία ενεργητική δικαστή και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα κατ' επάγγελμα .Το 237 ΠΚ τροποποιήθηκε διαδοχικά με τους ν,3849.2010,4045.2012,4139/2013,4254/2014 4528/2014 3327/2005 και 3668/2008.
43. ΑΠ 510/2017 .Παθητική δωροδοκία ιατρού αναπληρωτή καθηγητή Μαιευτικής Γυναικολογικής κλινικής και ιατρός του ΕΣΥ ζητά 1.600 ευρώ για να προβεί σε ενέργεια καθηκόντων του.

44. ΑΠ (συμβ.)1228/2018 Ενεργητική δωροδοκία. Υπόσχεση αθέμιτου ποσού σε υπάλληλο νομικού προσώπου για προώθηση του υπό ανάθεση έργου σε εταιρεία του δωροδοκούντος και για αποκλεισμό των ανταγωνιστών.
45. ΑΠ748/2020 Δωροληψία ιατρού σε δημόσιο Νοσοκομείο . Υπαλλακτικό μεικτό έγκλημα. Διευθυντής κλινικής δημόσιου Νοσοκομείου ειδικότητας παιδοχειρουργός για να προβεί σε πλαστική χειρουργική στην περιοχή των γεννητικών οργάνων, ζήτησε χρηματικό ποσό για κάτι που ανήγεται στα καθήκοντα του.
46. Τριμελές αναθεωρητικό δικαστήριο 132/2020 Δωροληψία και απιστία στρατιωτικού ιατρού διότι ενέργησε ως ιατρός ιδιωτικού νοσηλευτηρίου. Επεικέστερη η τιμωρία του 235 με τον νέο νόμο.
47. Πλ. Αθηνών 3830/2019. Παθητική δωροδοκία σε εξεταστή υποψηφίων οδηγών.
48. ΕΦ. Αθηνών 1568/2020 Δωροδοκία πολιτικών προσώπων. Αθώωση για δωροδοκία Βουλευτή ΠΚ 159 παρ.2 στο πλαίσιο άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου.
49. ΑΠ606/2021 Δωροληψία υπαλλήλου υπηρεσίας απελάσεως αλλοδαπών και δίωξης λαθρομεταναστών ,ο οποίος ζήτησε και έλαβε ποσο1500 ευρώ από καθένα αλλοδαπό που είχε εισέρθει παράνομα.
50. ΑΠ 123/2022. Η διάταξη 235 παρ.1^α του νΠΚ είναι ευμενέστερη του πΠΚ .Ιατρός ζήτησε τηλεφωνικά ποσό 1.000 ευρώ για να κάνει εγχείρηση και σε συνάντηση του είπε, ότι την εγχείρηση θα κάνει άλλος ιατρός διευθυντής της χειρουργικής κλινικής .Το ποσό θα το δώσεις σε εμένα και θα το κανονίσω.
51. ΑΠ 591/2922 Η έννοια του ιδιωτικού υπαλλήλου με το 263^Α ΠΚ. Αρχικά εφαρμόστηκε το 237β ΠΚ αλλά με τον νΠΚ ισχύει το 396ΠΚ.
52. 1699/2022 .Παθητική δωροδοκία. Διαχρονικά εφαρμόζεται το 235ΠΚ και είναι ευμενέστερο με τον νΠΚ.
53. ΑΠ8/2023. Παθητική δωροδοκία Μουφτή. Ζήτησε ως τοποτηρητής Μουφτής Διδυμοτείχου από εγκαλούσα ποσό 40 ευρώ για διεκπεραίωση αίτησης διαζυγίου ενώ απεδείχθη ότι δεν υπήρχε σχετικό έθιμο.

Παράρτημα 5.κατάλογος αποφάσεων ΑΠ : αποφάσεις 36 ΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ

- 1) [949/2018](#) Ενεργητική και παθητική δωροδοκία. Ψευδής βεβαίωση. Δύο αναιρέσεις. Η πρώτη αναίρεση που αφορά ενεργητική δωροδοκία γίνεται δεκτή για έλλειψη παντελούς αιτιολογίας ως προς την καταδίκη του αναιρεσείοντος. Η δεύτερη αναίρεση που αφορά παθητική δωροδοκία και ψευδή βεβαίωση και έχει λόγους από το 510 παρ. 1 στοιχ. Δ', Ε' και Α' του Κ.Ποιν.Δ. απορρίπτεται, επιβάλλονται στον αναιρεσείοντα τα έξοδα και καταδικάζεται και στη δικαστική δαπάνη της παραστάσης πολιτικώς ενάγουσας.
- 2) [1143/2017](#) Απόπειρα παθητικής δωροδοκίας αι εκβίασης κατά συρροή. Λόγοι αναίρεσης: Απόλυτη ακυρότητα, έλλειψη νόμιμης βάσης και υπέρβαση εξουσίας. Απορρίπτει την αναίρεση και επιβάλλει στον αναιρεσείοντα τα έξοδα της ποινικής διαδικασίας.
- 3) [181/2015](#) Παθητική Δωροδοκία- 235 ΠΚ.Απορριπτέοι ως αβάσιμοι οι λόγοι αναιρέσεως για έλλειψη ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας και για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστικών ποινικών διατάξεων.
- 4) [1265/2015](#) Παθητική Δωροδοκία.. Στοιχεία αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης. Πραγματικά περιστατικά. Η κατηγορουμένη-αναιρεσείουσα, ως υπάλληλος της Τεχνικής υπηρεσίας του Δήμου, ζήτησε και έλαβε από τον εγκαλούντα, χρηματικό ποσό, προκειμένου να προωθήσει την υπόθεση του για έκδοση άδειας λειτουργίας καταστήματος-αναψυκτηρίου. Ποινική Δικονομία. Αναίρεση. Λόγοι. Έλλειψη ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας. Εσφαλμένη ερμηνεία νόμου. Πλήρης η αιτιολογία της απόφασης. Απ'λυτη ακυρότητα.
- 5) [125/2013](#) Ηθική Αυτουργία σε ψευδή βεβαίωση σε βάρος Δημοσίου (ν. 1608/1950), κατ' εξακολούθηση και παθητική δωροδοκία κατ'

εξακολούθηση. Αβάσιμοι οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ και Ε ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως, για έλλειψη ειδικής αιτιολογίας και για εσφαλμένη εφαρμογή και ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διάταξης.

- 6) [417/2013](#) Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη αγρονόμου για παθητική δωροδοκία και ψευδή βεβαίωση. Ν.Δ. 3030/1954 «περί Αγροφυλακής» και σχετικές αποφάσεις Νομαρχιακού Συμβουλίου Δυτ. Αττικής. Ορθή κρίση ότι ο αγρονόμος ήταν αρμόδιος να χορηγήσει βεβαίωση για τη νομιμοποίηση γεωτρήσεως. Επαρκής προσδιορισμός ταυτότητας εγγράφων. Όχι απόλυτη ακυρότητα. Απόρριψη αιτήσεως αναίρεσης..
- 7) [498/2013](#) Ενεργητική Δωροδοκία (άρθρο 236 Π.Κ.) 1. Αβάσιμοι οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' και Ε' ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως, για έλλειψη ειδικής αιτιολογίας και για εσφαλμένη εφαρμογή και ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διάταξης. 2. Ανακριτική Διείσδυση. Το δικαστήριο για να καταλήξει στην ενοχή του κατηγορουμένου λιμενικού υπαλλήλου για ενεργητική δωροδοκία, νόμιμα στηρίχθηκε στη μαρτυρική κατάθεση του ανωτέρω λιμενικού υπαλλήλου, που δεν ανήκε στο προσωπικό του ειδικού Γραφείου Εσωτερικών Υποθέσεων.
- 8) [4/2010](#) Ψευδής βεβαίωση κατά συρροή - Παθητική δωροδοκία κατά συρροή. Έννοια όρων. Αίτηση αναιρέσεως και πρόσθετοι λόγοι. Απόλυτη ακυρότητα. Έλλειψη αιτιολογίας. Εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστική ποινικής διατάξεως. Έννοια υπαλλήλου για την εφαρμογή των διατάξεων 235 και 242 ΠΚ κατ' άρθρο 13 και του νεότερου 263Α' ΠΚ. Απορρίπτει αίτηση και πρόσθετους λόγους.
- 9) [9/2010](#) Καταδικαστική απόφαση για ενεργητική δωροδοκία και ηθική αυτουργία σε ψευδή βεβαίωση, κατ' εξακολούθηση. Το έγκλημα της δωροδοκίας (ενεργητικής - παθητικής) στοιχειοθετείται μόνο για τις μελλοντικές ενέργειες ή παραλείψεις του δημοσίου υπαλλήλου, ενώ

προκειμένου για ήδη τελειωμένη ενέργεια ή παράλειψη η πράξη κατέστη ανέγκλητη με το άρθρο 2 του ν. 2802/2000. Λόγοι αναίρεσης: α) Έλλειψη ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας της καταδικαστικής απόφασης.

- 10) [559/2010](#) Καταδικαστική απόφαση για άμεση συνεργεία σε παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση με τις επιβαρυντικές περιστάσεις του ν. 1608/1950. Στοιχεία του εγκλήματος. Απόρριψη λόγων αναιρέσεως για έλλειψη ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και νόμιμης βάσης. Δεν απαιτείται αξιολογική συσχέτιση και σύγκριση των διαφόρων αποδεικτικών μέσων μεταξύ τους. Δεν ασκεί επιρροή, για τη συνδρομή των επιβαρυντικών περιστάσεων του ν. 1608/1950, το γεγονός ότι ο δράστης πέτυχε παράνομο όφελος μικρότερο του αιτηθέντος ποσού.
- 11) [696/2010](#) Παθητική και ενεργητική δωροδοκία δικαστή. Στοιχεία των ανωτέρω εγκλημάτων. Είναι υπαλλακτικώς μικτά εγκλήματα και σε περίπτωση συνδρομής περισσότερων τρόπων τέλεσης, όπως υπόσχεση του δώρου και καταβολή του ή υπόσχεση αυτού και λήψη του, το έγκλημα τελείται με την πραγμάτωση του πρώτου χρονικά τρόπου τέλεσης, οπότε αρχίζει και η παραγραφή του εγκλήματος. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Στοιχεία του εγκλήματος αυτού.
- 12) [1391/2010](#) Ανεπιτήδευτοι μάρτυρες. Ο συλλαβών επιχειρεί υλική πράξη και δεν είναι ανακριτικός υπάλληλος κατά την 211α' ΚΠΔ διάταξη. Παθητική δωροδοκία για μελλοντική ενέργεια. Επαρκής αιτιολογία. Απορρίπτει αίτηση αναιρέσεως.
- 13) [1801/2010](#) Παθητική δωροδοκία. Άμεση συνεργεία. Αναίρεση καταδικαστικής αποφάσεως με την επίκληση των λόγων α) της ελλείψεως ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, β) εσφαλμένης εφαρμογής και ερμηνείας των ουσιαστικών ποινικών διατάξεων, γ) απόλυτης

ακυρότητας. Ανεπάρκεια αιτιολογίας. Αναιρείται για ασαφείς και αντιφατικές αιτιολογίες μεταξύ αιτιολογικού και διατακτικού, παρέλκει η έρευνα των λοιπών λόγων. Ο χρόνος τέλεσης της άμεσης συνέργειας τελεί σε συνάρτηση με αυτόν της κύριας πράξεως .

- 14) [543/2009](#) Παθητική δωροδοκία. Ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία απόφασης με την οποία καταδικάστηκε ιατρός. Απορρίπτει αίτηση αναίρεσης .
- 15) [925/2009](#) Α. Παράβαση καθήκοντος (259 ΠΚ) Β. Παθητική Δωροδοκία (235 ΠΚ). 1. Απορριπτέοι ως αβάσιμοι κατ' ουσία οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' και Ε' του ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως. Η πρώτη αναιρεσεύουσα ορθά καταδικάστηκε για παθητική δωροδοκία, γιατί, κατά τις παραδοχές, ζήτησε με τη μεσολάβηση τρίτου για τον εαυτό της ωφελήματα και κατά τη συζήτηση του συμβιβασμού των φορολογικών υποθέσεων του πολιτικώς ενάγοντος φορολογουμένου, δέχθηκε πρόταση της συζύγου του άνω φορολογουμένου να της καταβάλει το αιτηθέν ποσό.
- 16) [1054/2009](#) Παθητική δωροδοκία αστυνομικού. Ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Ορθή εφαρμογή νόμου. Απορρίπτει αιτιολογημένα την αιτηση αναίρεσης..
- 17) [1428/2009](#) Παθητική Δωροδοκία. Άρθρο 235 ΠΚ. Αντίσταση. Άρθρο 167 ΠΚ. Έννοια αυτών. 1. ΑΠ 657/2007 - 2. ΑΠ 1921/2007. 1. Πρέπει εκτός των άλλων, η ενέργεια ή παράλειψη του υπαλλήλου να περιλαμβάνεται στον κύκλο της αρμοδιότητας του και να ανάγεται στην υπηρεσία του ή να αντίκειται στα καθήκοντά του, όπως διαγράφονται ή προκύπτουν από το νόμο ή τους υπηρεσιακούς κανονισμούς ή τις διαταγές ή οδηγίες των προϊσταμένων ή την υπηρεσιακή του σχέση ή τη φύση της υπηρεσίας του.

- 18) [1434/2009](#) Αναίρεση καταδικαστικής αποφάσεως για παθητική δωροδοκία με την επίκληση των λόγων α) της απόλυτης ακυρότητας, γιατί το δικαστήριο ανεπιτρέπτως μετέβαλε τα πραγματικά περιστατικά της κατηγορίας, και β) της ελλείψεως ειδικής αιτιολογίας. Δεν επάγεται ακυρότητα το γεγονός ότι τόσο το πρωτοβάθμιο, όσο και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, προσδιόρισαν αναλυτικά τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την ακροαματική διαδικασία. Επάρκεια αιτιολογίας. Απορρίπτει την αναίρεση.
- 19) [1556/2009](#) Απορρίπτεται η αίτηση αναίρεσης της Α' αναιρεσεύουσας ως ανυποστήρικτη, λόγω μη παράστασης αυτής, νόμιμα και εμπρόθεσμα κλητευθείσας. Μαστροπεία από κοινού κατά συρροή και κατ' επάγγελμα. Άμεση συνέργεια σε μαστροπεία. Συμμορία. Υπόθαλψη εγκληματία. Ενεργητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση και συρροή. Παθητική δωροδοκία. Αβάσιμοι ουσία οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ και Ε ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως για έλλειψη ειδικής αιτιολογίας και για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστικών ποινικών διατάξεων.
- 20) [1627/2009](#) Πράξεις: Α) Μαστροπεία κατά συρροή (11 περιπτώσεις) και κατ' επάγγελμα. και ενεργητική δωροδοκία κατά συρροή (2ου κατηγορουμένου). Μαστροπείας έννοια (ΑΠ 561/ 2008). Β) Ενεργητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση και συρροή. Έννοια. Γ) Παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση - Έννοια (ΑΠ 2/2008). Δ) Ψευδής βεβαίωση κατ' εξακολούθηση. Ε) Παράβαση καθήκοντος Δημάρχου, κατ' εξακολούθηση. - Έννοια. 1) Αβάσιμοι ουσία οι από το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ. Δ και Ε του ΚΠΔ λόγοι αναιρέσεως για έλλειψη ειδικής αιτιολογίας.
- 21) [1934/2009](#) Παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση. Αίτημα αναβολής για να προσέλθουν οι απολιπόμενοι μάρτυρες. Απορρίπτει. Ειδική και

εμπεριστατωμένη αιτιολογία απαιτείται για όλες τις αποφάσεις ανεξάρτητα αν αυτές είναι οριστικές ή παρεμπόμπουσες. Απόρριψη αιτήματος αναβολής για κρείσσονες αποδείξεις. Αιτιολογημένη. Λόγος αναιρέσεως. Η έλλειψη ειδικής αιτιολογίας. Η απόφαση έχει την ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Απορρίπτει αίτηση αναίρεσης..

- 22) [1942/2009](#) Σωματική βλάβη από αμέλεια. Παθητική δωροδοκία (δωροληψία). Στοιχεία πράξεων. Λόγοι αναιρέσεως. Έλλειψη αιτιολογίας. Εσφαλμένη ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διατάξεως. Ευθύνη ιατρού για ιατρική επέμβαση. Απορρίπτει αίτηση αναίρεσης.
- 23) [2004/2009](#) Παθητική δωροδοκία. Αιτιολογία καταδικαστικής απόφασης. Αίτημα αναβολής δίκης. Αιτιολογία για την απόρριψή του. Αιτίαση για περιεχόμενο πρακτικών χωρίς την προσβολή τους ως πλαστών. Απόρριψη αίτησης.
- 24) [2/2008](#) Στοιχεία ενεργητικής δωροδοκίας. Αιτιολογημένη καταδίκη για ενεργητική δωροδοκία του αναιρεσείοντος, ο οποίος έδωσε σε υπάλληλο του Γενικού Νοσοκομείου Γιαννιτσών (ΝΠΔΔ) 3.000 ευρώ προκειμένου ο τελευταίος να αναφέρει στο τμήμα εμπορίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πέλλας, ότι ο αναιρεσείων - κατηγορούμενος πώλησε στο άνω Νοσοκομείο πετρέλαιο κίνησης και θέρμανσης υπερτιμολογημένο σε σχέση με την επικρατούσα μέση τιμή λιανικής πώλησης στην περιοχή
- 25) [227/2008](#) Παθητική δωροδοκία. Αναίρεση με την επίκληση ελλείψεως ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας και υπερβάσεως εξουσίας ως προς την απόρριψη του αιτήματος αναβολής ή διακοπής της δίκης. Αναιρεί και παύει οριστικά ποινική δίωξη λόγω παραγραφής.

- 26) [1369/2008](#) Παθητική δωροδοκία. Έννοια και στοιχεία του εγκλήματος. Συνιστά ενέργεια συναφή προς το υπαλληλικό καθήκον εφοριακού υπαλλήλου, η απ' αυτόν αξίωση καταβολής δώρου προκειμένου, ενώπιον ποινικού δικαστηρίου, να διαφοροποιήσει επωφελώς την κατάθεσή του για τον κατηγορούμενο ο οποίος δικάζεται για φορολογική παράβαση. Ορθή ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και επαρκής αιτιολογία καταδικαστικής αποφάσεως. Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης.
- 27) [1375/2008](#) Αιτιολογημένη καταδικαστική απόφαση για παθητική δωροδοκία. Απορρίπτει αίτηση αναίρεσης..
- 28) [1432/2008](#) Συνεκδίκαση τριών αιτήσεων αναιρέσεως. Αυτοπρόσωπη εμφάνιση διαδίκων κατά το άρθρο 309 παρ. 2 ΚΠΔ. Μόνο αν το Συμβούλιο δεν απαντήσει καθόλου επί της αιτήσεως του κατηγορουμένου για αυτοπρόσωπη εμφάνιση ενώπιόν του ή αν αρνηθεί ανατιολόγητα την εμφάνιση αυτή, επέρχεται απόλυτη ακυρότητα, σύμφωνα με το άρθρο 171 παρ. 1 εδαφ. δ' του ΚΠΔ, που ιδρύει λόγο αναίρεσης του βουλεύματος, κατ' άρθρο 484 παρ. 1 στοιχ. α' του ίδιου Κώδικα (ΑΠ 658/06, ΑΠ 1649/04). Απόρριψη αιτήματος για αυτοπρόσωπη εμφάνιση.
- 29) [1619/2008](#) Παθητική δωροδοκία - Στοιχεία. Παράβαση καθήκοντος - Στοιχεία. Αναιρείται η προσβαλλόμενη καταδικαστική απόφαση για δωροληψία και παράβαση καθήκοντος λόγω ελλείψεως αιτιολογίας και νόμιμης βάσης. Επεκτατικό αποτέλεσμα της αναιρέσεως και προς τον συγκατηγορούμενο που καταδικάστηκε για από κοινού με την αναιρεσείουσα παράβαση καθήκοντος. Αναιρεί και παραπέμπει.
- 30) [1668/2008](#) Μαστροπεία κατ' επάγγελμα. Άμεση συνέργεια. Ενεργητική και παθητική δωροδοκία. Αναίρεση καταδικαστικής αποφάσεως με την επίκληση των λόγων της ελλείψεως ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής ουσιαστικών

ποινικών διατάξεων. Επάρκεια αιτιολογίας. Απορρίπτει αναιρέσεις.

- 31) [1824/2008](#) Παθητική δωροδοκία. Απόπειρα εκβίασης. Ψευδής βεβαίωση από κοινού. Αναίρεται για έλλειψη αιτιολογίας και εκ πλαγίου παράβαση, διότι δεν αναφέρονται πραγματικά περιστατικά από τα οποία θα προκύπτει γιατί το Δικαστήριο δεν πείσθηκε για την ενοχή των κατηγορουμένων. Αναφορικά δε με την ψευδή βεβαίωση, ενώ δέχεται ότι τον έλεγχο έκανε μόνον η πρώτη κατηγορουμένη, στη συνέχεια δέχεται ότι είναι «συνήθης πρακτική» να υπογράφει την έκθεση επιθεώρησης και δεύτερος υπάλληλος.
- 32) [1975/2008](#) Παθητική δωροδοκία - στοιχεία. Από την έναρξη ισχύος του Ν. 2802/2000 η παθητική δωροδοκία στοιχειοθετείτο μόνο για μελλοντικές ενέργειες ή παραλείψεις. Αναίρεται εν μέρει η προσβαλλόμενη καταδικαστική για παθητική δωροδοκία κατ' εξακολούθηση απόφαση, λόγω ελλείψεως ειδικής αιτιολογίας και νομίμου βάσεως, διότι προκύπτει ασάφεια και αντίφαση μεταξύ σκεπτικού και διατακτικού, αφενός σχετικά με το αν τα ωφελήματα που απαίτησε και έλαβε ο αναιρεσείων υπάλληλος ως προς μερικότερες πράξεις του
- 33) [2686/2008](#) Συνεκδίκαση πέντε αιτήσεων. Δωροδοκία ενεργητική και παθητική κατ' εξακολούθηση, για βεβαίωση από γεωπόνο ότι παραδόθηκαν προς χυμοποίηση εσπεριδοειδή που δικαιούνται επιδότησης από την Ε.Ε. . Στοιχεία αδικημάτων. Αιτιολογία αποφάσεως. Λόγοι αναίρεσης για έλλειψη αιτιολογίας - νόμιμης βάσης ως προς την ιδιοποίηση και τα ιδιαίτερα τεχνάσματα και μη αξιολόγηση εγγράφων. Πολιτική αγωγή. Παράσταση Δημοσίου και για ηθική βλάβη από το αδίκημα της δωροδοκίας. Προστατευόμενο έννομο αγαθό στην παράβαση καθήκοντος.
- 34) [2368/2007](#) Ποινική δίωξη για δωροδοκία κατ' εξακολούθηση. Δύο μερικότερες πράξεις, εξ ων η 2η κατά χρόνο εκδίκασης ήταν ανέγκλητη, γιατί

αναφερόταν σε τελειωμένες ενέργειες. Καταδίκη από Εφετείο για δωροδοκία (μεταξύ αυτών και η 2η πράξη, αφού μεταβλήθηκε ο χρόνος της σε προγενέστερο). Ανεπίτρεπτη μεταβολή κατηγορίας.

35) [6/1998](#)

Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας. Αποδοχή χρηματικού ποσού για μελλοντική ενέργεια. Στοιχεία παθητικής δωροδοκίας. Πότε υπάρχει εσφαλμένη ερμηνεία και πότε εσφαλμένη εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διατάξεως .- πότε υπάρχει έλλειψη νομίμου βάσεως. Πότε υπάρχει έλλειψη αιτιολογίας στην δικαστική απόφαση. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για παθητική δωροδοκία του αναιρεσείοντος – υπαστυνόμου, ο οποίος δέχθηκε χρηματικό ποσό προκειμένου να διαφοροποιήσει την προανακριτική του κατάθεση.

36) [1778/1993](#)

Στοιχεία δωροληψίας. Πότε υπάρχει έλλειψη αιτιολογίας και πότε έλλειψη νόμιμης βάσης. Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για δωροληψία του υπαλλήλου Δ.Ο.Υ, ο οποίος απαίτησε και έλαβε από το μηνυτή ποσό 500.000 δρχ. προκειμένου να συντάξει ευνοϊκή έκθεση για το ύψος του φόρου κληρονομιάς, που όφειλε να καταβάλει ο μηνυτής. Δεν δημιουργείται ασάφεια ή αντίφαση από τα εκτιθέμενα περί μη νομιμότητας της εντολής του προϊσταμένου του αναιρεσείοντος .

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα: Ιωάννη Παναγόπουλου

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.